

Eise Virschlag an eis Demande un d'Kolleege vun deene Lénke wär dann och fir ze soen: Kommt, mir maachen dat hei emol bis Mëtt des Joers, 31. Juli. Mir géifen dat gär matstëmmen, fir ze soen, da kënne mer an den nächste Wochen eng Kéier a Rou iwwert déi sozial Situatioun vum Land diskutéieren an da kucken, ob nach Moossnamen néideg sinn oder net. Awer fir eis elo bis zum Enn vum Joer ze engagéieren, dat wéilte mer net maachen.

Ech soen Iech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***- Merci villmoos, Här Kartheiser. Wa keng weider Wuertmeldung méi do ass, da kënne mer zum Vott vun dëser Motioun kommen.

Vote sur la motion 2

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

■ **M. Fernand Kartheiser (*ADR*)**- Ass ee gewuer gi vun der Madamm Oberweis, ob si d'accord si fir den 31. Juli oder ob mer bis den 31. Dezember ofstëmmen? Dat ass eigentlech déi Fro, déi mer haten. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***- D'Madamm Oberweis huet sech net zu Wuert gemellt, duerfir sinn ech dovun ausgaangen, dass si bei hirem Delai bleift.

■ **Mme Nathalie Oberweis (*déi Lénk*)**- Jo, also merci fir d'Proposition. Ech géif awer effektiv och léiwer bei sechs Méint bleiwen, well ee Mount, dat gesinn ech elo wierklech net esou an. Et deet mer leed. Ech gesinn dat elo esou op Anhieb net an. Sorry. Ech bleiwe bei sechs Méint. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***- Da kënne mer weider ofstëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Dem Här Marc Spautz säi Vott, dee muss korrigéiert ginn.

Domadder ass dës Motioun bei 4 Jo-Stëmmen ...

■ **M. Fernand Kartheiser (*ADR*)**- Här President, ...

■ **M. Fernand Etgen, *Président***- ... a 56 Nee-Stëmmen ofgeleent.

■ **M. Fernand Kartheiser (*ADR*)**- ... just fir komplett ze sinn: Den Här Roy Reding stëmmt och mat Nee.

Résultat définitif après redressement : la motion 2 est rejetée par 55 voix contre et 5 voix pour.

Ont voté oui : M. Marc Spautz ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Emile Eicher), Léon Gloden (par Mme Octavie Modert), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen (par M. Gilles Roth), Françoise Hetto-Gaasch (par M. Marc Lies), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Félix Eischen), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Aly Kaes), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Serge Wilmes (par M. Jean-Paul Schaaf), Claude Wiseler (par M. Jean-Marie Halsdorf) et Michel Wolter (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand

Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton (par M. Yves Cruchten), Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par Mme Simone Asselborn-Bintz), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

■ **M. Fernand Etgen, *Président***- Domadder si mer um Enn vun der Sitzung ukomm. D'Chamber kënnt deen nächste Samschden, den 12. Juni, moies um néng Auer nees zesummen.

D'Sitzung ass opgehewen.

(La séance publique est levée à 19.39 heures.)

Sommaire

1. Ouverture de la séance publique

- M. Fernand Etgen, Président

2. 7836 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19

7808 - Proposition de loi relative à la stratégie de dépistage du virus Covid-19 dans les structures pour personnes vulnérables et dans les réseaux d'aides et de soins

- Rapport de la Commission de la Santé et des Sports sur le projet de loi n° 7836 : M. Mars Di Bartolomeo

- Rapport de la Commission de la Santé et des Sports sur la proposition de loi n° 7808 : M. Michel Wolter (intervention de Mme Martine Hansen)

- Discussion générale : M. Claude Wiseler (interventions de M. le Premier Ministre Xavier Bettel, M. Gilles Baum, M. Sven Clement et M. Roy Reding) - M. Gilles Baum (intervention de M. le Premier Ministre Xavier Bettel) - M. Georges Engel (interventions de M. André Bauler, M. Michel Wolter, M. le Premier Ministre Xavier Bettel, M. Claude Wiseler, Mme Octavie Modert et M. Yves Cruchten) - Mme Josée Lorsché (interventions de M. Mars Di Bartolomeo) - M. Jeff Engelen (dépôt de quatre demandes de vote séparé concernant le projet de loi 7836) - Mme Nathalie Oberweis - M. Sven Clement (interventions de M. Claude Wiseler et Mme la Ministre Paulette Lenert)

- M. le Premier Ministre Xavier Bettel - M. Michel Wolter

- Prises de position du Gouvernement : M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État - Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé - Mme Martine Hansen (parole après ministre) (interven-

tions de M. le Premier Ministre Xavier Bettel) - Mme la Ministre Paulette Lenert - M. Claude Wiseler (parole après ministre) - Mme la Ministre Paulette Lenert (interventions de M. Claude Wiseler) - M. Fernand Kartheiser (parole après ministre) - M. Michel Wolter - M. Fernand Kartheiser

- Vote séparé sur l'article 2 du projet de loi 7836 (adopté)

- Vote séparé sur l'article 8 du projet de loi 7836 (adopté)

- Vote séparé sur l'article 6 du projet de loi 7836 (adopté)

- Vote séparé sur l'article 7 du projet de loi 7836 (adopté)

- Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Au banc du Gouvernement se trouvent : M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État ; Mme Corinne Cahen et Mme Paulette Lenert, Ministres.

(La séance publique est ouverte à 09.01 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

■ **M. Fernand Etgen, *Président***- Ech maachen d'Sitzung op. Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

■ **M. Xavier Bettel, *Premier Ministre, Ministre d'État***- Nee.

2. 7836 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19

7808 - Proposition de loi relative à la stratégie de dépistage du virus Covid-19 dans les structures pour personnes vulnérables et dans les réseaux d'aides et de soins

■ M. **Fernand Etgen, *Président***- Um Ordre du jour vun der Sitzung vun de Moie stinn de Projet de loi 7836, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Afëierung vun enger Rei Mesuren am Kader vun der Covid-19-Pandemie, an d'Proposition de loi 7808 iwwert d'Teststrategie an den Alters- a Fleegestrukturen.

D'gemeinsam Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluecht. An et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Claude Wiseler, d'Madamm Josée Lorsché, den Här Georges Engel, den Här Jeff Engelen, d'Madamm Nathalie Oberweis an den Här Sven Clement.

An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi 7836, den honorabelen Här Mars Di Bartolomeo. An duerno geet d'Wuert un den Auteur-rapporteur vun der Proposition de loi 7808, den Här Michel Wolter. An ech ginn elo d'Wuert un de Rapporteur, den honorabelen Här Mars Di Bartolomeo.

Rapport de la Commission de la Santé et des Sports sur le projet de loi n° 7836

■ **M. Mars Di Bartolomeo (*LSAP*)**, *rapporteur*.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleginnen a Kollegen, viru 15 Méint huet d'Chamber den État de crise wéinst der Pandemie verlängert, nodeems d'Regierung en zéng Deeg virduerlanger, souderuff hat. Fir eis all war dat eng schwéier Decisioun, mat déifgräifende Konsequenze fir eis Fräiheeten an eis Gewunnechten, fir eisen normalen Alldag. Dee mäerderesche Virus hat eis awer keng aner Wiel gelooss.

Déi Méint duerno hu mer en Op an Of vu Verschäerfungen an Erliichterunge vun deene Moossnamen an erëm neien Aschränkungen erlieft; Hoffnungen, déi enttäuscht gi sinn. Mee haut presentéieren ech Iech am Numm vun eiser Gesondheets- a Sportskommissioun fir d'20. Kéier e Covidgesetz, iwwert dat ech mech zesumme mat Iech all fir eng Kéier, fir d'éischte Kéier, erëm freeën.

Mir huelen eis mat dësem Gesetz vill vun deene Fräiheeten erëm, déi mer am Kampf géint de Virus hu mussen a Klammere setzen. Ech ënnersträichen: A Klammere setzen, net ofschaffen! Mir hu 15 haart Méint hannerun eis. A virun allem déi Leit, déi krank, jo, schwéier krank goufen, Familljememberen oder Frënn duerch de Virus verluer hunn oder bis-zum-Geet-net-méi am Asaz waren, hu gelidden. Schwéier gelidden! Ganz ze schweige vun deene Leit, déi ëm hir Existenz hu mussen an nach musse fäerten.

Déi Ausgangsspär, de Fullstop vun eisem Sozial-liewen, d'Schléissung vu Lokaler, wou mer eis gär begéinen, déi nei Aschränkungen am Privatliwen, Grenzen, déi erëm opgeriicht goufen, Masken, hannert deene mer eis net méi onbedéngt erkannt hunn an déi eis genervt hunn an nerven, hunn dat lescht Joer markéiert, viles maskéiert.

Dee festen Händrock oder d'Emäerbelung, déi tabu sinn an déi duerch en Ielebou-Kick oder Fauscht bei Fauscht - wou ech mech ëmmer gefrot hunn: Ass dat iwwerhaupt erlaabt? - oder, schlëmmer, Fouss bei Fouss - och symbolesch: bei Fouss! - ersat goufen. An dat Schlëmmst: Eis Kanner a Kandskanner, Elteren, Grousselteren a krank, jo, doudkrank Familljememberen oder Frënn, déi mer net konnnten empfangen oder besichen, dat huet eis staark belaaucht.

Gestes barrières, Quarantän, Confinement, Impfung mat engem a Rekordzäit entwéckelte Vaccin, schaffe vun doheem aus, Schoulen, déi zäitweileg zoubliwwen sinn; war dat - mir hunn eis dat gefrot, dobaussen hunn d'Leit sech dat gefrot - dat Richtegt? Ech soen: Jo. Ech soe Jo, well haut, och wann et an deene leschte Wochen Nuancen dozou, wéini wat fir eng Moossnamen a wat fir engem Mooss komm sinn, gëtt an ëmmer gouf, haut hu mer déi provisoersch Antwort: Jo. Jo, all déi Affer hunn eis et erlaabt, dee Virus zrëckzedrécken. An haut huele mer eis vill vun deene Fräiheeten erëm, déi mer esou gär hunn.

Mee opgepasst! Et ass eng „liberté conditionnelle“, wann ech mer deen Ausdrock däerf ausléinen aus engem exzellente Leitartikel vum Béatrice Delvaux aus dem Bréisseler „Le Soir“. Mir sollen déi Fräiheete genéissen, d'Virsiichtsmoossnamen net ver-

noléisseg, jo, bäibehalen an deem Virus net duerch onverantwortlecht Verhalen d'Dieren erëm oprappen. Dee Virus ass nach ëmmer do. An och wann eis Chifferen haut - an ech kommen elo gläich do drop zrëck - gutt sinn, erënnere mer eis, dass se virun engem Joer nach besser waren.

Kuerz virun der Vakanz waren déi Chiffere ganz, ganz gutt. An duerfir, et ass kee Grond, all dat ze vergiessen, wat mer musse weiderhin anhalen, fir dass mer deem Virus keng Ugrëffsfläche ginn. Dat ass, mengen ech, ee vun deene Messagen, deen och haut muss erausgoen. Mir si mat der Spëtzt aus dem Tunnel eraus. Mee kommt, mer passen op op deen Zuch, deen eis kéint entgéintkommen op deem selwechte Gleis!

Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, zu der jëtzege Situatioun: D'Zuele gi weider erof. All d'Indicateuren - d'Zuel vun de Stierfäll, d'Inzidenz, de Reproduktionstaux, d'Hospitalisatiounen, déi esou niddreg si wéi kaum säit Ufank vun der Kris, déi ganz niddreg Zuel vun deene besaten Intensivbetten an d'Konzentratioun an den Ofwässer, déi ee bal net méi nowiese kann - hu sech staark verbessert.

D'Ouvertüren, déi mer virun engem Mount decidéiert hunn, hunn also keng nei Hausse vun den Ustiechunge mat sech bruecht. D'Impfunge gi gutt virun, och wa mer weiderhin ofhängeg bleiwe vun de Liwwerungen an dem Rhythmus, an deem se bei eis ukommen. Bis gëschter Owend ware 423.000 Impfdose gesprëtzt ginn, woubäi 176.000 Persounen komplett geimpft sinn. Et soll also kee méi soen, dass mer grouss Nachzügler a Saachen Impfung sinn, Impfungen, déi de Schlëssel sinn, fir dauerhaft déi Fräiheeten, déi eis esou léif sinn, kënnen ze behalen.

Eenzege Bemoll ass d'Delta-Variant aus Indien, déi un Terrain gewënnt, mat allen Ongewëssheeten, déi domadder zesummenhänken. Duerfir musse mer weiderhin oppassen.

De Gesetzesprojet, iwwert dee mer haut diskutéieren, proposéiert an deem Sënn weider Ouvertüren a weider Schrëtt a Richtung Normalitéit, mat dobäi awer Moossnamen, déi do solle fir gréisstméiglech Sécherheet suergen, wou et am noutwendegsten ass.

D'Haaptneierung ass de Regimm vum CovidCheck, dem 3G-Zertifikat - dee steet fir geimpft, getest oder erëm gesond -, deen et den Etablissementer vum Horeca an och soss Evenementer a Manifestatiounen erméiglecht, erëm méi oder manner normal ze fonctionéieren. Dat gëllt fir all d'Participanten,

d'Clienten an och d'Personal, dat do schafft. Dëse Regimm CovidCheck, deen net bei sech doheem méiglech ass, muss per Mail un de Santédirekter kommunizéiert oder gemellt ginn, mat enger Rei vun Donnéeën. An de Perimeter vun dësen Evenementer, Manifestatiounen oder Etablissementer muss kloer determinéiert sinn, grad wéi den Organisateur, dee kloer muss bekannt sinn. Spontis-aktiounen sinn also net dran, et lücht Iech an, firwat! Et muss een och kënnen d'Anhale vun deem dote Regimm garantéieren, oder probéieren, et ze iwwerwaachen.

An dozou nach gesot, dass déi Formule, déi mer hei gewielt hunn, sech eent zu eent um europäesche Covidzertifikat inspiréiert, deen, wéi jo op enger Pressekonferenz am Detail erkläert ginn ass, d'Reese bannent der EU, a Liechtenstein, Island, an Norwegen an an d'Schwäiz erméiglecht, a weider Länner wäerten och an Zukunft derbäikommen.

Mee opgepasst, och mat dem CovidCheck als Schlëssel, fir erëm kënnen dorëmmer ze reesen, sinn net all d'Problemer geléist! Well och wann een iwwert d'Grenze kënnt an och erëm vläicht heemkënnt, gëllen an deenen eenzelne Länner Moossnamen, spezifesch Moossnamen am Kampf géint de Virus. Also, wa mer reesen, hu mer all Interêt, eis am Virfeld ze informéieren, wat fir eng spezifesch Lännerregelunge gëllen, fir net béis Iwwerraschungen ze kréien. Mir kommen eran, mee da kënnt déi béis Iwwerraschung! Also, och wann et eng Harmoniséierung an de Reegelen, fir kënnen ze zirkuléieren, gëtt, gëtt et net eng Eent-zu-Eent-Reegelung, wat d'Moosssname géint de Virus ugeet. Also opgepasst a sech wannechgelift virdrun informéieren!

Mir si bei dem CovidCheck e Schratt virus. Op EU-Niveau trieden d'Moossnamen am Prinzip den 1. Juli a Kraaft, an d'Länner hunn nach emol en Delai vu sechs Wochen, fir sech ze konforméieren.

Mir hu probéiert, dat esou séier wéi méiglech ëmzesetzen. D'Regierung huet probéiert, dat esou séier wéi méiglech ëmzesetzen, fir de Leit dee Schlëssel an de Grapp ze ginn. Duerfir, et ass net vun der éischer Stonn, vun der éischer Sekonn un alles perfekt! Mee dat probéiere mer, an deenen nächsten Deeg a Wochen zesummen ze maachen, mat ganz kloren Informatiounen, déi un d'Leit ginn. Mir hunn et e bësse méi fréi. Also, Perfektioun, déi net vun dëser Welt ass, solle mer bei esou engem Schlëssel net direkt afuerderen. Et ass definitiv e gutt Instrument!

Ech wëll just soen, dass bei den Impfunge just déi unerkannt sinn, déi vun der EMA zougeloooss sinn. A fir eng Unerkennung vun Impfungen aus Drëttlänner lafe jo nach Bestriewungen, et gëtt Negociatioune fir bilateral Ofkommessen op EU-Niveau. All Bedeelegt schaffe mat Héichdrock un der praktescher Ëmsetzung vun dësem CovidCheck, deen digital, awer och op Pabeier méiglech ass nozeweisen.

D'Haaptmesuren, déi mat deem neie Gesetz agefouert ginn, wäerten ab muer, eng Sekonn op Mëtternuecht, gëllen. Esou no ware mer nach ni beim Termin. Ech wëll och soen, dass mer hei en extreem komplext Gesetz haten - ech kommen herno ganz kuerz do drop zrëck -, mee esou no beim Termin, wou et a Kraaft trëtt, ware mer bei deene leschte Gesetzter ni. Et ass awer e bësse méi licht ze vertrieden, well et zum Gros Verbesserungen, Erleichterungen, méi Fräiheete sinn a just am Ausnahmefall méi stringent Moosnamen.

De Couvre-feu gëtt duerch dat heite Gesetz opgehuewen, dat heescht, déi Spärstonn vu Mëtternuecht bis sechs, déi gëllt net méi. Et gëtt keng Ausgangspär méi. An am Horeca-Secteur gëllen erëm déi normal Ëffnungszäiten. Wat d'fräi Nuechten ugeet, do läit d'Responsabilitéit, fir se ze ginn oder net ze ginn, à moins, dass spezifesch Reglementer bestinn, bei de Gemengen.

Ech géif och mengen, fir dat esou auszedrécken: Et ass net d'Zäit, fir do de Bou ze iwwerspanen! Well wat d'Nuecht méi spët, de Moie méi fréi gëtt, wat d'Gefor méi grouss ass, dass d'Geste-barrière verschwannen an dass de Virus hannert der Dier lauert. Duerfir, ech huelen d'Wierder vun Premier erëm, déi ech a meng eegen iwwersetzen: Et ass nach net d'Zäit, fir Halligalli ze maachen!

Da gëtt et fir d'Etablissementer aus dem Horeca zwou Méiglechkeeten: Entweder si fonctionéieren ënnert dem Regimm vum CovidCheck, ouni Aschränkungen an Distanzreegelen. Oder si fonctionéieren ouni CovidCheck, da gëllt d'Maskepflicht fir d'Personal am Kontakt mat de Clienten a fir d'Clienten, wa se net um Dësch setzen; d'Consumatioun un den Dëscher, mat banne maximal véier Persounen un engem Dësch a bausse maximal zéng Persounen - dat Ganzt awer ouni Testpflicht -, ausser d'Leit kommen aus deem selwechten Haushalt, dann ass déi Ouverture méi grouss.

Occasionell an accessoire Restauratiouns- a Cafés-aktivitéite sinn erlaabt am Kader vun Evenementer a Manifestatiounen, och fir sportlecher a kultureller, ënnert dem Regimm vum CovidCheck. Wéi gesot, do muss eng Notifikatioun oder eng Demande gemaach ginn.

D'Consumatioun bannen an de Centres commerciaux, de Garen, am Flughafen ass erlaabt ënnert deenen normalen Horeca-Reegelen.

An de Commercen ass d'Limitt vu minimum zéng Meterkaree pro Client ofgeschaaft. Méi labber Reegelunge gëtt et och bei de Rassemblementer: Doheem kann ee bis zu zéng Persounen invitéieren. Bei anere Rassemblementer gëllt: Bis zu zéng Leit ouni Restriktioun, ab eefel bis 50 Persounen de Mask an zwee Meter Distanz, iwwer 50 a bis 300 de Mask a Sëtzplazen op zwee Meter Distanz. Dës Restriktiounen gëllen net bei Evenementer, Manifestatiounen an Etablissementer, déi am Regimm vum CovidCheck lafen.

An da gëtt et doriwwer eraus d'Méiglechkeet, méi grouss Evenementer ze organiséieren, mat iwwer 300 bis 2.000 Persounen, mat engem Protocole sanitaire, dee vun der Santé muss akzeptéiert ginn. De Projet de loi definéiert, wat d'Elementer vun esou engem Konzept sinn.

Och de Verbuet vum Alkoholkonsum op der Voie publique ass opgehuewen, wat awer sécher net e Fräibréif ass fir Saufgelage am ëffentleche Raum!

Beim Sport gëlle follgend Reegelen: Wéi bis elo eng minimal Surface vun zéng Meterkaree pro Acteur. Bis zéng Acteure keng Restriktiounen, iwwer zéng d'Distanz vun zwee Meter oder Mask. Dës Restriktiounen gëllen net fir Manifestatiounen ënnert dem Regimm vum CovidCheck.

Bei Kompetitiounen bleift et bei der Testpflicht oder eeben engem Zertifikat, dee beleet, dass een entweder negativ getest, geimpft oder nees gesund ass.

Bei den Activités artistiques sinn all d'Acteuren, ob Schauspiller, Museker oder Dänzer, während hirer kënschtlerscher Aktivitéit, op professionell oder net, vun der Maskepflicht befreit.

Fir Museksaktivitéite gëllen - virun allem jo weinst Risiken, déi bei Blossinstrumenter awer bestinn - speziell Reegelen, soufern se net ënnert de Covid-Check-Regimm fallen. Bis zu 10 Museker ouni Restriktiounen, vun 11 bis 15 muss eng minimal Distanz vun zwee Meter agehale ginn.

D'Gesetz gesäit parallel zu all deenen dach groussen Ouverturen awer Bestëmmunge vir, fir d'Protektioun vu vulnerabele Leit ofzesécheren. Dës sinn zum gréissten Deel aus der Gesetzespropositioun 7808 vum Kolleeg Michel Wolter an de Projet de loi agefloss. An ech ginn dervun aus, dass den Auteur

vun dëser Proposition de loi no mir méi am Detail wäert drop agoen. Dofir ginn ech e bësse méi schnell doriwwer ewech, well d'Zäit mer fortleeft.

An engem Wuert wéi a villen: Fir déi Leit, déi sech an de Strukture fir vulnerabel Leit net impfe loos-sen, gëtt et eng Testpflicht. Mir hu laang driwwer diskutéiert, wéi een déi Testpflicht kann ëmsetzen. Mer si vun zwee- op dräimol pro Woch beim Personal gaang; alkéiers wa se erakommen, bei Leit, déi vu bausse kommen.

Mer hu laang driwwer diskutéiert: Wat geschitt, wann dat refuséiert gëtt? Wéi gesot, an engem Wuert wéi a villen: Do spillt d'Aarbechtsrecht an d'Obligatioun vum Patron respektiv vum Responsable vun där Institutioun, fir de Schutz vu senge Leit ze garantéieren an de Schutz vun deene Leit, déi him uvertraut ginn a Saache Fleeg, Gesondheet. Am Zweifelsfall - dat hoffe mer net, dass et dozou kënn, dass awer jiddwereen agesäit, dass esou Schutzmoossnamen an hirem eegenen Interêt, am Interêt vun hire Kolleegen an am Interêt vu Pensionären a Patiente sinn -, jo, da mussen dee Moment d'Gerichter decidéieren.

D'Fro gouf och gestallt, ob dat Personal, dat net direkt am Kontakt mat deene vulnerabele Persounen ass, net och misst geimpft ginn. Do ware mer der Meenung, dass mer bei enger staarker Recommandatioun solle bleiwen, grad ewéi bei den Aidanten, déi sech doheem ëm vulnerabel Leit këmmern.

Eng Ännerung gëtt et och an de Schoulen: Do brauchen d'Masken nëmmen nach dobanne gedroen ze ginn, net méi an dem Pausenhaff dobaussen.

An zu gudder Lescht wëll ech nach soen, dass geimpften a geheelte Persoune vun der Quarantänpflicht ausgeholl sinn.

D'Prozedur an dräi Wieder - Rekord, wéi ëmmer -: den Depot: 4. Juni vun dësem Joer; Amendementen, eng éischt Amendementsserie: 8. Juni; den Avis vum Conseil d'État den 9. Juni. Eng zweet Serie vun Amendementen: den 10. Juni; Avis complémentaire vum Conseil d'État: den 11. Juni - eng ganz Partie Observatiounen, eng Observation formelle, där mer Rechnung konnten droen. Reunione vum der Kommissioun: den 10. Juni, 11. Juni, an de Rapport ass den 11. Juni unanime mat enger Enthaltung ugeholl ginn. An Dir verstitt, dass dat no laangen Hoffnungen, dass et eng kéier esou géif goe bei engem Rapport, déi awer net ëmmer erfëllt goufen, dem Rapportier ganz besonnesch guttgedoen huet. An ech soen och dofir en häerzleche Merci.

Här President, wann Der nach eng Minutt mat mer Gedold hutt, kommen ech zur Konkusioun. Fir dass mer kënnen nach méi no bei d'Normalitéit kommen, musse mer responsabel a solidaresch bleiwen, dat heescht, déi Oplagen, déi nach bestinn - an déi sinn net ewechgeblosen, well de Virus och net ewechgeblosen ass -, déi Schutzmoossnamen, déi et gëtt ..., Schnelltester korrekt maachen, net fuddele bei den Zertifikater - iwwerhaupt net fuddelen, well mer fuddelen an eis eegen Täsch, well mir kréien d'Rechnung herno méi gesalzt wéi virdru presentéiert -, e korrekten Ëmsatz vun deem Covidcheck-Regimm, net ee mat deem anere sengem Covidcheck sech wëlle beweegen ... An, mam Kolleeg Gilles Baum, de Prinzip HOM - H-O-M - net vergiessen: Hygiène, bezéiungsweis Hänn wäschen, Ofstand halen do, wou et noutwendeg ass, Mondschutz och do, wou et Sënn ergëtt.

Mer sollen dat gemeinsam maachen, responsabel maachen, net liichtfankeg ginn. Zesummen hu mer et bal gepackt! Déi Solidaritéit solle mer materiwwerhuelen an déi nächst Wochen a Méint. An zum Schluss vun dësem ze vill laange Rapport wëll ech dobaussen de Leit Merci soen an eiser aller Numm fir dee Courage, fir déi Gedold, déi se gewisen hunn an déi et eis erlaben, fir haut mat besseren Nouvelen, vill besseren Nouvelen, dëst Gesetz ze presentéieren.

Merci deene klengen Ekippen hei an der Chamber, an ech nenne se mam Virnumm: Patricia, Laurent an all déi, déi ronderëm sinn, mat enger formidabler Ënnerstëtzung vun deenen, déi hei hanneru mer setzen. Merci, Här President, merci, Generalsekretär, merci der ganzer Direktioun vun Adjointë fir déi staark Ënnerstëtzung.

Merci deene klengen Ekippen an de Ministèren. Madamm Minister, Här Staatsminister, Madamm Familljeminiester, gitt et weider un Är Leit! Déi verdéngen et, déi verdéngen et! Déi furen op de Felgen an Einzelner hu souguer scho keng Felge méi, mee si furen nach ëmmer weider.

Merci dem Staatsrot fir seng Just-in-time-Aarbecht.

An dann zum Schluss: Léif Kolleegen alleguer, déi heibanne setzen a wou mer zesummen an deene jeeweilege Kommissiounen geschafft hunn, am meeschten an der Santé- an an der Sportskommissioun, mee och an anere Kommissiounen: lech e ganz, ganz häerzleche Merci fir dat Vertrauen a fir dat progressiivt Sech-Openeen-Zouschaffen! Och mir hunn aus där Kris geléiert. An och mir hunn aus där Kris geléiert, dass mer am beschten zesummen derduerchkommen.

Merci, Här President. Merci lech alleguer fir déi ganz kollegial Zesummenaarbecht - meeschtens. Merci!

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools. Ech soen dem Här Rapportier e groussen oprichtige Merci.

D'Wuert huet elo den Auteur-Rapporteur vun der Proposition de loi 7808, den honorabelen Här Michel Wolter. Här Wolter, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Santé et des Sports sur la proposition de loi n° 7808

■ **M. Michel Wolter (CSV), *auteur-rapporteur***.- Ech soen lech Merci, Här President, fir d'Wuert. Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleegen, ier ech zu mengem Rapport kommen, wollt ech fënnef oder sechs Remarques préliminaires maachen.

Fir d'éischt wollt ech alle Kolleegen hei an der Chamber Merci soen, dass se mer d'Geleeënheet ginn, fir de Moie meng Proposition de loi virzedroen, wat zum enge vläicht där neier Prozedur geschëlt ass, mee zum aneren awer och dem Fait, dass déi Méien, déi mer eis gemaach hunn an deene leschte Méint, fir eng kohärent Solutioun op den Dësch ze leeën, domadder och akzeptéiert a gewierdegt ginn.

Villes vun deem, wat ech haut soen, soen ech net fir haut, mee ech soen et eigentlech fir spéider, wann d'Geschicht vun der Pandemie, a besonnesch dëst Kapitel, eng kéier wäert an 10 oder 15 Joer opgeschafft ginn.

Meng zweet Remarque préliminaire ass déi, dass et besonnesch dem President vun der Kommissioun an der Ministesch vun der Santé Merci soen, dass se aktiv gehollef hunn, dass mer an enger Situation, wou mer eis net eens waren, eens gi sinn. Dat alles mat der stillschweigender Ënnerstëtzung och vun déi gréng. Ech mengen, dass wann dat net geschitt wär, mer aus där Blocksituatioun, an där mer den 1. Abrëll waren, net erauskomm wieren.

Ech sinn awer, Här President, net gradesou euphorisch wéi de President vun der Kommissioun. Also, wann ech en elo héieren hunn, de Frënd Mars, dann hat ech d'Impressioun, wéi wa mer eis an deene leschte Méint hei permanent an den Äerm geleeën hätten. Esou war et dann awer net grad. Ech mengen, dat hei war en haart Stéck Aarbecht! Mee wou Der Recht hutt, Här President, dat ass, dass mer no an no wierklech openeen zougaange si fir ze kucken, eng Solutioun ze fannen.

Déi véiert Remarque préliminaire ass, dass dat awer alles näischt un der Fundamentalkritik ännert, dass dës Mesurë Méint ze spët kommen, dass se an eisen Ae vill éischter hätte missen ëmgemat ginn, dass net matzäit am November an duerno gekuckt ginn ass a reagéiert ginn ass, fir no där éischter Well vu grouse Clusteren - déi mer soi-disant en passant nach ëmmer net offiziell zur Kenntnis kruten - déi Clusteren am Februar a März vläicht kënnen ze verhënneren duerch eng méi resolutt Politik an de Méint Dezember, Januar, Februar a März.

■ **Mme Martine Hansen (CSV)**.- Chrëschttag och.

■ **M. Michel Wolter (CSV), *auteur-rapporteur***.- Dat ännert och näischt drun, dass ech der Meenung sinn, dass wann net massiven Drock - net nëmmen hei an der Chamber, och hei an der Chamber, mee vu ville Plazen a vu villen Instanzen - komm wier ..., dass et nëmme méiglech war duerch d'Zesummespill vu ganz villen, fir dohinner ze kommen, wou mer haut sinn.

Ech hat schonn den 1. Abrëll d'Impressioun, dass an der Chamber eng Majoritéit eigentlech fir d'Propose vun der CSV wier an dass déi Proposen den 1. Abrëll nëmmen op massiivsten Drock vun der DP ... Den Här Baum huet vun „Ofwierge“ geschwat, wat ech e ganz, ganz terribelen Term an der Politik fannen. Ech hunn et net gesot, hien huet et gesot. Hien huet gesot, d'DP hätt d'Diskussioun ofgewiergt. Esou war et och! Esou war et och a mengem Aen. Dozou stinn ech an dat ass meng Meenung.

A meng sechst Remarque préliminaire ass déi, dass ech nach ëmmer net verstinn, firwat d'Familljeminiestesch sech an engem Dossier, dee si awer eigentlech prioritär concernéiert, net implizéiert. Mir hunn d'Kriticken den 1. Abrëll gemaach. Ech reiteréiere se nach eng kéier: Ech verstinn et net - et ass mir absolutt unbegräiflech! -, dass d'Ministesch a kenger vun de Santéskommissiounen derbäi war, wéi mer iwwert den Inhalt vun dëser Proposition de loi an iwwert de Projet de loi diskutéiert hunn, fir mat an d'Diskussioun anzegräifen. An de Verweis, dass d'Santésmi-niestesch dat géif maachen, dat ass e Verweis, deen ech net kann akzeptéieren.

Wann een de Sënn vu menger Proposition de loi wëllt verstoen, da muss een nach eng kéier op den Historique agoen. De 15. März sinn ech, a menger Funktioun als Buergermeeschter vu menger Gemeng, vu menge Beamten alertéiert ginn, dass wuel an der Ëffentlechkeet vun engem Cluster zu Nidderkuer géif geschwat ginn, mat deemools an déi 30 positive Fäll a fënnef Doudegen, mee dass si awer elo amgaange wären, déi 15. oder déi 16. Per-

soun ze notéieren, déi an deem Altersheim an deene leschte 14 Deeg gestuerwe wieren.

Ech hat bis den 18. März gewaart, donneschdes, well ech geduecht hat: Iergendwann eng kéier wäert d'Regierung jo iwwert dee Cluster do schwätzen an iergendwann eng kéier wäert et eriwwer si mat där Positioun vun der Ministesch, fir den 12. März nach an der Zeitung ze soen, et wär alles ënner Kontroll. An et ass eréischt, wéi den 18. März nach ëmmer keng offiziell Reaktioun komm ass, dass ech an dëser Chamber eng Motioun deposéiert hunn, an där mer Opklärung iwwert dat, wat zu Nidderkuer geschitt ass, gefrot hunn.

An deenen Deeg duerno - an och nees net duerch d'Kommunikatioun vun der Regierung, mee duerch Recherche vu Journalisten, haaptsächlech beim 100,7 a bei reporter.lu - si weider Clusteren opgedeckt ginn. A vun donneschdes un, muss ech soen, ass bei mir perséinlech doheem den Telefon net méi stoebliwwen, vu Familljememberen, Professionellen, Direkteren, Dokterinnen, déi mer eigentlech ëmmer weider Detailler ginn hunn iwwert d'Situatioun, an där mer zu Nidderkuer, mee och op anere Plazen, wieren.

Ech erënneren drun, dass et am Fall vu Lauterbach net manner wéi véier verschidde Versiounen ginn huet:

Déi éischt vu Servior, den 12. März an der Press verbreet: Et wär e Besuch gewiescht. Et wär Familljememberen, déi eigentlech quasi de Virus erabruecht hätten.

Den 12. März ass an der Chamberskommissioun eng zweet Versioun erakomm, nämlech den „non-respect des règles en matière de restauration“. Dat hat de Kolleeg Marc Baum vun deene Lénken derzou bruecht, op d'Legalitéit vun all deem anzegoen.

Eng drëtt Versioun ass den 23. März vun der Madamm Cahen op enger Pressekonferenz kolpor-téiert ginn, wéi se gesot huet, et wär en aalt Haus, et wären al Leit, si wär polymorbid. An et ass gesot ginn, et wären eigentlech net méi Doudeger an deem Haus wéi och am Ausland.

An déi véiert Versioun, an déi hunn ech entre-temps och kontrolléiert, déi war an engem Artikel op reporter.lu den 31. März: « Pourquoi le 18 février pause question », wou vun engem « dysfonctionnement dans l'organisation de la vaccination » geschwat gëtt. Ech hunn dat entre-temps bestätegt kritt vun engem Dokter, deen deemools derbäi war.

Mir waarden an all deene Punkten op de Rapport vum Här Waringo fir ze kucken, wat do dra steet an a wéi engem Mooss alles dat, wat tëschent dem Summer vum leschte Joer an dem 1. Abrëll geschitt ass a wat zu enger Motioun gefouert huet hei an der Chamber, déi, wann och net an deem Mooss, wéi mir et gäre gehat hätten, eng Opklärung vun all deene Méint soll no sech zieen.

Mir hunn, Dir Dammen an Dir Hären, de 25. März als CSV eng Pressekonferenz gemaach. An där Pres-sekonferenz hu mer sechs zentral Fuerderunge gestallt. Ech wëll déi hei virlesen, well et awer inter-essant ass an engem Debat, wou ëmmer gesot gëtt, d'Oppositioun hätt keng Propositionen ze maachen, ze gesinn, wat mer dann de 25. März, also gutt eng Woch, nodeem mer den Dossier public gemaach hunn, als Propositionen vun der CSV abruecht hunn.

Éischt Fuerderung vun eis: Dat soforteg Opstelle vun engem Cordon sanitaire prioriteert an den Altersheimer, um Beispill vun de Spideeler.

Zweetens: eng national Informationsstrategie fir Altersheimer, baséiert op verbindlech Reegelen an net op wäertlos Recommandatiounen.

Drëtt Fuerderung: Eng soforteg Aféierung vun engem Greenpass fir all Leit, déi an dësem Secteur schaffen, direkt oder indirekt, baséiert op dräi Prin-zippien: impfen, negativen Test oder Anticorps. Ouni et ze nennen, ass et eigentlech en 3G, dee mer haut aféieren, dee mer deemools gefrot hunn an deen eise mandatéierte Spriecher vun der Partei och an deene Méint virdru schonn ëmmer erëm, wéi och bei anere Punkten, hei an der Chamber agefuerdert huet.

Mir hunn, véiertens, gefrot: déi soforteg Zurverfügungstellung vu Schnelltester duerch d'Regierung un all d'Leit, déi do schaffen, an och fir d'Famillje-memberen, déi op Besuch géife kommen.

Mir hunn, fënneftens, gefrot: déi soforteg Zurverfügungstellung vu Schutzmaterial duerch d'Regierung an allen Haiser, well mer an eise Gesprächer virum 1. Abrëll drop opmierksam gemaach gi sinn, dass dat an enger ganzer Rei vun Haiser net de Fall wier.

A mir hunn, sechstens, eng onofhängeg Etüd an zwee Volete gefrot: eng gesondheetstechnesch Analys vun deem, wat passéiert ass, an eng Analys iwwert d'Prozeduren am Secteur.

Aus deem sechste Punkt hu mer dann nach gesot, dass mer wëilten d'politesch Responsabilitéit definéieren. Mir hunn eis besonnesch beonrouegt gewisen iwwert den offensichtleche Wëlle vun der Madamm Cahen, fir eigentlech net dobaussen dat ze kommunikéieren, wat an der Realitéit an den Haiser geschitt ass.

Et ass also kee Märchen, et si keng Proposen. Et reit sech an d’Fuerderungen an, déi d’CSV iwwer Méint gestallt huet. An dat ass och de Beweis, datt een och, wann een an der Opposition ass an net „voix au chapitre“ huet, wann et ëm d’Ofstëmmung geet, schonn a Momenter, wou ee Problemer gesäit, ganz zolidd an uerdentlech Propositionen op den Dësch ka leeë fir ze hëllefen, Solutiounen ze bréngen.

Mir hunn den 1. Abrëll, Dir Dammen an Dir Hären, hei an der Chamber eng inhaltlech Argumentatioun gefouert. Ech géif nach eng Kéier wëlle widderhuelen: Mir hunn eis op d’Artikele 6 an 9 vum ASFT-Gesetz vun 1998 referéiert. Dat seet: E Minister huet d’Flicht, alles ze maachen, wat a senge Méiglechkeeten ass, fir eng Pandemie ze stoppen. Dat klärt - d’Artikele 6 an 9, dat sinn also legal Dispositiounen vun deem Gesetz vun 1998 - ganz prezis d’Responsabilitéit, déi politesch Responsabilitéit vun engem Minister, a besonnesch a Krisenzäiten.

Ech widderhuelen am Telegrammstil nach eng Kéier déi fënnef haaptsächlech Kriticken, déi mer an deem Debat opgefouert hunn. Wann ee méi den Detail wëllt wëssen, mat alle Chifferen, déi ech deemools ënnerluecht hunn, mat alle Beweiser, allen Dokumenter, allen Zuelen an allen Daten, da kann een dat a meng Ried vum 1. Abrëll zrécksiche goen.

Mir hunn haaptsächlech bedauert, datt et keen nationale Plang an den Altersstrukture gëtt, dee kloer definéiert, wat wéini muss geschéien oder ze geschéien huet. Mir hunn dat iterativ gefrot. Dat ass ëmmer ofgeleent ginn.

Et ass dunn zu enger Proposition de loi vum Här Clement komm a prezis deem doten Domän. Ech hunn de Moien d’„Lëtzeburger Wort“ gelies. Den Här Clement ass der Meenung, datt seng Proposition de loi, risquéiert an en Tirang ze kommen. Ech wëll d’Chamber opfuerderen, déi Proposition de loi souwéi meng Proposition de loi net an den Tirang ze leeën, mee se fir d’éischt an der Kommissioun ze diskutéieren a se duerno zum Vott hei am Plenum vun der Chamber ze bréngen.

Ausser, wéi am Fall vun haut, datt d’Regierung Dealer oder ganz Propositionen, déi an der Proposition de loi vum Här Clement sinn, unhëlt oder mat staarken inhaltlechen Argumenter ka beweisen, datt déi Iddien, déi vum Här Clement deposéiert gi sinn hei an der Chamber a vum Staatsrot aviséiert gi sinn, net richtig sinn, net pertinent sinn oder aneschtens misste behandelt ginn.

Mir hu fir d’zweet monéiert, datt d’Familljeministesch a kengem Moment hir Responsabilitéit geholl huet, an eisen Aen, déi waarm Gromper ëmmer wieder, vun Haus zu Haus, vun Haus zu Copas ginn huet, déi sech a Gesprécher, déi ech konnt féieren, nawell zimmlech aleng gelooss gefillt hunn. Mir hu gesot, datt déi Politik vum Laisser-faire, Laisser-aller, ouni Plang, ouni Zil an ouni Strategie ophale misst.

Mir hunn, drëttens, monéiert, datt d’Ministesch, obscho se während Méint ëmmer um Courant war iwwer Clustere, déi konsequent der Effentlechkeet verschwigen huet. Si huet dat an hirer Stellungnam net nëmmen net widderluecht, mee si huet et souguer zouginn, mam Argument - dat ech an enger Demokratie net gëlle ka loossen -, datt dat méi Veronsécherung bruecht hätt, wéi datt et der geholl hätt.

Esou kann een, Madamm Minister, keng Politik an enger Demokratie maachen! Esou kann een net iwwer Méint - iwwer Méint! - de Leit d’Wourecht net erklären. Mir hunn dat deemools ugefecht an ech wollt lech haut nach eng Kéier soen, datt, wann ech et haut ze soen hätt, ech et exakt an deene selwechte Wieder nach eng Kéier géif soen.

Mir hunn, véiertens, gesot, datt kee Plang do wier an och keng Prozedur, wat géif geschéien, wann e Cluster optaucht. Keen Alarm, keng Interventioun, keng Nobehandlung, keng Kommunikatioun. Mir sinn der Meenung gewiescht, datt d’Clusteren hätte kënnen verhënnert ginn, a bleiwen där Meenung.

Et ass manifest an eisen Aen, datt grouss Clustere, déi am November 2020 opgetaucht sinn, net ausreechend behandelt gi sinn an datt keng Konklusiounen, keng verbindlech Propositionen ausgeschafft gi sinn, wéi een et besser hätt kënnen maachen. Och hei waarde mer op de Rapport vum Här Waringo zu deem dote Sujet.

A mir hunn, fënneftens - an dat ass eigentlech dee fundamental déifste Reproche, dee mer der Regierung maachen -, bedauert, datt d’Altersheimer net an de Cordon sanitaire opgehall gi sinn, datt keng prioritär Impfung an enger éischter Phas gemaach ginn ass. Ech bleiwe perséinlech - ech soen dat a mengem perséinlechen Numm - der Meenung, datt dat dee schwéierwiegendste politesche Feeler vun dëser Regierung an der Coronabekämpfung vun deem leschten annerhallwem Joer ass.

Wann een net déi vulnerabelst Leit vu senger Gesellschaft - 50 % vun den Doudesfäll - esou gutt schützt, wéi ee se nëmme schütze kann, da stellen

ech haut d’Fro, esou wéi ech se den 1. Abrëll gestallt hunn, firwat datt mer zu 650.000 Leit an dësem Land iwwer Méint eis Fräiheeten ageschränkt kruten, net konnten esou liewen, wéi mer wollt liewen, wann et ëm ee vun deenen zwee haaptsächlechste Piliere geet, déi vun der Regierung ëmmer erëm opgeworf gi sinn, wat noutwendeg wär - nämlech d’Spideeler entlaaschten an déi vulnerabel Leit schützen -, wa mer manifestement net alles dat gemaach hunn, wat noutwendeg war, fir zumindest deen Deel vun deene Vulnerabele ze schützen, et net esou gemaach hunn, wéi et an eisen Aen hätt misse geschéien?

Ech gesinn, an ech kann haut, zwee an en hallwe Mount duerno, an nodeem ech meng Ried nach eng Kéier vu vir bis hannen duerchgelies hunn zu deem Sujet ... Ech erënnere drun, datt ech deen Dag dräi Riede gehalen hunn. Mir hunn nämlech fir d’éischt eng méi generell Debatt gefouert. Mir hunn iwwert d’Motiounen diskutéiert. An duerno, en dernière instance, hu mer zesummen - déi 29 Kollege vun der Opposition, devant le refus manifeste vun der Majoritéit, fir inhaltlech bis zum Schluss déi Froen an deem Moment ausgediskutéieren - eng Motioun hei deposéiert, déi d’Demissioun vun der Ministesch gefrot huet, déi mat 29 géint 31 Stëmmen ofgeleent ginn ass.

Ech wëll op een, zwee Punkten agoen, déi deemools vun de Majoritéitsparteien an d’Diskussioun geworf gi sinn. Woubäi ech dat Wuert „Diskussioun“ do net richtig ka gëlle loossen, well ech och déi Rieden nach eng Kéier nogelies hunn an eigentlech ganz wéineg inhaltlech Aspekter, ausser bei deem engen oder deem aneren, an de Riede fonnt hunn. Mee et ass sech haaptsächlech mat mir, mat menger Partei - „Intrigantestadl“ - ausenanergesat ginn.

Et war: „De Wolter a seng Akolythen“. Eigentlech eng ganz flott Beschreiwung fir d’Relatioun an der Opposition, wou mer véier onofhängeg Parteien hunn. An den Här David Wagner, dat wëll ech nach eng Kéier soen, als Verrieder vun deene Lénken, huet gesot, datt si eigentlech als déi Lénk d’Demissioun vun der Madamm Cahen virun der CSV gefrot hätten, well se opgrond vun deem, wat hire Kenntnisstand am Dossier wier, zur Konklusioun géife kommen, datt déi Ministesch net dat gemaach gehat hätt, wat se eigentlech hätt misse maachen.

Den Här Engel vun der DP huet da schlussendlech gemengt, ech wär de Problem.

■ **Plusieurs voix.** - LSAP!

■ **M. Michel Wolter** (CSV), *auteur-rapporteur*. - LSAP, entschëllt.

... ech wär de Problem. Ma ech wëll dem Här Engel haut äntweren: Mir haten d’Léisung! Well déi Proposen, déi mer deemools gemaach hunn, dat ass d’Léisung vun haut. Zwee an en hallwe Mount méi spéit sinn ech net méi de Problem, mee zumindest e klengen Deel vun der Léisung. An ech soen lech, well Der herno och wäert derfir stëmmen, am Viraus scho villmools Merci.

Nom 1. Abrëll ass un der Uewerfläch net ganz vill geschitt. Et hat een d’Impressioun - esou wéi dat a verschiddenen Debate schonn an deene leschte Jore war -, doduerch datt d’Diskussioun ofgewiergt géif ginn, d’Diskussioun wär eriwuer. Et ass keng effentlech Reaktioun méi komm op all déi Proposen inhaltlecher Natur, déi gemaach gi sinn. An et ass gesot ginn: „On passe à l’ordre du jour.“

Net ganz! Et ass net ganz à l’ordre du jour passéiert ginn, well net méi spéit wéi den 12. Abrëll - dat heescht, zwielf Deeg, nodeem mer hei diskutéiert hunn - ass eng Ordonnance vum Direkter vun der Santé komm, déi zwar nach ëmmer op fräiwëlleger Basis ass, awer eng ganz staark Recommandatioun ausgeschwat huet un d’Haiser, also un d’Haiser, déi an der Altersbetreuung tätég sinn, an hinne eng Uleitung ginn huet, wéi een et an dëser Matière soll maachen.

Den Dokter Schmit, deen eis de Pleséier gemaach huet, an d’Kommissioun ze kommen, huet dës Woch dervu geschwat, datt, obschonn et nëmmen eng streng Recommandatioun gewiescht wier, hien zur Konklusioun géif kommen, datt d’Haiser sech alleguete géifen drun halen.

D’Äntwert, déi ech krut vu verschiddenen Haiser war déi, datt se gesot hunn: „Ma duerch de Fait, datt mer dunn eng Ordonnance vun der Santé kruten den 12. Abrëll, hate mer endlech e Pabeier am Grapp, mat deem mer eigentlech méi ferm, wann och net legal stringent, mee zumindest méi ferm par rapport zum Personal wéi och de Visiteure konnte virgoen, fir deen Dossier do zu engem besseren Enn ze féieren.“

Den 19. Abrëll, Dir Dammen an Dir Hären, ass eng Question parlementaire vun déi gréng komm: d’Question parlementaire 4108 vun der Madamm Lorsché. Ech hunn d’Madamm Lorsché ... Ech hu mech jo bis de 15. Mäerz net an déi Diskussioun hei agemëscht, well den Här Wiseler eise Spriecher ass, mee ech hunn ëmmer nogelauschtert, ganz gutt nogelauschtert, wat déi eng an déi aner esou hei während der Covidkris gesot hunn.

An ech hu bei der Madamm Lorsché vun déi gréng scho säit dem Dezember vum leschte Joer festgestallt, datt se eigentlech e gudden Strapp méi wäit wëilt goen an dësem Domän, wéi d’Regierung dat en fin de compte gemaach huet. An déi Question parlementaire 4108, déi ech jiddwerengem nach eng Kéier géif recommandéieren ze liesen, ech hu se nach eng Kéier gelies a kommen zur Konklusioun, datt se quasi zu 100 % deckungsgläich ass mat deene Proposen, déi d’CSV vum 25. Mäerz u gemaach huet, an och aner Kollege vun der Opposition an hire Stellungname verteidegt hunn.

D’Debatt - an elo fänkt et un, positiv ze ginn - ass deemno net spuerlos laanschtgaangen. Dat, wat den 1. Abrëll hei an der Chamber lass war, dat war net fir näischt. Et ass eppes geschitt! Et ass eppes geschitt an der Majoritéit, et ass eppes geschitt a verschiddene Ministèren.

Et ass ugefaange ginn, Verantwortung ze iwwerhuelen, wann och vläicht net an deem Mooss, wéi mir eis et virgestallt hunn. Mee da si mer schonn um Niveau vun der Nuance. Da si mer net méi um Niveau vum Prinzip! Prinzipiell Ofleennung den 1. Abrëll, fir iwwerhaupt iwwert déi Sujeten ze diskutéieren; an den 12. Abrëll, 19. Abrëll Signaler aus der Majoritéit eraus fir ze weisen, datt een dach awer der Meenung wier, datt een iwwert dee Sujet hei net ofgewiergt soll ginn, mee inhaltlech diskutéiere soll.

Dat hat eis derzou bruecht, Dir Dammen an Dir Hären, fir eng Proposition de loi ze maachen. Och do, fir mengem Frënd Engel eigentlech op en Neits ze widdersprieche, deen hei - well ech deem jo och ëmmer nogelauschtert hunn - der Meenung war, datt d’Opposition eigentlech keng Alternativen ... mir géifen näischt proposéieren, mir géifen nëmme meckeren, mir géifen nëmmen nörgelen.

Dunn hu mer eis geduecht: Da maache mer eng Proposition de loi. Da kënn Der lech, Dir Dammen an Dir Hären, emol konkret mat den Alternativvirschléi vun der CSV ausenanersetzen. A mir wollten och een Zeeche setzen, datt d’Diskussioun géif virugoen.

Ech ginn op d’Argumentatioun an, déi ech deemools a mengem Depot vun der Proposition de loi den 22. Abrëll gemaach hunn. Ech hunn d’Säit nach eng Kéier matbruecht. Ech soen et elo net auswenneg, mee esou, wéi et hei op mengem Ziedel steet.

Éischtens hunn ech gesot, datt ech der Meenung sinn, datt ech zu deene gehéieren, déi mengen, datt mer eis mat deem Virus do nach laang mussen ausenanersetzen, datt mer Mutatiounen wäerte kréien, datt mer zousätzlech Impfung wäerte kréien an datt mer, wa mer nees eng normal Situatioun wëllen erëmkreien, musse léieren, mam Virus ze liewen, datt déi technesch Viraussetzungen elo, opgrond vun der Technologie - Tester an esou weiter - gi wäeren an datt mer eng breet Debatt misste féieren. Ech hu gesot, datt mer eis prioritär ëm déi Vulnerabel an eiser Gesellschaft misste këmmen. Mir wëllte méi wäit goen, daitlech méi wäit, wéi d’Regierung dat bis elo gemaach hätt.

Jiddwereen, dee mat Leit a Kontakt kënn, esou a menger Proposition de loi, esou wéi se an der Ordonnance vum 12. Abrëll vum Direkter vun der Santé definéiert ginn ass, misst den Noweis vun engem negativen Test bréngen. Soss kéint en net a Kontakt triede mat deene betroffene Leit. Dës Obligatioun ass an eisen Aen net nëmme fir eng Zort Leit geméint gewiescht, nämlech fir d’Visiteuren - do war se obligatoresch, fir déi aner war se fortoment recommandée -, mee fir jiddwereen, deen a Kontakt mat de Leit kënn.

Ech hu gesot, datt mer dat do net erfionnt hunn. Mir si kucke gaangen an d’Ausland, wat fir eng Solutiounen am Ausland an deem doten Domän geschitt sinn. A mir sinn op e Gesetz, dat heescht eng Verordnung - et ass kee Gesetz, et ass e Règlement grand-ducal eigentlech, hire Règlement grand-ducal - aus Baden-Württemberg gestouss, déi Ufank Mäerz eng Obligatioun gemaach huet fir Leit, déi an de Strukture schaffen, fir sech dräimol pro Woch testen ze loossen; a fir Leit, déi bei d’Leit doheem ginn - e Sujet deen d’Madamm Lorsché och ëfters op d’Tapéit bruecht huet -, do zweemol d’Woch.

Mir hunn eis un dat ugeleent. Mir hu probéiert, de Sënn ze verstoen an dat ëmzeschreiwen op eng Lëtzeburger Solutioun. Mir sinn och der Meenung gewiescht, datt d’Resultat vun den Tester dem Patron sur simple demande virzeleeë wier.

An enger a mengen Ae kohärenter Demarche hu mir den 22. Abrëll an eiser Proposition de loi den Univers hospitalier net materagehall. Mir hunn dat express gemaach, well mer eis wollt konzentréieren op dat, wat mer säit iwwer engem Mount diskutéiert hunn.

Ech wëll der Madamm Ministesch Merci soen, datt si den Domaine hospitalier elo materanhëlt, well et eigentlech logesch ass, datt wann een et bei deenen enge Vulnerabele mécht, datt een et bei deenen anere Vulnerabele Leit och mécht. Ech wollt et net maachen, mee ech begrëisse wierklech, datt dat sech elo en fin de compte an der Version défini-

tive net op d’Strukturen an den Altersheimer limitéiert, mee datt et sech eigentlech op dee ganze Secteur, wou an der ganzer Breet mat vulnerabele Leit geschafft gëtt, applizéiert.

Ech hu gesot, datt mir eis enger Diskussioun iwwer Verbesserungen net géife verweigere, datt mir déi géifen op eis duercome loossen, datt mir gäre mat deenen anere géifen diskutéieren. Ech hu gesot, datt mir ee Steen an d’Rulle wëlle bréngen. Mee ech hu gesot, datt et misst eriwuer si mam Laisser-faire, Laisser-aller an datt mir gären hätten als CSV ... An dat ass keng Exclusive! Et gëtt ëmmer esou gemaach, wann ech hei am Numm vun der CSV schwätzen, wéi wann ech automatesch géif soen, déi aner, déi wëilten dat net. Dat ass jo net de Fall!

Mee aus eiser Siicht ware mir der Meenung, datt d’Liewe vun de Leit an den Altersheimer nees liewenswäert misst ginn, well mer opgrond vun Dosende vu Gesprécher mat Familljemembere festgestallt hunn, datt villes, ganz villes an den Altersheimer net esou gaangen ass an deene Méint virun an der Relatioun tëschent deene Leit, déi do wunnen, an hire Familljemembere. An ech kann lech 20 - 20! - Telefonsnummere gi vu Familljemembere, mindestens, déi mer ugeruff hunn, fir hir perséinlech Situatioun ze beliichten.

Nom Depot vun der Proposition de loi huet sech dunn eng weider Dynamik gemaach. Ech soen dem Här Marc Spautz Merci, datt en et fäerdegbruecht huet, de Steen an d’Rullen ze bréngen, datt eng Question parlementaire an Zukunft hei am Parlament zesumme mat de Projet-de-loie vun der Regierung diskutéiert gëtt. Ech sinn och dervun iwwerzeegt, datt dës Beispill vläicht Schoul wäert maachen, fir datt mer doduerch och zu enger méi breeder Diskussioun iwwer inhaltlech Alternativen, déi d’Opposition zu de Dispositiounen vun der Regierung mécht, wäerte kënnen kommen.

Et ass e positiven Avis vum Staatsrot komm mat enger Rei vu Remarken, wou se Dispositiounen gemaach hunn, wéi een dat nach besser kéint schreiwen. Mir hunn dat gemaach. Déi sinn duerch d’Kommissioun gaangen. Déi sinn ugehall ginn an der Kommissioun. Elo net inhaltlech, ech wëll dat ëmmer soen, dat ass jo eigentlech eng prozedural Unerkennung vun deem Ganzen. Déi si bei de Staatsrot gaangen. Se sinn nach eng Kéier positiv aviséiert ginn, soudatt dem Unhuelen, dem Vott iwwer meng Proposition de loi, eigentlech näischt am Wee géif stoen.

Ech soen der Regierung Merci - an ech mengen, datt ech dat der Madamm Santésministesch muss soen -, datt am Projet de loi vun der Regierung expressis verbis am Commentaire des articles drasteet, datt sech d’Regierung inspiréiert huet u menger Proposition de loi bei der Redaktioun vun deem doten Artikel. Ech fannen, datt dat wierklech e Luef wäert ass, well een doranner och d’Unerkennung vun der Aarbecht gesäit, déi ee sech awer inhaltlech gemaach huet.

Mir haten an der Kommissioun - Dir, Här President, hat gesot, ech géif dorobber agoen - nach dräi Punkten, iwwert déi mer diskutéiere wollten.

Dat Éischt ass, datt mer der Meenung wäeren, datt een dräi Tester d’Woch soll maachen, am plaz zwee, esou wéi et am Projet de loi stoung. Dat, fir dat Ganzt méi kohärent ze maache mat där Reegel vun 48 Stonnen, déi d’Schnelltester solle valabel sinn.

Mir haten eng Diskussioun, an och do wollt ech soen, Här Di Bartolomeo: Dir sidd e Fuss! Dir sidd elo soulaang derbäi. Dir hutt gemierkt an der Kommissioun, wéini de Moment war, datt sech eng Majoritéit an herno souguer eng Unanimitéit géif fannen. Dir hutt eis Kommissioun am richtige Moment derzou bruecht, aus där dote Proposition eng Proposition de bon sens ze maachen, déi sech och logesch an de Wochekalenner vun de Leit aschreibe léisst.

Mir hunn eng zweet Nuance gehat tëschent deem, wat d’Regierung iwwerholl huet, an deem, wat ech proposéiert hat, an deem Sënn, datt sech eis Proposition de loi op all d’Personal applizéiert, an d’Regierung awer eng Differenz gemaach huet zwëscht op där enger Säit deene Professionelle vun der Santé an op där anerer Säit dem Rescht vun de Leit, déi an engem direkte Lien zu enger vulnerabler Persoun sti respektiv net zu deem Lien stinn (veuillez lire: respektiv net an engem professioneller Lien stinn).

Déi Divergenz, Här President, déi bleift! Mir bliewen der Meenung, esou wéi vill Leit am Land, wann een entweder direkt oder indirekt a Kontakt mat enger vulnerabler Persoun an enger Altersstruktur kënn, datt een eigentlech den 3G ëmmer muss nowiesen: geimpft, getest oder geheelt, an zwar à tout moment, an net nëmme fir déi Leit, déi en direkten, also - ginn ech mol dervun aus - physische Kontakt hunn, mee och fir déi Leit, déi en direkten awer net physische Kontakt hunn, en direkte Kontakt duerch de Fait, datt se an deem Haus schaffen.

Déi Divergenz bleift. Mir sinn also nach net ganz zefridden, mee vu l’ensemble vun deem wollt ech soen, datt mir et akzeptéieren. Mir akzeptéieren et.

Mir bieten lech awer, Här President, an och d'Madamm Santésminister, sech nach eng Kéier Gedanken ze maachen an ze kucken, ob net bei enger nächster Versioun ... Well deem heiten Deel vum Gesetz, deem ass jo net nëmme Covid. Dat ass eppes, wat ech hoffen, datt et sech iwwer en Infektiounsgesetz, wat iergendwann eng Kéier muss kommen, eigentlech definitiv an d'Reegele wäert aschreiw-
wen.

Ech hoffen, datt mer déi Diskussioun virum 15. Juli, opgrond vun den Erfahrungen - ech sinn do ganz op -, déi an den Haiser gemaach ginn, nach eng Kéier kënnen féieren.

Mir hunn eis an der Fraktioun ee Moment gefrot, ob mer e Vote séparé vum Artikel 3 géife froen. Den Artikel 3 beinhalt awer precisement ënner anerem all déi ganz positiv Aspekter, déi mer gesinn, sou-
datt mer decidéiert hunn, datt mer dorobber ver-
zichten an eigentlech just a menger Ried dorobber opmierksam maachen, datt dat e kleng Bemoll ass, dee bei eis bleift, deem eis awer net dovun ofhält, fir déi substanziiell Verbesserungen, déi mer haut zesumme wäerte stëmmen - ech géif soen, vu 95 % um Wee fir op 100 % -, ze erreechen.

An et war nach eng drëtt Divergenz, dat war eng um Droit du travail. Et war eigentlech keng Divergenz, et war eng aner Formulatioun. A menger Propo-
sition de loi hat ech net iwwer Konsequenzen um
aarbechtsrechtlechen Niveau geschwat. Am Projet de loi war awer eng eventuell aarbechtsrechtlech
Konsequenz am Sënn vun, datt déi Leit net op hir
Aarbechtsplaz kéinte goen. Mir hunn doriwwer an
der Kommissioun diskutéiert. An no Diskussioun
ass festgehalen ginn, datt déi Conséquence immé-
diate, fir net op d'Aarbechtsplaz ze goen, eigentlech
keng direkt aarbechtsrechtlech Konklusioon ass,
mee datt d'Aarbechtsrecht par ailleurs fir eng Per-
soun, déi refuséiert, sech testen ze loosse, an déi
refuséiert, sech impfen ze loosse, datt dat dann an
de Perimeter vum Arbeitgeber, vun der normaler
Relatioun tëschent dem Arbeitgeber an dem
Arbeitnehmer erageet.

Ech perséinlech hoffen, datt dës Diskussioun net
spille wäert. Et wäert fir mech onerklärlech,
onverständlech bleiwen, wa mir an engem Domän,
wou d'Berufsbild dat ass, datt ee mat deene vulne-
rabelste Leit vun eiser Gesellschaft zesumme-
schafft, an eng Situatioun kommen, datt d'Leit
d'Impfung refuséieren - déi mer jo och net gefrot
hunn, datt dat eng Impfflicht géif ginn -, mee och
den Test géife refuséieren. Ech kann dat, muss ech
soen, net verstoen a ganz vill Leit am Land, mat
deenen ech geschwat hunn an deene leschte
Wochen, kéinten dat net verstoen, well ee sech
dann awer d'Fro muss stelle vun der Eethik, vun der
Beruffseethik vu Leit, déi wëssentlech a wëllentlech
eigentlech déi Leit, déi an hirer Ophut sinn, an e
Risk géife goe loosse.

Ech kommen zu menger Konklusioon, Här
President. Éischtens si mer zefridden, och wa mer,
ech hunn et virdu gesot, der Meinung sinn, datt
déi Dispositiounen e gudd Strapp ze spéit kom-
men. Ech mengen, datt et méiglech gewiescht wier,
datt se éischter komm wieren, wann éischter pro-
béiert gi wier, am Konsens ze diskutéieren.

Et ass a mengen Ae geschitt, zweetens, well net
nëmm mir hei an der Chamber, mee och doriwwer
eraus d'Commission consultative des droits de
l'homme notamment, d'Amiperas notamment,
d'COPAS notamment an anerer ëmmer erëm drop
higewisen hunn, datt et noutwendeg ass, datt do
méi stringent Reegele géife kommen.

An ech hat am Mäerz enger ganzer Rei Leit a
Familljemembere versprach, datt ech mech an
dësem Sujet net géif ginn, bis eng méiglechst gutt
Protektioun vun deene vulnerabelste Leit an eiser
Gesellschaft a Relatioun mam Covid-19 am Gesetz
verpflichtend ageschriwwer wier.

Fir eis, Dir Dammen an Dir Hären, ass et essentiell,
datt all Persoun, déi an direkten oder indirekte
Kontakt an enger Altersstruktur mat vulnerabele
Leit kënt, ob berufflech oder familiär, de perma-
nente CovidCheck-Dispositiounen - geimpft, getest,
geheelt - entsprecht.

Mir kommen haut där Erausforderung, déi eng Vir-
aussetzung fir en „normaalt“ - entre guillemets -
Liewen an den Altersstrukturen am Respekt vun der
Dignitéit vun de Leit an hire Familljen entsprécht,
een entscheidende Schrëtt méi no. Duerfir - ausser
et geschitt elo nach eppes Aussergewöhnlech-
es, wouvun ech awer net ausginn - wäert ech um Enn
vun der Diskussioun, Här President, an nodeem all
d'Parteien hei an der Chamber d'Méiglechkeet
haten, net nëmmen zum Projet de loi, mee och zur
Proposition de loi inhaltlech Positioun ze ergräifen,
sou wéi ech dat hei gemaach hunn, proposéieren,
fir meng Proposition de loi virum Vott dann au pro-
fit vum Projet de loi zrëckzezéien, dans la mesure
wou wierklech bis op eng kleng Ausnam de Gros
vun de Fuerderungen, déi mir an eiser Proposition
de loi vum 26. Abrëll gestallt hunn an déi mir
schonn an eisen Diskussiounen den 1. Abrëll an de
25. Mäerz op eiser Pressekonferenz dem Public

offegeluecht hunn, haut an d'Gesetz drakommen.
Dat ass fir eis e ganz positiven, e ganz gudden
Schrëtt am Interêt vun alle Leit, déi concernéiert sinn.

Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools,
Här Wolter.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här
Claude Wiseler agedroen. Här Wiseler, Dir hutt
d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Merci, Här President.
Ech wëll ufänken, andeem ech och dem Rapport-
er Merci soe fir déi Aarbecht, déi en elo gemaach
huet. Den Här Wolter huet dat ausgedréckt, andeem
e gesot huet, datt en heiansdo e Fuuss wär, den Här
Di Bartolomeo. Ech géif einfach soen, datt et esou
ass, datt d'Erfahrung matspillt, an déi mécht et
heiansdo méiglech, datt ee mat engem Saz, deem
am richtege Moment gesot gëtt, en Dossier kann
deblockéieren an eng Barriär kann ewechhuelen, fir
duerno eng Strooss opzemaachen, déi dann dozou
féiert, datt mer haut kënnen op e gemeinsame Wee
goen, well mir hunn de Rapport jo och als Partei
matgestëmmt.

Dofir dem Rapport-er merci. Mee awer och wier-
klech eng Kéier der ganzer Ekip, déi elo säit ville
Gesetz-er heidru schafft, a wou et net ëmmer
evident ass, déi Aarbecht an deem Zäitdruck hin-
zekréien, wéi mer et awer musse maachen.

Ech fänken un, andeem ech soen, datt d'Richtung
vun deem Gesetz stëmmt. Mir maache lues a lues
erëm op. Dat ass en europäeschen Trend, well
d'Zuelen an Europa an zu Lëtzebuerg all an déi
selwecht Richtung ginn. Et muss ee ganz einfach
objektiv feststellen, datt den Taux d'infection an
alle Länner, inklusiv zu Lëtzebuerg, erogaangen
ass. Mir leien hei, wa mer et am europäesche Ver-
gleich kucken, ongeféier an der Mëtt vun deenen
Zuelen, wou och déi aner europäesch Länner sinn.

Wann ech d'Impfung kucken, da stellen ech fest,
datt mer do och weiderkomm sinn, gradesou wéi
aner europäesch Länner. Et gëtt e puer Ënnerschee-
der, déi doranner bestinn, datt mir zum Beispill an
de generellen Impfungen elo méi hanne si par
rapport zu deene Leit, déi fir d'éischt geimpft ginn,
par contre op där anerer Säit méi vir si par rapport
zu deene Leit, déi schonn zweemol geimpft gi sinn,
well et einfach esou ass, datt d'Lëtzebuurger
Regierung eng Politik geholl huet, fir déi zweet
Impfung relativ kuerz no där éischter ze maachen.
Aner Länner hunn aus sanitäre Grënn gesot: „Mir
maache léiwer méi e laangen Espace zwëschent
deenen zwou.“ Déi zwéi loosse sech par ailleurs
verteidegen. Am Kader vun der Aféierung vum
CovidCheck ass dee Choix, deen d'Lëtzebuurger
Regierung geholl huet, awer an dësem Fall sënnavoll,
well en et an dësem Moment am Fong méi Leit er-
laabt, schonn esou schnell wéi méiglech e
Covidzertifikat ze kréien.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre
d'État.**- Très bien!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Wéi gesot, et gëtt och
Argumenter fir déi aner Richtung, aus sanitäre
Grënn. Mee alles huet seng Virdeeler, alles huet
seng Nodeeler. An dësem Moment fannen ech, datt
se eis éischter hëlleft, déi Decisioun, déi geholl ginn
ass.

An de Spideeler ass et dat selwecht: Et ass eng
Decrue souwuel vun deene Leit, déi op den Inten-
sivstatiounen leien, wéi vun deenen, déi an den nor-
male Better leien. An der Mortalitéit dat selwecht.
Duerfir ass et an eisen Aen absolutt logesch, datt
eng Rei Schrëtt a Richtung Ouverture gemaach ginn.

Mee fir eis ass et och kloer, datt mer nach ëmmer
mussen op engem virsiichtege Wee bleiwen, well
eng total Ouverture nach net méiglech ass, well déi
indesch Variant oder d'Delta-Variant ëmmer méi
lwwerhand och an Europa hält. A mir hu gesinn,
datt aner Regierungen, notamment déi englesch
Regierung gëschter d'Decisioun geholl huet, fir déi
Ouverturen ee Mount no hannen ze vertagen, well
bei hinnen déi Delta-Variant extreem héich an
extreem geféierlech ass. Also muss een oppassen.
Et muss ee virsiichteg och hei zu Lëtzebuerg sinn.
Dat selwecht gëllt fir den Approvisionnement vun
de Vaccinen, wou mer zwar momentan gutt fueren,
mee wou den Approvisionnement awer och net bis
zum Schluss ofgeséichert ass. Also muss een do
och Virsiicht gelte loosse.

A schlussendlech ass et och esou, datt mer - de
Rapporter huet dat virdu scho gesot - och schonn
de leschte Juni, Juli gemengt haten, mer géifen déi
Saach lues a lues an de Grëff kréien, duerno am
Oktober awer nach en décke Coup hannendru
komm ass. Och duerfir musse mer eng Rei Vir-
siichtsmoossnamen huelen, fir datt mer net nach
eng Kéier an déi selwecht Situatioun kommen, déi
awer ëmmer méiglech ass.

Ech soen awer och ganz kloer, datt mer säit engem
Mount, säit deem leschte Gesetz, an enger Phas sinn

- an dat hu mer virun engem Mount gesot -, wou hal-
lefthärzeg, onpreparéiert an oncoordonéiert Mooss-
name geholl gi sinn. An dat ass en Zoustand, an
deem mer elo ee Mount gelieft hunn. Ech ginn e puer
Beispiller: Dat ass dat vun de Schnelltester an de
Restaurants, an haaptsächlech, well den Detail net
gereegelt war vun enger Praxis, déi awer, wann een
an deen een oder an deen anere Restaurant gaangen
ass, an deem engen esou an an deem aneren
anescht, an deem enge besser an an deem anere
manner gutt, a verschiddenen d'ailleurs guer net res-
pektéiert ginn ass.

De Problem, deem ech haut gesinn, dat ass, datt
mer och net d'Méiglechkeet kréien, eng Evaluatioun
vun esou enger weesentlecher Moossmat ze hunn.
Huet se eis eppes bruecht? Mir hu keng Zuelen aus
de Restaurants. Mir hunn och einstweilen nach
keng Zuelen aus de Gemenge kritt, déi jo och eng
ganz Rei Tester vu sech aus gemaach hunn. Ech
hätt mer gewünscht, datt mer awer kéinten eng
Konklusioon aus där Moossmat zoéien, well mer
wëssen net, wat am September, Oktober nach
geschitt. Méiglecherweis musse mer nach déi eng
oder déi aner Moossmat erëm huelen. Da wär et
absolutt sënnavoll gewiescht, haut och ze wëssen,
wéi déi Moossmat gegraff hätt a wat fir en Typ vu
Konklusioone mer hätte kënnen doraus zéien.

Déi zweet Remark, déi ech muss maachen, dat ass,
datt ech fonnt hunn, datt de Staat onvirbereet an
déi Phas eragaangen ass an eng ganz Rei Respon-
sabilitéiten op d'Gemenge verlagert huet. Déi eng,
déi hu se uegholl, déi aner hunn aner Politicke ge-
maach. Jiddwer Gemeng huet et esou gemaach, wéi
si et am Fong konnt a wéi si gemengt huet, datt et
richteg wär. An dat huet net ëmmer ..., dat huet oft zu
Konkurrenz gefouert an zu vill Onzefriddenheet
tëschent de Gemengen. Ech hätt mer do gewünscht,
mir hätten eis do gewünscht, datt weesentlech méi
eng coordonéiert, méi eng virbereet Politik gemaach
gi wär an datt de Staat an deem Kader och seng Res-
ponsabilitéite geholl hätt. Op d'mannst mat enger
uerdentlecher Virbereedung mat de Gemengen, fir
eng Couverture iwwert d'ganz Land vun dem Ubidde
vun deenen Tester en place ze setzen. Mir si säit
Méint amgang, eng Strategie vu Schnell- a Selbst-
tester ze froen. Dat hei hätt dozou gehéiert, ass awer
net gemaach ginn, an dat huet sécherlech zu Pro-
blemer um Terrain gefouert.

Mäin drëtte Punkt, dat war d'Bäibehale vum Couvre-
feu. Dat wësst Der, dat war an eisen Ae weeder
noutwendeg nach proportional, net nëmmen am
leschte Mount, mee iwwer all déi Méint, déi mer elo
kann hunn, well déi Moossmat mat deene Mooss-
namen, déi mer ansonsten haten - Restriktiounen
doheem, Rassemblement extern, Restaurants,
déi limitéiert waren, respektiv Verbuet, fir Alkohol
dobaussen ze verkafen -, an eisen Aen absolutt
iwwerflësseg war. An och well déi Etüden, déi de
Staatsminister sengerzäit zitéiert huet, net zu
deene Konklusioone komm sinn, zu deenen d'Lëtze-
buurger Regierung komm ass, a well aner Etüden
am Fong ganz kloer an däitlech gesot hunn, datt
esou eng Ausgangsspär vun der Proportionalitéit
an och vun dem Point de vue vun de Mënscherech-
ter als inakzeptabel ze consideréiere wär. Se ass
awer bis elo weidergefouert ginn.

De Large-Scale-Testing ass och esou eng Fro
gewiescht. Deen ass och monter weidergefouert
ginn, och wa schonn eng ganz Rei Leit geimpft
waren. Mat wéi engen Zilsetzungen, war eis net
ëmmer bekannt. Wat soll geschéie mat deene Leit,
déi scho geimpft sinn? Wéi sollen déi sech par
rapport zum Large-Scale-Testing behuelen? Wéi eng
Zilsetzungen huet en nach? An haut hu mer d'Im-
pression, datt do en neie Public gesicht gëtt, fir déi
Zentren ze desservéieren, ouni datt se am Fong nach
dem Originalnotze géifen entsprechen. Ech kommen
duerno nach eng Kéier dorobber zrëck.

Dat selwecht bei de Schnelltester: Et ass eng Deci-
sioun geholl gi vun der Regierung, datt déi nëmme
24 Stonne géife gëllen. Mir hu fonnt, datt dat
schonn e Problem wär, well a sech d'Utilisatioun
dann extreem komplizéiert an et och extreem deier
géif ginn, fir all Dag deen Typ vu Schnelltester ze
maachen - mir hu sengerzäit fir 48 Stonne plädéiert,
och dorop kommen ech nach eng Kéier zrëck -, mee
dat ass bis elo tel quel duerchgezu ginn.

An da muss ech soen, datt mer och virun engem
Mount an aller Panik e Règlement grand-ducal
ëmgeännert hunn. Dir kënt lech erënneren, datt
mer an der Kommissioun doriwwer geschwat hunn,
datt mer op eemol an der Kommissioun gewuer gi
sinn, datt e Règlement grand-ducal iwwer e Feier-
dag ëmgeännert gi war iwwer eng Eilprozedur. Datt
mer dann nach freides moies, wéi mer deen Text
gestëmmt hunn, Ännerungen am Règlement grand-
ducal annoncéiert kritt hunn.

Mir hunn déi Zäit gesot, datt dat eng onméiglech
Aart a Weis wär fir ze schaffen. Abée, haut soen
ech, datt mer, nodeem mer deen Text nach eng
Kéier ganz genau gekuckt hunn, och eng Rei Pro-
blemer gesinn. Well deen Text, dee baséiert sech
op e Gesetzestext vun 1990, zwar och op ee vun
1984, mee haaptsächlech op ee vun 1990, wann et
drëm geet, fir d'Personnes habilitées a manipuler

les tests ze definéiere respektiv ze preziséieren,
wéi eng Instructiounen se do hunn. Or, wann ee
kuckt am Gesetz vun 1990, da steet do, datt ee
Règlement grand-ducal precisement nëmme mat
engem Avis vum Conseil d'État kéint geholl ginn,
wat juristesches heescht, datt en net an enger Procé-
dure d'urgence ka geholl ginn.

Precisement dat ass awer dat, wat d'Regierung
gemaach huet. Dat heescht, an eisen Aen ass och
nach d'Prozedur vum Gesetz net respektéiert ginn,
wat als Konsequenz huet ... - an ech soen et haut
nach eng Kéier, well dee Règlement grand-ducal
och nach wäert an deenen nächste Méint seng Ap-
plikatioun fannen -, dat heescht a mengen Aen,
wann dat Reglement eng Kéier contestéiert gëtt,
an dat kéint et duerchaus ginn, datt déi Base juridique
extreem schwaach ass an datt ech der Meinung
sinn, datt deen Text bei enger Contestatioun direkt
wäert ëmgedrëit ginn. Ech fannen déi Aart a Weis
vun der Regierung fir ze schaffen am Fong net kor-
rekt, net adequat a sécherlech net professionell.

Schlussendlech och nach den Ëmgang mat deene
Leit, déi schonn zweemol geimpft waren an déi
sech trotzdem nach ëmmer während engem ganze
Mount dem Testen hu mussen ënnerzéien. Dat war
fir eis onnéideg; onnéideg Zäit verluer, onnéideg
Geld verschwent. Dat war fir eis eng oniwireruecht
an onpreparéiert Situatioun, wou mer eragereest
sinn an en Text (veuillez lire: an déi mer eragereode
sinn duerch en Text), dee mer virun engem Mount
gestëmmt hunn an deen eis elo ee Mount laang eng
Situatioun verschafft huet, wou viles hätt kënnen
besser ginn, viles a Propositioniounen beinhalt war,
déi mer sengerzäit gemaach hunn.

Dat selwecht gëllt, an de Michel Wolter ass vir-
drun am Detail drop agaangen, fir all déi Kontrollen
an den Altersstrukturen, déi haut zwar am Text stinn,
mee déi schonn an deene Propositioniounen, déi mer
viru méi wéi engem Mount gemaach hunn, weesen-
lech méi fréi hätte kënnen, hätte misse kommen an
dee Moment eng ganz aner Situatioun och an den
Altersheimer geschafft hätten.

An eisen Ae sinn hei wochelaang Saache verpasst
ginn a mer sinn hannendrugehinkt. A mer haten elo
eng Situatioun, déi absolutt alles anescht wéi ideal
war an deene leschte Wochen.

Duerfir si mer frou, an da kommen ech op mäin
zweeten Deel, datt mer grouss Prinzippien hei an
deem Text, sou wéi en haut virläit, och kënnen mat-
deelen an och kënnen matdroen, well se zu engem
ganz groussen Deel deem entsprechen, wat mer
scho wochen- a méintlaang gesot hunn.

Dat Éischt, dat ass déi Abolitioun vun enger Aus-
gangsspär. Mir hu se a Motiounen gefrot. Mir hu se
gefrot, andeem mer a sech Votten iwwer Articles
séparés gefrot hunn iwwer genau deen do Prinzip. A
mir hunn dauernd Äntwerte kritt iwwert d'Nout-
wendegkeet vum Bäibehale vun der Ausgangsspär,
déi an eisen Ae strictement näischt iwwer Méint
bruecht huet an d'Leit am Fong fir näischt embétéiert
huet an déi och nach am Prinzip géint d'Gronde-
rechter, géint d'Mënscherechter war, well se net pro-
portional war, well se net noutwendeg war a well
d'Regierung sech hei iwwer Méint stuer duerchgesat
huet. Mir sinn elo frou, datt se fort ass.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Zweete Punkt, dat ass
d'Aféierung vun engem CovidCheck fir déi Geimpf-
ten, fir déi, déi geheelt sinn, fir déi, déi getest sinn.

Fir eis ass et eng Evidenz säit Januar, an doriwwer
hu mer och schonn eng Motioun erabruuecht,
notamment wéi dat lescht Gesetz ëmgesat ginn ass:
Mir froe säit Méint déi Gläichstellung vun de Geimpf-
ten, vun de Geheilten, vun de Getesten. D'Regierung
huet just am leschte Gesetz eng Rei Öffnungen, eng
Rei Avantagé fir déi Leit ginn, déi getest sinn, an
domat am Fong déi, déi geimpft waren, obligéiert,
nach eng Kéier getest ze ginn, obwuel et an eisen
Aen net noutwendeg war. An dat beweist sech am
beschten duerch de Fait, datt d'Regierung et haut
ofschaft an haut déi Positiounen hält, déi mer viru
véier Woche schonn onbedéngt gäre gehat hätten.

Ech hunn och gelies, wat all d'Riedner hei gesot
hunn. D'Madamm Lenert huet virun engem Mount
gesot, datt d'Froen iwwert d'Reinfectiounen nach
oppe wären. „Wéi ass dat, wann d'Leit geimpft
sinn“, sot se, „a sech nach eng Kéier infizéiere kën-
nen? Mir hunn iwwert déi Froen eng Enquête lafen.“
An da sot se: „Ech fille mech méi à l'aise, wann ech
d'Resultater vun där Enquête hunn, an da kënnen
mer eventuell deen nächste Schrëtt goen.“

An den Här Bettel, hie sot: „Et soll een ophalen, et
soll een ophalen“, sot en, „de Leit anzerieden, datt
een, wann ee geimpft wier, keng Gefor méi hätt an
ee sech net méi bräicht testen ze loosse.“ Dat war
dat, wat den Här Bettel virun engem Mount gesot
huet.

Wann ech haut kucken, wat mer proposéiert kréien,
da froen ech mech: Wat ass dann elo den Ënner-
scheidung, datt et elo leschte Mount esou violent als
Proposition huet musse bekämpft ginn, an datt
dat mer elo op eemol alleguer gemeinsam ouni Pro-

blem kënne stëmmen? Wat huet da geännert säithier an der Argumentatioun? Wat huet da geännert?

An da wëll ech och froen: Déi Enquête, déi mer versprach kruten, op déi nach géif gewaart ginn, wou ass se dann? A wat steet dran? Dat wéilt ech gär wëssen. Kréie mer awer net. Krute mer net. Wësse mer net.

(Interruption)

Här Baum, Dir schwätzt hei mat mer. Also Dir hutt, wann ech mech gutt erënnere kann, virun engem Mount iwwer onnéideg Jalousien an de Famillje geschwat. Dir hutt d'Beispill vun dem Grousspapp gesot, dee scho geimpft wär, deen dann d'ganz Nuecht kéint feiere goen, a vu senger Enkelin vun 18 Joer, déi nach misst doheem bleiwen. An dann d'Zitat vum Här Baum: „[...] dat brauche mer elo wierklech net. Dat, wat mir brauchen, ass och weider Solidaritéit tëschent de Generatiounen.“ Sou. Da froen ech lech elo: Wat ass dann elo anescht? Haut ass et nach ëmmer esou, datt de Grousspapp, dee geimpft ass, elo kann erausgoen an datt déi jonk Persoun, déi nach net geimpft ass, sech nach ëmmer muss teste loossen, éier si kann erausgoen. Genau dat selwecht wéi virun engem Mount! Mee virun engem Mount war et net akzeptabel. An elo op eemol ass dat d'Solutioun vun alle Problemer. Da musst Der mer just soen, wat elo den Ënnerscheid ass. Ausser, datt mer ee Mount méi al gi sinn.

(Interruption par M. Gilles Baum)

Dir wëllt eppes soen. Wann de President lech et erlaabt, soss erlaben ech lech dat.

■ **M. Gilles Baum (DP)**.- Entschëllegt. Merci, Här Wiseler.

■ **M. Fernand Etgen, Président**.- Här Baum, Dir dierft roueg.

■ **M. Gilles Baum (DP)**.- Entschëllegt, ech ënnerbrichen den Här Wiseler wierklech net gären, mee ech wëll awer just drop hiweisen, dass mer an deem Mount iwwer 150.000 Leit méi geimpft hu mat éischten an zweeten Dosen an dass mer doduerch eng méi grouss Sécherheet hunn, mengen ech, wéi mer se virun engem Mount haten. An ech mengen, dass dat awer e staarkt Argument ass, fir kënnen ze soen: Haut kënne mer aner Saachen erlaben, déi mer eis virun engem Mount vläicht nach net konnten erlaben.

An dat ass fir mech d'Argumentatioun, Här Wiseler, dass mer iwwer 150.000 Leit an deem Mount tëschent dem leschte Covidgesetz an deem Gesetz geimpft hunn, fir méi Sécherheet ze hunn a fir méi no un eng Herdenimmunitéit ze kommen.

■ **M. Claude Wiseler (CSV)**.- Also ech gesinn dat absolutt net esou. Ech gesinn, datt, wa mer dat de leschte Mount agefouert hätten, mer ville Leit Inconveniente vermidden hätten. An ausserdeem, an deem Beispill, wat Der dann dramatesch hei zitëiert hutt, dat ass haut nach ëmmer genau dat selwecht. Nächst changéiert. An haut mécht et lech just nächst méi aus.

Och den Här Di Bartolomeo, deen huet de leschte Mount gesot, datt mer missten oppassen, datt mer net eng verkappten Impfflicht géifen aféieren. An duerfir missten déi nach net geimpft Persounen (veuillez lire: An duerfir missten och déi geimpft Persounen) nach weider Tester maachen, well soss géife mer jo eng verkappten Impfflicht aféieren. Dat waren d'Aussoe vun dëser Zäit. Meng Fro: Wat huet dann elo geännert, datt et elo op eemol geet?

De Sven Clement, deen huet eis hei gesot, ech zitëieren och hien, well d'Opposition soll och ..., déi aner Opposition soll och zu Éiere kommen: „Soulaang wéi mer ...“

(Interruption)

„Soulaang mer net sécher sinn, datt jiddweree kann d'nämmelech vun alle Grondrechter profitëieren, wäerte mer op kee Fall higoen an eng Zwouklassegesellschaft zwëschen Geimpften an Netgeimpfte schaffen.“ Dat war Är Explikatioun d'leschte Kéier.

■ **M. Sven Clement (Piraten)**.- An dozou stinn ech och haut!

■ **M. Claude Wiseler (CSV)**.- Och do, no deene grouse staatsmännische Wierder, wat ass dann elo den Ënnerscheid dotëschent?

De Fernand Kartheiser, deen huet et esouguer nach méi wäit gedriwwen, deen huet d'Propositione vun der CSV als geféierlech fir eis Gesellschaft dohigestallt, als geféierlech fir eis Gesellschaft, well se géifen d'Grondrechter konditionéieren a well se e grouse Verstouss géint d'Perséinlechekeetsrechter wäeren. Dat waren d'Aussoen d'leschte Kéier, déi den Här Kartheiser gemaach huet. An elo? An elo? Wat huet dann elo geännert an där Situatioun? Wat ass den Ënnerscheid tëschent deem, wat virun engem Mount war, an deem, wat elo ass, ausser datt d'Iddi vun der CSV de Leit schonn ee Mount laang, wa se duerchgesat gi wär, vill Inconvenienzen hätt kënne vermeiden?

Virun engem Mount hu mer op dëser Plaz gesot, hunn ech op dëser Plaz gesot, ...

■ **M. Roy Reding (ADR)**.- Et ass eng verkappten Aféierung!

■ **M. Claude Wiseler (CSV)**.- ... datt ech gespaant wär op déi Argumenter, déi haut géife gebraucht ginn.

■ **M. Roy Reding (ADR)**.- Et ass eng verkappten Aféierung vun enger Pflicht!

■ **M. Claude Wiseler (CSV)**.- Ech si gespaant op déi Argumenter, déi elo gebraucht ginn, fir am Fong kënnen déi Positioun, déi Der d'leschte Kéier hat, an déi, déi Der dës Kéier wäert hunn, fir déi eng mat där anerer ze vergläichen. Mir hunn op jidde Fall leschte Mount scho ganz kloer eppes gefrot. A mir si frou, datt et dës Mount kënnt. Zumindest si mer an der Konsequenz vun eisen Iddien.

Mäin drëtter Punkt, dat ass d'Aféierung vum Covid-Check, vum Prinzip vum CovidCheck, an och vun der Introduktioun vum Choix, dee méiglech gemaach gëtt zwëschen engem Regime CovidCheck an engem klaseschen Testregime. Mir fannen dat am Fong eng gutt Iddi, fir et ze maachen, dat wëll ech jo hei och ganz kloer an däitlech soen. Bei Rassemblement, Sportsaktivitéiten, kommerziellen Aktivitéiten schéngt eis dat sennvoll, schéngt eis dat eng positiv Iddi ze sinn, fir den Organisateuren de Choix ze loossen, wéi se hir Manifestatioun wëllen organiséieren, an der Hoffnung, datt lues a lues sou vill wéi méiglech Leit oder Organisateuren an de CovidCheck eriwerginn.

Mir hätten eis erhofft, datt déi Definitiounen, déi an dem Gesetz géife stoen, e weénege méi prezis an e weénege méi kloer wäeren. Well mir hu gëschter gemeinsam an der Kommissioun gemierkt, datt mer eng laang Diskussioun haten, wéi dann elo déi Texter ze interpretéieren wäeren. An ech ginn dovun aus, wa mer an der Kommissioun, déi sech awer drëm bekëmmert, scho mussen eng hallef Stonn diskutéieren, fir eis duerno iwwer eng Interpretatioun eens ze ginn, dann ass dat och fir d'Leit dobaussen net einfach. Do sinn ech frou, datt de Rapport am Fong Präzisiounen an de Rapport materageholl huet, a wär och frou - an ech si sécher, datt d'Santé dat mécht - wann déi Explikatiounen, wéi d'Interpretatioun dann um Terrain praktesch soll gemaach ginn, wann déi och nach eng Kéier kéint an enger Kommunikatioun oder ech weess net, wéi Der et wëllt maachen, public no bausse gedroe géife ginn, well vill Organisateure free sech, wéi se dat do am Detail sollen ugoen, mat där gudder Iddi ëmgoen, wëll ech nach eng Kéier soen.

Véierter Punkt, dat ass, d'Schnelltester vu 24 Stonnen op 48 Stonnen eropzesetzen. Fir eis ass dat ok. Mir haten dat och schonn an enger Motioun virun engem Mount gefrot. Déi Zäit krute mer d'ailleurs vum Här Clement eng ganz wëssenschaftlech Explikatioun, firwat dat alles net gutt wär an net géif goen. Haut geet dat elo. An ech sinn och frou, datt et elo geet.

D'Madamm Lenert sot eis, et wär eng Diskussioun am Europaparlament gewiescht, wou d'Europaparlament och éischer op der Tendenz 24 Stonne wär. Ech hunn e weénege gekuckt, wat d'Diskussiounen am Europaparlament waren. D'Europaparlament huet éischer eng Diskussioun gefouert virun zwou Wochen, dräi Wochen, wou se gesot hunn, si wëilten am Fong déi Schnelltester iwwerhaupt net akzeptéieren, well d'Schnelltester fir si zu där Zäit nach net prezis an nach net fiabel, sécher waren. Elo wëll ech awer soen: Déi Diskussioun war awer scho sengerzäit bei eis geléist, well mir hate se schonn akzeptéiert, wéi d'Europaparlament a sech doriwwer geschwat huet. Mee wéi och ëmmer, ass och egal. Ech wollt am Fong soen, datt mer frou sinn, datt Der dat elo maacht an datt Der op déi 48 Stonnen eropgitt.

Och d'Definitioun vun de Vaccinéierten, si mer frou, datt dat elo méi kloer ass. Och do wär ech frou gewiescht, wa se e weénege méi fréi hätt kënne kommen. Datt deen, dee scho Covid hat, net nach eng Kéier misst zweemol vaccinéiert ginn. Dat hätt deem engen an deem anerem, inklusiv mir, eng Vaccinatioun an een Dag zolidd Féiwer a Kappwéi erspuert. En fin de compte ass et elo egal, ech sinn elo zweemol vaccinéiert plus krank, soudatt ech 3G vun hanne bis vir sinn, an dat ass jo och tipptopp esou. Mee och do wär et gutt gewiescht, wa mer déi Definitioun éischer gehat hätten. Mee ech soen och do: Mer hu se elo. An et ass gutt, datt se elo am Gesetz steet. An duerfir si mer och derfir.

Op de Schutz vun de vulnerabele Persounen ginn ech elo net nach eng Kéier an, dat huet de Kolleg Michel Wolter an all Detail gemaach. Déi eenzeg Fro, déi ech stellen, dat ass, vu datt den Här Waringo elo e Bericht doriwwer mécht, fir eng Evaluatioun vun der Situatioun ze maachen, si mir nach eng Kéier Demandeur, fir och dann déi Detailler ze kréien, wéi den Här Waringo säin Expertegrupp zesummesetzt respektiv wat fir eng genau a prezis Missionen en huet, wou en drop schafft. Mir mengen, datt mer dat och nach eng Kéier sollten an enger Kommissiounssëtzung ugoen, datt mer och de Suivi vun deenen Aarbechten an eventuell e Rapport intermédiaire kënnen dovunner kréien.

Mäi siwente Punkt, dat ass, datt mer och zefridde sinn, datt keng Quarantän ass fir déi Leit, déi vaccinéiert sinn oder déi krank waren, datt do d'Quarantän opgehewe gëtt. Dat schéngt eis logesch. Dat schéngt eis sennvoll. Dat schéngt eis richtig.

Mäin achte Punkt, dat ass e Punkt iwwert d'Schoulen. Mir stelle fest, datt hei d'Obligation de masque nëmme méi banne vun de Gebaier oprechterhale gëtt. Dat fanne mer och als Minimum richtig. Well d'Kanner nach net geimpft sinn, schéngt dat eis logesch. Mir stellen eis awer d'Fro, firwat mer an de Schoulen net och schonn eppes Änlechens wéi e CovidCheck-Regime kënnen aféieren. Well et eis awer sennvoll erschéngt, datt een déi Mesuren uwent, déi an engem CovidCheck-System existéieren, dat heescht: Kanner, déi geimpft oder krank waren op där enger Säit - där gëtt et der net vill; där, déi krank waren, gëtt et der warscheinlech méi - respektiv Kanner, déi sech dann dräimol d'Woch teste loossen, sou wéi et och an deem 3G-System virgesinn ass, dann hätt een do warscheinlech nach eng aner Situatioun an de Schoule kënne kréien.

Mir regrettéieren e weénege, datt mer déi Diskussioun mam Educatiounsminister net kënne féieren. A mir regrettéiere souwisou, datt all déi Moosnamen, déi an der Educatioun gemaach ginn, ëmmer separat vun dësen Diskussiounen lafen, well d'Schoul ass Partie intégrante vun eiser Gesellschaft a gehéiert am Fong an déi Diskussiounen eran. Dat heescht, mir froen och haut, datt mer déi do Diskussioun mam Educatiounsminister esou schnell wéi méiglech kënne féieren a spéitstens beim nächsten Text a Preparatioun vun der Rentrée vun 2021 da méi kloer wëssen, wou et soll higoen.

Néngte Punkt, dat sinn déi Rassemblementer, déi elo autoriséiert ginn doheem, ouni Protektioun, vun zéng Leit, wou et an d'Luucht geet. Och dat begrësse mer. Mir liesen, datt eng Diskussioun vum Conseil d'État ass, ob et nach justifiabel ass, esou Restriktiounen doheem ze maachen. Ech soen awer och do, datt mer duerchaus verstinn, datt een an engem Raum, wou net ka kontrolléiert ginn, awer nach eng ganz Rei Virsichtsmaosname walte léisst.

Dir hutt och eng Solutioun geholl vun 10, 50, 300 Leit, fir dann Ouverturen ze maachen. Dat hätt een och kënnen anescht maachen. Mee och all aner Definitiou oder all aner Zuel - 100, 150, 200 - hätt zu änlechen Diskussiounen a Kontroverse kënne féieren. Duerfir soe mer: Dat hei ass eppes, woumat mer kënnen d'accord sinn, wat eis och logesch schéngt. Mee ech soen awer och hannendrun: Et ass eng grouss Ouverture, déi ee muss absolutt mat Responsabilitéit ugoen.

An et ass ee Punkt, deen eis awer net onproblematesch schéngt, dat ass déi Diskussioun, déi mer haten iwwert d'fräi Nuechten, wou mer elo automatesch, well mer d'Restriktiounen ewechfale loossen, an den Droit commun zrëckfale. Dat ass fir eis net onproblematesch aus deem Grond, well d'Madamm Minister sot, do missten d'Gemengen hir Responsabilitéiten iwwerhuelen, ob se fräi Nuechte ginn oder net.

Dat kann ech jo à la limite verstoen am Kader vun der Autonomie communale, just, datt ech awer e Problem, soen ech elo mol, wierklech e Problem domadder hunn, well eng Rei Gemengen, notamment fir Nationalfeierdag, dee Choix net méi hunn, well se an hire Reglementer stoen hunn, datt a sech d'fräi Nuecht fir verschidden Deeg, dont Nationalfeierdag, schonn autoriséiert wier. Datt also am Fong déi Responsabilitéit, déi se vläicht wëilten hunn, andeem se et net géifen autoriséieren, well et hinnen an dësem Moment sanitär nach problematesch géif schéngen, datt se dat a sech guer net méi kënnen an der Realität exercéieren. Ech muss soen, ech hunn do e weénege de Bauch wéi dermat, well ech hunn d'Impressioun, datt mer awer bei esou Punkten e weénege wäit ginn an datt dat e Schrëtt ass, dee mer kéinte regrettéieren. Do hätt ech preferéiert, datt d'Regierung eppes anescht an den Text geschriwwen hätt an notament fir Nationalfeierdag net onbedéngt fräi Nuecht erlaabt hätt.

Zusätzlech e wichtige Punkt fir eis sinn déi Leit, oder déi jonk Leit, déi nach net konnte geimpft ginn, déi deelweis desavantagéiert sinn. Ech hu festgestallt, datt d'Regierung, och op den Drock vun enger Rei Parteie respektiv Ënnerorganisatiounen vu Parteien, reagiert huet an de Large-Scale-Testing elo och fir déi Jonk opgemaach huet. Ech fannen d'Richtung déi richtig. Ech soen zwar och hannendrun: Ech fannen den LST elo net onbedéngt déi richtig Solutioun hei, well den LST a mengen Aen awer souwisou schonn intern eng ganz Rei Problemer stellt a well ech d'Impressioun hunn, datt hei dat Erwiwershifte vu jonke Leit op den LST haaptsächlech doduerch bedéngt ass, datt ganz weénege Leit nach dohinner ginn.

D'ailleurs hutt Dir, Madamm Minister, eis d'leschte Kéier gesot, datt et awer wichteg wier, datt am Prinzip och déi geimpfte Leit nach géifen dohinner goen, fir kënnen de Suivi ze maachen, ob no den Impfungen nach Infektiounen entstinn oder net. Dat hunn ech och nach richtig fonnt. Gëschter sot Der

awer, datt Der am Fong elo erëm den LST géift op dee richtige Wee eriwuerkréien, fir datt haaptsächlech d'Leit, déi nach net geimpft wäeren, kéinten dovunner profitéieren.

(Interruption)

Also, bon, dat ass am Fong och en Detail. Wat mir gäre gehat hätten, dat ass, datt jonk Leit zur Verfügung gestallt géife kréien, fir zwee oder dräi PCR-Tester kënnen ze maachen, wou se wëllen. Net onbedéngt am LST, well fir verschidde Leit, déi am Norde wunnen, ass et awer e wäite Wee, fir bis op déi éischt LST-Station ze goen. Mee do, wou se wëllen, dat heescht, an deene ville Laboratoire, déi do si respektiv bei hirem Hausdoktor. Dat wär fir eis méi einfach a méi sennvoll gewiescht wéi déi Solutioun, déi Der elo gewielt hutt. Ech soen awer och hannendrun: Dir sidd do e Schrëtt gaangen, an dat gesi mer jo och an!

Den nächste Punkt, dat ass elo eppes, wat manner mam Gesetz ze dinn huet, mee wat éischer mat der Zukunft ze dinn huet. Ech mengen, datt mer awer och sollten ufänken, an der Politik respektiv och um Ministère de la Santé méi eng approfondéiert Reflexioun ze féieren iwwert d'Konsequenze vun de Laangzäitcoviden. Well och do héieren ech ëmmer méi am Bekanntekrees an an der Famill vu Leit, déi Méint, nodeem se vum Covid geneese sinn, awer nach d'Impressioun hunn, enger ganzer Rei Schwiereregkeeten ze begéinen, sief dat Otemschwiereregkeeten, sief dat Konzentratiounsschwiereregkeeten oder Ermiddungserscheinungen, an déi net richtig wëssen, u wie se sech solle wenden, wéi dat suivéiert gëtt, wéi dat traitéiert gëtt a wéi se sech do richtig sollen uleeën.

Ech wär wierklech frou, wa mer iwwert dee Sujet och eng Kéier kéinten eng Diskussioun féieren, och e Relevé féieren, wat bei den Dokter an an de Spideeler scho vu Laangzäitcovidkrankungen erkannt wär. An och d'Fro stellen: Wéi kann deene Leit geholf ginn? Do ass de Rehazenter, dee schonn déi eng oder déi aner Saach, mengen ech, en place gesat huet, wat ech eng flott Initiativ fannen. Mee ech mengen, et soll een et awer an der Diskussioun an där nächster Zäit eng Kéier méi systematesch ugoen.

An dann, deen nächste Punkt ass dee vun der praktescher Exekutioun vum Text. Ech mengen, dat hat ech scho virdru gesot. Wichtig ass haaptsächlech beim CovidCheck, datt mer elo deene Leit, déi wëllen Organisatiounen maachen, och déi praktesch Erklärungen esou schnell wéi méiglech zoukomme loossen, datt se genau wëssen, wéi et soll goen, wat se dierfen a wat se kënne maachen. An datt se och de CovidCheck-Regime do richtig ëmsetzen, datt en och sanitär korrekt ass.

D'ailleurs wollt ech dem President vun der Chamber soen, datt mir eis als Chamber och musse Gedanke maachen zum CovidCheck-Regime. Dat wär nämlech flott, wa mer kéinten an deenen nächste Reunione ouni Masken hei sëtzen. Da kann een an de Gesichter och besser liesen, wat d'Leit denken, wann een hei amgang ass ze schwätzen. Dat ass och eng Iwwerleeung, déi mer eis och schonn intern misste maachen a wou mer sécher gemeinsam zu Konkusiounen kommen.

Mäi leschte Punkt, dat ass dee vun der Konformitéit vun de Mënscherechter. Ech hu virdrun iwwer eng Rei Moosnamen, notament déi vun der Ausgangsspar, geschwat, wou vill Gremien, de Conseil d'État, mee och d'Mënschrechtskommissioun, ëmmer an ëmmer erëm déi Fro zur Konformitéit vun de Mënscherechterklärung gestallt hunn.

Mir sinn der Meinung, datt dat bei der Ausgangsspar net de Fall war, et war weeder nécessaire nach proportional. Mir mengen awer, et wär elo Zäit, fir eng Analys ze maachen, esou wéi d'Mënschrechtskommissioun et d'ailleurs och virgeschloen huet, eng Analys, wou am Fong d'Konformitéit vun de Mënscherechter zu all deene Propositionen, all deene Moosnamen, déi an deene leschte Méint geholl gi sinn, ka gekuckt ginn. Ech soen „elo“, well ech et wichtig fannen, datt mer dat an deenen nächsten zwee, dräi, véier Méint hikréien, fir datt mer, wann am September, Oktober erëm géife Problemer opkommen, wat jo net auszuschléissen ass, dann zumindest eng Evaluatioun iwwert d'Mënschrechtskonformitéit vun deene Moosnamen hätten an dann och vläicht anescht kéinten evaluieren, wat mer dee Moment en place setzen oder net en place setzen.

Meng Konkusioun ass, datt dësen Text an déi richtige Richtung geet. Mir si mat de grouse Linne vun dëse Moosnamen d'accord. Mir fannen, datt eng Rei vun deene Moosname scho weesentlech méi fréi hätte kënnen ëmgasat ginn, notament d'Gläichstellung vun deene Getesten, Genesenen an Geimpfte scho virun engem Mount. Mir fannen, datt den Text net ëmmer prezis genuch ass an datt een och riskéiert, datt eng Rei Detailler net klappen. Mee mir wäerten deen Text awer stëmmen, well mer der Meinung sinn, datt déi positiv Elementer am Text déi Problemer, déi nach dra sinn, iwwerweien.

Et ass ganz kloer, datt dës Jo zum Text net e Jo zu der Covidpolitik vun der Regierung ass. Et ass e Jo

zu deene Moossnamen, déi haut gestëmmt ginn, well mer déi Moossname richteg fannen. Mir fannen, datt d’Covidpolitik vun der Regierung en général nach wie vor oniwwerluecht, ouni Konzept an ouni Strategie ass. Mir si frou, datt déi hei Moossnamen haut a Kraaft trieden, well mer der Meenung sinn, datt vill vun hinne scho laang hätte missen a Kraaft sinn.

Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.** - Merci villmools, Här Wiseler. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Gilles Baum. Här Gilles Baum, Dir hutt d’Wuert.

■ **M. Gilles Baum (DP).** - Merci, Här President. Kolleginnen a Kollegen, dësen neie Gesetzestext, dee mer haut de Moie wäerte stëmmen, dee mécht Loscht op Summer. An ech géif mengen: Endlech! Esou vill Normalitéit, wéi déi nei Mesuren erlabe wäerten, konnte mir scho ganz laang net méi genëssen. Zéng Leit nees bei sech doheem kënnen invitéieren, de CovidCheck, deen eis méi Fräiheete gëtt, wat d’Rassemblementer ugeet, datt et iwwerhaupt nees méi einfach gëtt, sech a méi grousse Gruppen ze treffen, dat ass no iwwer engem Joer Pandemie eng bal ongewinnte Situatioun, well ee sech un déi Aschränkungen dach awer schonn zum Deel gewinnt hat.

Déi aktuell Zuelen erlaben eis et dann effektiv och, d’Restriktiounen ze lackeren. D’Analyse vun de Kläranlage ginn eendeiteg an déi richteg Richtung. Et gëtt vill manner Hospitalisatiounen, d’Infektiounszele ginn erof, a virun allem d’Entwécklung an de Spideeler däerf eis dach awer optimistesche stëmmen.

A mir haten elo déi éischt Woch säit ganz, ganz Laangem ouni Affer vum Covid-19. An duerfir verzichten ech haut hei och bewusst op meng traditionell statistesche Ausféierungen.

De Premierminister huet et dann och gesot: Déi nei Mesuren accordéieren eis méi Normalitéit, méi Fräiheeten, mee si verlaangen awer och, dass mer weiderhin alleguerten eis Responsabilitéiten iwwerhuelen.

Et ass offensichtlech, dass d’Impfungen zu dëser positiver Entwécklung bäidroen an eis Erwaardungen, eis Hoffnungen op d’mannst bis elo erfëllt hunn. Mir sinn an där richteger Richtung ënnerwee. De CovidCheck wäert do e ganz wichtege Bäitrag leeschten, souwuel hei am Land wéi och europawäit.

Mee wat ass de CovidCheck? De CovidCheck ass en Zertifikat, deen ab dem 1. Juli europawäit an elo och schonn zum Deel bei eis gëllt. Mat dësem Pass kann een noweisen, dass ee komplett geimpft ass, dass ee getest ginn ass mat engem PCR-Test oder engem zertifizéierte Schnelltest oder dass een erëm gesond ass. Ech soe „gesund“, well dat Wuert „genesen“ gefält mer net esou gutt. Gesond ass een no eelef Deeg no engem positive PCR-Test, an dat da fir sechs Méint.

No enger kompletter Impfung oder engem Test kritt een en Zertifikat, digital, awer och op Pabeier, mat engem QR-Code. Fir de CovidCheck muss een also net onbedéngt e Smartphone hunn, et kann een deen och a Pabeierform bei sech droen. De QR-Code kann een da virweisen, wann een zum Beispill wëllt an de Restaurant goen, wann ee wëllt op e Concert goen, wann ee wëllt e Basketballmatch kucke goen, wou d’Personal dee Code dann op der Plaz scantt.

Mam CovidCheck gëtt d’Normalitéit europawäit nees méi gräifbar. 160.000 Impfbescheinigung si scho verschéckt gi respektiv sinn ënnerwee a wäerten an deenen nächsten Deeg ukommen.

Gëschter hat ech mäi Papp op Besuch. Deen huet dee CovidCheck scho kritt. Ech hunn em dat erkläert. Mir hunn dat zesumme gescannt, an ech hunn em erkläert, dass en effektiv, wann en elo misst enzwousch goen, dat doten da misst bei sech hunn. Mir hunn och eng Foto gemaach vu sengem QR-Code. Dat ass méi einfach, wéi wann een ëmmer muss säi Pabeier mat ronderëm droen. Also, dat dote fonctionéiert. A mäi Papp huet, ech wollt lech dat soen, 81 Joer. Dat huet tiptopp fonctionéiert. An ech wëll vun dëser Plaz eng kéier de Leit vum CTIE - déi, mengen ech, eng enorm Aarbecht gemaach hunn um informatesche Volet, fir dass dat doten elo klappt an och einwandfrei méiglech ass; ech mengen, vun deene gëtt net ganz, ganz oft geschwat - e ganz, ganz grousse Respekt a mäi grousse Merci hei mat op de Wee ginn.

■ **M. Xavier Bettel, *Premier Ministre, Ministre d’État*.** - Très bien!

■ **M. Gilles Baum (DP).** - Mir däerfen awer net vergiessen, dass d’Pandemie nach net eriwwer ass, och wa mer eis nees enger méi grousser Normalitéit kënnen erfëeën. D’Impfung wierken zwar, mee nach sinn net alleguerten d’Leit geimpft, weeder hei am Land nach global gekuckt.

Hei zu Lëtzebuerg ware gëschter schonn iwwer 176.000 Leit komplett geimpft. Déi meescht dovun-

ner sinn iwwer 50 Joer. An aktuell ginn d’Invitatiounen eraus bis op d’Alterskategorie 33, déi si verschéckt ginn, fir sech impfen ze looszen. Bis Enn Juli misst also jiddwereen ab 18 Joer seng éischt Impfung kritt hunn.

Déi méi Jonk mussen sech also nach e bësse gedëlle-gen. A grad, well si an dëser Hisiicht benodeelegt sinn, wäert d’Regierung de Leit tëschent 18 an 30, déi eeben zum groussen Deel nach net d’Méiglechkeet haten, sech impfen ze looszen, den Zougang opmaachen op eng fräiwëlleg Lëscht an hinnen esou vill PCR-Tester, wéi se der brauchen, zur Verfügung stellen.

Ab haut kënnen déi Jonk sech also fräiwëlleg op eng Lëscht androen, wou se entweder da fir den Johnson & Johnson oder fir den AstraZeneca kënnen optéieren. D’DP-Fraktioun begréisst dat ausdrécklech, dass déi 18- bis 30-Järeg sech elo fräiwëlleg op zwou Impflëschte kënnen androen, natierlech ëmmer ënnert de Recommandatiounen vun der EMA. Mat dëser Mesure acceleréiere mer elo nach eng kéier d’Impfcampagne am Endspurt a mir ginn deene Jonken och d’Méiglechkeet, séier nees vu méi Fräiheete kënnen ze profitéieren.

Et ass och wichteg, dass sech esou vill Leit wéi méiglech impfe looszen. Dat mécht net nëmmen den Alldag méi einfach, fir vum CovidCheck profitéieren ze kënnen. D’Impfung ass virun allem wichteg, fir d’Infektiounsketten ze stoppen an d’Entwécklung vun neie Mutatiounen, déi eeben duerch vill Infektiounen eng méi grouss Chance hunn ze entstoen, ze verhënneren. Eng massiv Impfung ass awer och e ganz wichtege Gest fir eis Kanner, e ganz wichtege Gest fir méi Normalitéit, an dass eis Kanner ënner normale Konditiounen an hoffentlech ouni Mask de 15. September kënnen an d’Schoul goen.

A Groussbritannien verbreet sech déi indesche Variant, déi offiziell Delta-Variant genannt gëtt, ëmmer méi. Déi nei Variant ass warscheinlech och méi infektiéis. An och zu Lëtzebuerg kënnt d’Delta-Variant ëmmer méi op: Bei de leschte Sequenzéierungen huet se scho 16,3 % ausgemaach. An déi normal Variant, d’Alpha-Variant, ass amgaangen, licht zrëckzegoen.

Éischten Informatiounen no wierken awer d’Impfstoffer och géint dës Variant, wann och net grad esou effikass wéi bei anere Coronavirusmutanten. Wichteg ass et hei, britteschen Etüden no, ze wëssen, dass ee muss komplett geimpft sinn. Also, eng eenzel Impfung geet net duer, fir virun allem virun der Delta-Variant geschützt ze sinn. Et muss ee sech wierklech komplett impfe looszen.

Mir ziele weiderhin op d’Eegeverantwortung vun alleguerten eise Matbiereger, déi sanitär Hygienesreegele weider anzehalen an openeen opzepassen. Mir dierfen net mengen, d’Pandemie wär eriwwer. Mir däerfe se net verdrängen a mir däerfe se net vergiessen. Esou e Feeler ass vläicht ville vun eis am Summer ënnerlaf. An déi Situatioun, déi am Hierscht entstanden ass, un déi kënnen mer eis alleguerten nach erënneren. Dat mussen mer natierlech fir dëst Joer verhënneren.

Här President, Kolleginnen a Kollegeen, déi Mesuren, déi mer huelen, sinn e ganz grousse Sprong fir den Horeca, fir den Evenementiel an och fir d’Discoen. Ënner anerem, well mat dësem Gesetz endlech d’Ausgangsspär ewechfale kann an deemno och déi fréi Spärstonnen opgehuewe ginn. D’Restaurants, déi an der Mëttesstonn op d’Salariéen ugewise sinn, wäerte mat engem méi héijen Undrang rechnen kënnen, mat Hëllef vum Covid-Check an och der Verlängerung vun der Gëltgekeet vun den zertifizéierte Schnelltester vu 24 op 48 Stonnen.

An d’Selbsttester, dat heescht, déi Tester, déi op der Plaz gemaach ginn, bleiwen natierlech och weiderhin eng Optioun fir déi Leit, déi nach net geimpft gi si respektiv déi sech net konnten teste looszen. Mee de CovidCheck, also dee berüümte QR-Code, deen een no enger kompletter Impfung oder no engem Test kritt, wäert d’Liewe fir vill Leit nees méi einfach maachen.

An trotzdem war et wichteg, an et war och richteg fir eis, fir d’DP, fir déi éischt Ouverturen, fir erëm banne kënnen iessen ze goen oder e Patt huelen ze goen, déi mer mam leschte Gesetz ugeholl hunn, mat Tester fir jiddwereen ouni Ausnam ze begleeten an déi Weiderentwécklung ofzemaachen. Elo hu mer gesinn, dass d’Verbesserung vun den Zuele sech confirméieren, an duerfir kënnen mer och mat guddem Gewëssen déi nei Lackerunge beschléissen.

Mir begrëissen och d’Lackerungen am Sport an an der Kultur. Matcher a Concerte kënnen esou erëm mat grousssem Public gekuckt ginn, live gekuckt ginn. An net nëmme fir d’Zuschauer, mengen ech, ass dat e Genoss, mee och fir d’Acteuren, fir d’Sportler an och fir d’Kënschtler. Et wäert hinne vill Freed maachen, nees kënnen an enger lieweger Atmosphär opzetrieden, déi duerch déi virtuell Presenz an dee limitéierten Accès net kann ersat ginn.

Virun allem fir eis Kanner ass et awer wichteg, dass d’Veräinsliewen nees an eng Routine zrëckkënn, well dat hirer mentaler Gesondheet zeguttkënn.

Ech wëll hei nach eng kéier drop hiweisen, dass mer zu Lëtzebuerg d’Schoule quasi déi ganzen Zäit ophaten. Ech mengen, dat huet de Kanner gutt gedoen, souwuel fir hir scholesche Leeschtungen wéi och fir hiert soziaalt Liewen. De Kontakt mat Gläichaltregen ass einfach immens wichteg fir eng gesond Entwécklung.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Gilles Baum (DP).** - De CovidCheck erlaabt et dann elo och, Evenementer vu bis zu 300 Leit ouni Distanzen an ouni Masken ze organiséieren. Esou kënnen mer eis am Summer drop freeën, dass mer nees viles ënnerhuele kënnen, ouni dass d’Sécherheet vun de Leit géif um Spill stoen. Duerfir ass et awer ganz wichteg - an ech maachen hei en Appell -, dass mer wierklech keng Abuse mam CovidCheck bedreiwen. Dat wär kontraproduktiv an dat wär och geféierlech. Jiddwereen, dee sech net un d’Reegelen hält, deen hält a Kaf, dass e potenziell d’Leit kéint ustiechen a riskéiert domat, zu der Entwécklung vun enger nächster Infektiounswell bäizetroen. An dat wëlle mer net, well et geet just mateneen.

Kolleginnen a Kollegeen, déi lescht Wochen hu gewisen, wat hëlleft: D’Impfen. D’Impfung wierkt! Dowéinst nach eng kéier den Appell vu menger Säit: Wann et un lech ass, da loosst lech impfen! Den immunitäre Schutz kënnt nämlech net nëmmen lech zegutt, mee och alleguerten deene Leit ronderëm lech. Nëmmen esou kënnen mer dës Pandemie hanner eis looszen an endgültig zrëckfannen an d’Normalitéit.

Ech wéilt awer net ofschléissen, ouni dem Reporter, dem Här Mars Di Bartolomeo, Merci ze soe fir déi exzellent Aarbecht, déi en, wéi ëmmer, gemaach huet mat all deene Leit och hei aus der Administratioun. E Merci awer och un den Här Wolter fir seng Proposition de loi. Ech gesinn et e bësse méi positiv wéi hien. Ech fannen, dass mer ganz gutt zesumme geschafft hunn ...

(*Interruption*)

... an dass mer eis vill openeen zoubeweegt hunn. Mir hunn eis openeen zoubeweegt, andeems mer et begleet hunn, dass konnten Amendementer beim Staatsrot agereecht ginn, genausou wéi mir och nach eng kéier eng zweet Ronn gedréit hu beim Staatsrot, fir den Text openeen ofzestëmmen. Mir sinn eis do effektiv ganz, ganz no komm. An ech géif d’Kollegee vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei bieden, natierlech de Gesetzestext vum Här Mars Di Bartolomeo matzestëmmen.

Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.** - Merci villmools, Här Gilles Baum. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Georges Engel. Här Engel, Dir hutt d’Wuert.

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, och vu menger Säit aus e grousse Merci u mäi Frënd Mars Di Bartolomeo mat senger ganzer Ekip an alleguerten de Leit, déi un dësem Rapport an un dësem Gesetz matgeschafft hunn. Et ass den 20., wéi hie gesot huet, an ech hoffen, dass der net méi vill nokommen.

Et fänkt ee sou lues un, Liicht um Enn vum Tunnel ze gesinn. Jo, d’Pandemie ass nach net eriwwer an de Virus ass nach ëmmer do. Mee de Virus fänkt un, endlech un Terrain ze verléieren. Wat net heescht, datt mer alleguer d’Geste-barrière kënnen fale looszen, déi mer elo iwwer 16 Méint haten, an da maachen, wéi wann näischt wier. Nee, dat wär net richtig. Par contre mussen mer a kënnen mer elo, esou wéi et iwwregens och schonn hei ugekënnegt ginn ass, déi nächst Schrëtt a Richtung Normalitéit goen. Et ass dës kéier e grousse Schratt, dee mer op eisem eegene Lëtzebuurger Wee aus dëser weltwäiter Kris kënnen maachen.

E puer Zuelen, an déi weisen an déi richteg Richtung. Esou ass d’lescht Woch den Inzidenztaux op 51 Fäll op 100.000 Awunner erofgaangen. Zum Verglach: E Mount virdrun, wou mer dat lescht Covidgesetz gestëmmt hunn, do ware mer nach bei 120 Fäll pro 100.000 Awunner. An och d’Zuelen aus de Spideeler, déi eis kommunizéiert ginn, ginn Ulass zur Hoffnung. Sou waren d’lescht Woch nach 15 Persounen wéinst Covid am Spidol, a just 4 Persounen op der Intensivstatioun. Déi Woch virdrun, do waren et der nach 19, an 13 op der Intensivstatioun. Dir gesitt dat geet an déi richteg Richtung.

Ech wéilt hei gären op siwe Punkten agoen.

Éischtens op d’Impfcampagne. Mir kënnen eis dës kéier ee méi grouss Schratt a Richtung Normalitéit erlaben. Méiglech gemaach huet dat d’Impfcampagne. An duerfir war dat och virun engem Mount nach net méiglech. Leider ass dës Vitess an deem Beräich ofhängeg vun de Liwwerunge vun den Impfdosen, op déi mer leider keen Afloss hunn. Ëmsou méi erfëreech ass et, datt mëttlerweil iwwer 400.000 Impfdose gesprëzt gi sinn. Iwwer 150.000 Leit si lo ganz geimpft. Mir sinn deemno och hei um gudden Wee. A leider krute mer awer gesot, datt

Johnson & Johnson seng versprache Liwwerungen net kann halen; 47.000 Vaccinen, déi mer sollte kréien, kréie mer elo net. Dat mécht natierlech, datt d’Impfcampagne manner séier virukënn. Et ass fir d’Impfcampagne deemno och normal, datt mer net esou gutt virukommen. Dat ass verständlech. Mee gutt ass et op alle Fall net!

Zweete Punkt: Ee grouss Schratt, dee mer haut kënnen maachen, kënnen mer maache wéinst eiser Schnellteststrategie. Net nëmmen an de Schoulen, och an de Betriber an an de Restaurants ass an deene leschte Woche ganz massiv getest ginn. Jo, et gëtt méi Agreables, wéi sech mat engem laange Stäbchen an der Nues ze wullen. Mee et ass och, well d’Regierung esou vill Schnelltester zur Verfügung gestallt huet, datt mer elo erëm an eng relativ Normalitéit erëmfannen, zumindest fir verschidden Evenementer a fir verschiddener vun eise Restaurants.

An och wann eis Schnellteststrategie hei nach viru véier Wochen zeriet ginn ass, huet se sech bewäert. Natierlech hätt ee sech deemools kënnen deen een oder deen anerem Dag méi ginn, fir d’Kommunikatioun mat de Restaurants ze optimiséieren. Mee ech denken, datt d’Restaurateure frou ware fir all Dag, dee se éischter konnten opmaachen. An d’Praxis um Terrain, a virun allem d’Entwécklung vun den Zuelen, hu gewisen, datt déi Teststrategie do fonctionéiert.

Dës Strategie huet och medezinnesch eppes bruecht, well eng Rei vu positiven Tester erausfonnt goufen, déi dann hoffentlech mat engem PCR-Test net dat selwecht Resultat bruecht hunn, mee sécherlech huet et op där enger oder anerem Plaz e positive Befund ginn; do konnte mer déi Leit dann éischter behandeln a se éischter isoléieren, fir datt se net nach weider Leit ustiechen.

An deem Zesammenhang wéilt ech hei de Gemenge Merci soen, déi hei eng gutt Hand matugepaakt hunn an d’Méiglechkeet ubidden, fir zertifizéiert Tester ze maachen. Dat ass eng ganz, ganz gutt Saach!

Mäin drëtter Punkt ass dee vum Bléck an d’Ausland. Jo, mir kucke mol eng kéier iwwert d’Grenzen ewech, wat se am Ausland maachen. A Frankräich an an der Belsch si keng systematesch Schnelltester an der Gastronomie agesat ginn. An a béide Länner konnten d’Restaurants hire Banneberäich eréischt dës Mëttwoch opmaachen. An der Belsch dierfe se bis hallwer zwielef opbleiwen a mat maximal véier Leit um Dësch. A Frankräich gëllt weiderhin de Cuvre-feu, och wann ee sech säit dem Mëttwoch elo erëm - amplaz bis 21.00 Auer - bis 23.00 Auer, méi laang, kann dobausse gesinn. Mee de Cuvre-feu gëllt nach ëmmer ab 23.00 Auer.

Ech sinn net dem Här Wiseler senger Meenung, datt de Cuvre-feu näischt bruecht huet. Ech sinn awer frou, datt en opgehuewe gëtt. Ech si wierklech der Meenung, datt de Cuvre-feu eng Wierkung hat, an datt mer domadder konnten Infektiounen verhënneren. Mee ech sinn awer gradesou frou, datt mer en haut kënnen ofschafen.

■ **M. André Bauler (DP).** - Ganz räsonabel!

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - An Däitschland dogéint ass zum Deel och op Schnelltester gesat ginn, zum Beispill am Saarland, wou d’Restaurants säit dem 31. Mee och erëm op sinn, awer just fir Leit mat engem negative Covidtest oder déi, déi geimpft oder geheelt sinn. D’Testpflicht, fir op enger Terrass zerwéiert ze ginn, ass säit gëschter hifälleg. Dir gesitt, et ass e Wee, dee ganz no um Lëtzebuurger Wee ass an deen hinnen et och erlaabt huet, éischter erëm opzemaachen, änlech wéi bei eis. Mir sinn do ganz no bei deene Leit, déi am Saarland dann och d’Decisioun geholl hunn.

Dee véierte Punkt geet ëm d’Jugend. Schnelltester wäerten einfach e wichtigen Deel vum Dispositif bleiwen. Och wann elo de Regimm vum CovidCheck kënnt, op deen eng Rei vu Virriedner jo schonn agaange sinn, wäerten d’Schnelltester eng wichteg Komponent bleiwen.

Natierlech ass et esou, datt wat méi Leit geimpft respektiv getest sinn, wat méi Leit wäerten un Evenementer deelhuefen oder a Lokaler goen, déi ënnert dem CovidCheck-Regimm ugemellt sinn. Bis zu 300 Leit kënnen dann och erëm u kulturellen a sportleche Manifestatiounen deelhuefen. Dat ass eng immens grouss Ouverture. Dat ass och gutt esou. Mee hei mussen mer awer gutt oppassen, well bis haut hat jo bekanntlech nach net jiddwereen d’Méiglechkeet, sech impfen ze looszen.

Ech denken do besonnesch un déi jonk Generatioun, déi elo kuerz virun der Summervakanz och gären dat Enn vum Tunnel gesinn, wat mir elo hei scho wéi vill mol ugeschwat hunn. Mir müssen oppassen, datt si net aus deene CovidCheck-Aktivitéiten ausgeschloss ginn. Dat gëllt och fir d’Leit, déi sech vläicht aus aneren Ursachen net konnten impfe looszen. Mir mussen hei verhënneren, datt d’Solidaritéit, déi eis bis elo esou gutt duerch déi Kris hei begleet huet a wou mer wierklech staark dra waren, net verluer geet. Et gëllt ze verhënneren, datt et zu engem Clivage an eiser Gesellschaft

kënn: jonk géint al, geimpft géint netgeimpft. Dat wär wierklech net gutt. An op dës Problematik weist jo dann och d'Commission consultative des droits de l'homme an hirem Avis hin.

Esou eng Spaltung dierfe mer net zouloossen. An duerfir ass et wichteg, och en Zeechen hei vis-à-vis vun der Jugend ze setzen. Duerfir sinn ech frou, a meng Fraktioun ass natierlech och frou doriwwer, datt, esou wéi dat gëschter ugekënnegt gouf, eng Rei vu Proposen, vun deene mir och schonn eng länger Zäit geschwat hunn, ëmgesat goufen, no-tamment déi, datt vun haut de Moien u jiddwereen iwwer 18 Joer sech ka fräiwëlleg umellen, fir de Vaccin AstraZeneca oder dee vun Johnson & Johnson ze kréien. Do kann ech mer virstellen, datt haut de Moien eppes lass war op deem Site, fir sech do kënnen unzemellen.

An och déi Mesure, datt fir déi jonk Leit, déi nach net oder nach net fäerdeg geimpft sinn, de sougenannte Large-Scale-Testing ëmfonctionéiert gëtt vum 20. Juni un - fir déi nächst Méint kann ee sech dann do e Rendez-vous fir e PCR-Test huelen, wann een ee brauch, an et kann een esou dacks Rendez-vous huelen, wéi ee wëllt -, dat ass eng ganz gutt Saach.

Dëst ass ëmsou méi fir si vu Virdeel, well deem-nächst d'Summervakanz kënn an dann och net méi op déi Tester vun der Schoul kann zrëckgegraff ginn. Mir dierfen déi Jonk, déi elo schonns ganz laang waarden, an all déi, déi sech och net impfe loosse konnte, oder déi, déi sech net impfe loosse wollten, hei net vergiessen. An duerfir fanne mer déi Mesuren hei exzellent gutt.

Eng gutt Nouvelle ass och, datt an engem éischter dach optimisteschen Zenario bis de 15. Juli - an hoffe mer, datt mer deem optimisteschen Zenario kënnen halen -, all Mënsch iwwer 18 Joer eng Invitatioun kritt, fir sech impfen ze loosse. An engem méi pessimistesche Fall wier et géint Enn Juli. Dat ass alles eng ganz gutt Saach.

Mäi fënnefte Punkt ass den 3G+. Et ass wichteg, datt mir hei zu Lëtzebuerg weider dee Wee ginn, dee mer an där ganzer Pandemie gaange sinn, eisen eegene Wee. Do, wou aner Länner sech op de sougenannten 3G verloossen - geimpft, geheelt, getest -, do gëllt bei eis den 3G+. Dat heescht, déi Leit, déi net den 3G hunn, déi kënnen och mat un deene CovidCheck-Evenementer deel huelen, wa se e Schnelltest gemaach hunn, deem dann negativ ass. Och dat ass e wichtige Schratt, fir eis Jugend kënne matanzebannen. An och dat ass een Deel vun eiser Schnellteststrategie, wou iwwregens scho 14 Milliounen vun deene 17 Milliounen Tester verdeelt sinn, wat och extreem vill ass.

D'Resultater vun deene Schnelltester, déi zertifizéiert sinn, déi sinn dann och elo 48 Stonne gutt amplaz vu 24 Stonnen. Dat ass, well sech europawäit dorobber gëeenegt ginn ass an déi Europäesch Kommissioun eis dat esou proposéiert huet. Ech denken, datt mer eis dorunner sollten halen. Dat ass och gutt, an am Sënn vun enger Harmoniséierung vun de Mesuren ass dat jo och dee richteg Wee.

An et kënn dann och deenen zegutt, déi, wéi ech virdru gesot hunn, nach keng Méiglechkeet haten, sech impfen ze loosse.

Mäi sechste Punkt ass dee vun der Testpflicht an de Spideeler, an den Altersheimer. De CovidCheck, dee bréngt, wéi gesot, eng immens grouss Ouverture mat sech. Well d'Pandemie awer nach net eriwuer ass, ass et weider extreem wichteg, déi Vulnerabelst an eiser Gesellschaft ze schützen. An dat sinn nun emol eis eeler Matbirger respektiv déi, déi am Spidol leien an deenen hiren Immunsystem net méi esou gutt fonctionéiert.

Fir all dës Persounen ze schützen, gëtt elo eng Testpflicht agefouert fir Leit, déi an de Spideeler oder an de Strukturen ewéi Alters- a Fleegeheimer tätég si gradesou wéi fir d'Visiteuren. Dës Bestëmmunge si gréisstendeels iwwerholl ginn aus der Proposition de loi vum Michel Wolter, d'Proposition de loi 7808, déi vum Auteur-rapporteur hei virgestallt gouf. Wou ech awer muss soen, esou e Rapport hunn ech och u sech nach ni hei héieren. Et war awer eng komesch Prozedur. Mee soit. En ass nach eng Kéier op alles aangaangen, wat en och schonn eng Kéier hei gesot hat. A si ...

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Här Engel, erlaabt Der, datt den Här Wolter eng Fro stellt?

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Bien sûr! Wann et eng Fro ass.

■ **M. Michel Wolter (CSV).**- Et ass éischter, fir den Här Engel drop hinzewisen, dass déi Prozedur en accord mam President vun der Chamber esou gewielt ginn ass, dass de Rapport a meng Ried géifen vun selwechte Moment stattfannen, wat evitéiert huet, dass ech fir d'éischt de Rapport géif maachen an duerno nach eng Kéier géif kommen. Ech hunn dat am Virfeld mam President vun der Chamber esou ofgemaach. Ech wollt lech just doriwwer informéieren.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Merci fir déi Informatioun.

Voilà, Majoritéit an Oppositioun hu sech hei dann zesumme fir e besseren, e maximale Schutz vun deene méi Vulnerabelen agesat. Dat ass ganz gutt esou. An der Praxis muss ee soen, datt dat och op ganz ville Plaze schonn esou fonctionéiert.

Vläicht hei awer eng kleng Klammer op: dat, wat de Rapporteur vun där Proposition de loi a wat de Riedner vun der CSV virdru gesot hunn. Bon, et war awer e bëssen hei Lobhudelei vun der CSV, muss ech soen, wat se hei gesot hunn. An ech froe mech, firwat d'WHO net vun Ufank u bei d'CSV gaangen ass, fir ze soen: „Kënn Dir eis déi Pandemie hei net léisen?“, well esou, wéi dat hei ugeklongen ass, si wëssen, si wousste schonn alles ...

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Alles!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... virdrun, si wouss-ten op all Problem virdrun eng Äntwert.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- A besser!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- A si hätten alles hei besser gemaach. Ech muss soen: E bësse méi Bescheidenheet, mengen ech, wär hei awer ubruecht, zemools wann een dach ... Ech wëll nëmmen op dräi Saachen agoen, déi d'CSV, niewent all deenen Honnerttausende vu Froen, déi se hei gestallt hunn a wou se elo soen: „Mir hunn dat jo scho virdru gesot“; op dräi Saachen awer vläicht agoen, déi se och hei gefuerdert hunn.

Ënner anerem hate mer hei eng grouss Diskussioun iwwert d'Ouverture; datt d'Bistoe méi laang sollten opbleiwen, huet d'CSV gefuerdert. Ee Moment war et 23.00 Auer. Et ass hei mat Vehemenz gesot ginn: „Mir kënnen d'Bistroen dach hei net schonn um 23.00 Auer zoumaachen! Déi mussen bis 24.00 Auer opbleiwen, oder bis 1.00 Auer souguer!“ - fir nach méi Kontakter ze kréien, fir nach méi Infizéierter ze kréie warscheinlech.

■ **Une voix.**- Irresponsabel!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Dat hu mir hei net gewollt a mir hunn eis Responsabilitéit iwwerholl a mir hu gesot: „Nee, et bleift bis 23.00 Auer.“

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Dat huet d'CSV hei gefuerdert!

Grouss Käpp vun der CSV hunn och gefuerdert, datt mer Chrëschttag sollten d'Famillje beienee loosse, datt mer sollten opmaachen doheem, Kontakter doheem férdere, datt d'Famill ... Et wär dach eng Sauerei, datt ee Chrëschttag net kéint zesumme feiere mat senger Famill!

Déi Länner, déi dat gemaach hunn, Portugal, Italien ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Hutt Dir dat ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... a Spuenien, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... jee hei an der Chamber ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... hutt Der gesinn, wéi do d'Zuelen an d'Luucht gaange sinn! Hutt Der gesinn, wat déi vu Problemer haten a wéi vill Doudeger datt déi do méi haten, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Hutt Dir dat jee, ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... well se déi dote Mesuren, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... hutt Dir dat jee an der Chamber vun eis héieren?

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... well se déi dote Mesurë gemaach hunn!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... Huet an der Chamber jee ee vun eis dat do gefrot?

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ech wëll ... Ech hunn duerfir net gesot „an der Chamber“, mee et hunn awer ganz wichteg Leit vun der CSV dat ...

(*Interruption par Mme Octavie Modert*)

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Jo, jo! Also, mir hunn ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ganz wichteg Leit vun der CSV hunn dat erzielt.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Wannechgelift, wannechgelift, sidd prezis an deem, wat Der sot!

(*Coups de cloche de la présidence*)

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ganz vill ...

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- ... de Riedner, wann e schonn hei ass!

(*Coups de cloche de la présidence*)

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Engel huet d'Wuert a soss keen!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ganz wichteg Leit vun der CSV hunn dat ëffentlech gefuerdert. Beweiser kann ee ganz gäre geliwwert kréien, wann een dat wëllt, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Ech wëll lech just soen, ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... wann een dat wëllt.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... datt ech ëmmer de Contraire hei gesot hunn!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- An en drëtten Punkt, wollt ech nach soen: Jo, hei ass ëmmer no engem Stufeplang gefrot ginn. D'CSV huet sech net ginn, fir dee Stufeplang hei ze froen. Ma déi Länner, déi e Stufeplang agefouert haten, si buede gaange mat deem Stufeplang! Et war een Hickhack hin an hier! Kuckt emol an Däitschland, wou se u sech mat deene Stufepläng op eemol selwer net méi wouss-ten, wat se decidéiert haten, wou déi lénks Hand net méi wouss, wat déi riets Hand gemaach hat! Dat wär dat gewiescht, wat d'CSV hei ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Also, Här Engel, ech géif gär déi Zuelen zwëschent Däitschland a Lëtzebuerg vergläichen.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Här Wiseler, ech hunn ...

(*Coups de cloche de la présidence*)

... lech ausriede gelooss virdrun, ech hunn net der-tëschentgeschwat. Ech wär frou, wann Der déi selwecht Attitüd hei och vis-à-vis vun deenen aneren ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Ech hunn lech och net ugegraff gehat.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- O!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Dir hutt och net brauchen ...

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- D'Wourecht deet wéi.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Jo. Also Dir hutt d'Regierung ugegraff an Dir hutt déi Parteien ugegraff, déi an der Regierung sinn.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Lauschtert, ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ech géif emol mengen, datt d'LSAP nach ëmmer eng vun deene Parteien ass.

■ **M. Yves Cruchten (LSAP).**- Dat ass richtig!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Merci, Här Cruchten.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Dat ass sécher. Jo.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Also dat sinn nëmmen dräi Mesuren, déi Dir hei, déi d'CSV zum Deel heibannen oder dobause gefuerdert huet. Kommt also elo net heihinner a maacht, wéi wann Dir d'Wäisheet gepacht hätt an alles hei méi richtig gemaach hätt a vill besser gemaach hätt! D'WHO ass net bei lech froe komm, fir dës Pandemie ze léisen, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Ma och net bei lech.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... wëll ech just soen.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Mee mir hu just ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Nee, och net bei eis! An ech hunn dat och ëmmer hei, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... déi Motiounen zitëiert, déi mer d'leschte Kéier bruecht hunn.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... ëmmer hei gesot, Här Wiseler.

Hei si sécherlech ganz vill Decisiounen geholl ginn. An et kann een och déi eng oder déi aner a Fro stellen, jo! Dat ass richtig. Dat hunn ech hei op dëser Tribün ëmmer gesot. Mee Dir kommt heihinner an Dir sot: „Mir wouss-ten et besser, mir hätten alles besser gemaach.“ Dat ass menger Meenung no en Discours, deem hält d'Strooss net!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Här Engel, Dir iwwerdreift maasslooss mat Ärer Interpretatioun!

■ **Une voix.**- Jo.

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Nee, nee, ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Ech hu just ...

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- ... ech iwwerdreiwen hei iwwerhaapt net!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- ... déi Motiounen zitëiert, déi mer d'leschte Kéier bruecht hunn. Dat kënn Der absolutt noliesen.

(*Coups de cloche de la présidence*)

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Engel huet nach ëmmer d'Wuert!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- An Dir hutt all déi Motiounen ofgeleent!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Et ass nach ëmmer esou, datt hien d'Wuert ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Dir hutt all déi Motiounen ofgeleent!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- ... eleng huet de Moment!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Ech weess ganz ..., ech hu ganz gutt nogelauschtert, all Är Rieden, déi Der hei ëmmer gefouert hutt am Numm vun der CSV. Duerfir, e bësse méi Bescheidenheet wär do sécherlech ubruecht.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Merci fir d'Moralpriedit!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Fir erëm zrëck op d'Testpflicht ze kommen. Mir, ech si frou, datt d'Majoritéit an d'Oppositioun an der Santéskommissioun festgehalten hunn, datt d'Personal an d'Visiteuren an deene Strukturen, an de Reseauen elo dräimol d'Woch mussen getest ginn an net zweemol, wéi am originalen Text virgesi war. Dat ass menger Meenung no e gudde Wee, och e gudde Wee, fir Politik ze maachen! An an de Kommissiounen, muss ech soen, an de Kommissiounen ass de Langage en anere wéi heibannen. An de Kommissiounen gëtt oft vill méi konstruktiv matgeschafft. Heibannen ass dann éischter Show. Dat dréit net ëmmer zum Gudde bäi.

(*Interruption*)

Fir Diskussiounen gesuergt, jo, ...

(*Interruption*)

... dat ass richtig, vläicht, vläicht kënn Der dat soen. Mee Dir kënn awer hei net verlaangen, datt, wann de Riedner vun der CSV erausgeet, hei hannendru jiddweree „Jo an Amen“ seet! Do muss een awer och kënnen drop reagéieren! Also, esou wéi een an de Bësch rëft, esou kënn et dann awer och heiansdo zrëck.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Georges Engel (LSAP).**- Da wëll ech nach op mäi leschte Punkt kommen, dee vum private Beräich. Am private Beräich kann een elo amplaz vu véier Leit zéng Leit invitéieren. Ech héieren och elo d'Leit dobause soen: „Jo, CovidCheck, da kanns de mat 300 Leit zesummekommen op engem Concert, mee doheem dierfs de nëmmen zéng Leit an däi Gaart huelen. Firwat ass dat esou? Wéi ass do d'Verhältnis?“ Jo, och doriwwer kann een diskutéieren. Mee den Ënnerscheid ass, datt een am Kader vum CovidCheck eng Kontroll maachen dierf, am familiäre Kader ass dat net de Fall. An et dierf een net vergiessen, datt déi meescht Ustiechungen awer nach ëmmer am familiäre Krees stattfannen. D'lescht Woch war dat fir iwwer en Drëttel vun den Neustiechungen, 35 %, de Fall.

An da kënn och nach derbäi, datt Policekontrollen am private Raum net zougelooss, net méiglech sinn, anescht wéi op enger Plaz, wou de Public zougelooss ass. An ech fannen dat och gutt, datt mer doheem net vun der Police kënne belaangt ginn. Mir wëlle jo kee Polizeistaat. Duerfir ass déi Reegelung hei awer, fannen ech, e richtigen Equiliber tëschent deene sanitäre Restriktiounen an de private Fräiheeten.

Mir sinn der Meenung, datt deem Equiliber effektiv hei e gudden ass mat dem CovidCheck op där enger Säit a mat der Zéng-Persounen-Reegel op där anerer Säit, well een dann eebe vu véier op zéng kann eropgoen, wat jo awer och net eng kleng Ouverture ass; et ass méi wéi dat Duebelt. Duerfir fanne mer dat e richteg Wee. Mee mir hoffen och hei, datt mer am nächste Gesetz och do kënnen Ouverture maachen.

Zur Konklusioun: Och wa mer deemno d'Enn vum Tunnel esou lues gesinn, ganz roseg ass et nach net. Den indesche Variant - deen elo, pardon, den Delta-Variant ass, esou muss een dat jo elo nennen -, dee mécht eis Suergen. An der leschter Woch ware 16,3 % vun den Infektiounen op dee Variant zrëckféieren, géint 7,5 % an där Woch virdrun, also wäit méi wéi verduebelt. A wéi esou dacks an dëser Kris felt et eis do erëm eng Kéier un Daten, fir seng Geféierlechkeet richtig kënnen anzeschätzen. An duerfir mussen mer nach virsiichteg bleiwen. An duerfir ass dëst Gesetz dann och op véier Wochen ausgeluecht, fir hoffentlech am Juni kënne weider Schrëtt an d'Normalitéit ze maachen.

Mir gesi wuel d'Liicht um Enn vum Tunnel. De Rapporteur huet gesot, mir wäire scho mat der Nues aus dem Tunnel eraus, mee mir sinn nach net derduerch. An ech hoffe wierklech, datt mer de 15. Juli hei nach méi Lackerunge kënne maachen. Mee fir elo emol ass dat heiten e gutt Gesetz. Mir wärten den Accord hei natierlech ginn. An ech soen lech och elo scho Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Georges Engel. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Josée Lorsché. Madamm Lorsché, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Merci, Här President. „Happy Covid-Exit, Summer, Sonn, Covidzertifikat, Orgien a mam Virus an d'Disco“. Dir Dammen an Dir Hären, fir dat neit Gesetz ze beschreiwen, sinn d'Journalisten an der Lëtzebuurger Press ganz aktiv a kreativ ginn. Et si Wieder, déi si benotzt hunn an déi een an der Press konnt liesen.

(*M. Marc Spautz prend la présidence.*)

D'Madamm Santésministesch huet hirersäits an der Kommissioun vun enger „brutaler Erausforderung“ geschwat an de Premierminister vun engem „Expe-

riment“. Ech ginn emol dovun aus, Här Premier, datt Dir dobäi net un dat beklemmend Experiment aus dem Film „Das Experiment“, engem Psychothriller, geduecht hutt vum Oliver Hirschbiegel aus dem Joer 2001. An deem Film ass op eng skrupellos a brutal Manéier mat de Grondrechter a Fräiheete vun de Mënschen experimentéiert ginn. Mee de Film hat zum Gléck en Happy End.

Bei dësem Projet de loi geet et jo ganz sécher net drëms, d’Gesellschaft ze brutaliséieren. An awer hat de Premier net Onrecht, wéi e vun engem „Experiment“ geschwat huet. Dëse Projet de loi ass en Experiment an deem Sënn, datt en der Gesellschaft méi Verantwortung operleet wéi jee virdrun an der Pandemie. Am Fong bitt en der Gesellschaft d’Geleeënheet, dat nei geschafent Instrument mam Numm CovidCheck+ ze erprouwen, Erfarungen domat ze sammelen an no engem Mount en éischte Bilan ze zéien an domat och Konklusiounen am Hibleck op d’Zukunft. Experimenter lafen net vill anescht of.

Dëst Gesetz, Här President, schaaft jo net nëmme méi Fräiheeten, et ass och méi laang a Kraaft wéi seng Virgänger. Datt Lëtzebuerg sech déi breet Ouverturë ka leeschten, souzesoen, fir e Mount, huet seng Grënn. Et ass fir d’éischt emol op déi berouegend Situatioun op den Intensivstatiounen a generell an de Spideeler zréckzeféieren. Wiere mir haut mat enger Iwwerbelaaschtung vun de Capacitéite konfrontéiert a mat der Horrorentscheidung, wéi eng Mënsche gerett misste ginn a wéi eng stierwe gelooss misste ginn, wier dëse Projet de loi ganz sécher net denkbar. An ech wëll och betounen: Zum Gléck huet Lëtzebuerg sech ni mat dëser schwiereger eethescher Fro misse beschäftegen! Dat heescht net, datt dës Koalitioun alles richteg gemaach huet. Et heescht awer ganz sécher och net, datt se alles falsch gemaach huet, och wa villes vu ville Säfte schlechtgeriet ginn ass. An et kann een net oft genuch betounen, datt d’Gestioun vun enger Pandemie keng applizéiert Wëssenschaft ass.

E weidere Grond, firwat mir eis dëst Gesetz kënne leeschten, ass natierlech déi acceleréiert Impfcampagne, mat der Rekordziel vu genee 43.934 Dosen ënnerhalb vun der leschter Woch. Wann een dann nach weess, datt am Juli dann och déi iwwer 18-järeg Persounen un den Tour kommen an deem nächst och déi iwwer 12-järeg, dann ass et kloer, datt et mat der Immuniséierung vun der Populatioun rasant biergop geet.

Dat stëmmt ëmsou méi optimisteschem, well d’Impfbereitschaft an der Populatioun zouhëlt an ëmmer méi Mënsche sech hirer kollektiver Verantwortung bewosst ginn. De Rush op d’Aschreiwungen op d’Lëschte schwätzt och bei deene Jonke Bänn.

Vu datt d’Efforten, déi an der Impfstategie gemaach ginn, duerch grouss Efforten, wierklech grouss Efforten a Vereinfachungen um Niveau vun de Schnelltester ergänzt ginn, entsteet eng weider Sécherheet, déi sech dann och am Covidzertifikat nidderschléit.

Dir Dammen an Dir Hären, dat féiert mech zu der EU, wou een nëmme ka begrëissen, datt d’Reiwerien tëscht de Länner an d’Blockaden aus de leschte Méint enger besserer Zesummenaarbecht Plaz gemaach hunn. D’Resultat ass en harmoniséierte Modell mam Numm CovidCheck, deem op de sougenannten 3G baséiert an d’Dier zu de gewinnste Fräiheete wäit opmëcht. Et ass en Instrument, wat no laange Verhandlungen a wëssenschaftlechen Erkenntnisser awer och an der ganzer EU zum Asaz kënnt. An och, wann all Staat seng eege Reegele bei der Applikatioun wäert kënnen uwenden, esou vereinfacht dëst Instrument trotz allem d’Mobilitéit an der EU a verhënnert vill onnéidegen Opwand. Op nationalem Plang erliichtert et d’Liewen a ville Secteuren an erhéicht gläichzäiteg de Schutz virum Virus, well de Covidpass eigentlech keng Schlupflächer zouléisst.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wat dann déi eenzel Dispositiounen vun dësem Projet de loi ugeet, esou maache mer, wéi gesot, e grouse Sprong a Richtung Fräiheet. Dee Sprong ass esou grouss, datt esouguer déi gréissten Optimisten iwwerrascht waren, obwuel de Respekt vun de Grondfräiheeten an engem Rechtsstaat eigentlech ëmmer als Selbstverständlechkeet misst ugesi ginn. An da stellt sech d’Fro, ob net awer Verschiddener schonn ugefaangen haten, sech un d’Aschränkungen ze gewinnen.

Emol onofhängeg dovun, datt de Couvre-feu mat dësem Projet de loi dann endlech der Vergaangenheet wäert ugehéieren, ginn d’Rechter an d’Fräiheeten a praktesch alle Secteuren nees zu engem groussen Deel hiergestallt. Natierlech ëmmer ënnert der Bedéngung, datt de CovidCheck souzesoen als Dréi- an Aangelpunkt vun der Fräiheet applizéiert gëtt.

Et ass also net esou, wéi wann ee sech kéint verhalen, wéi wann de Virus net méi géif existéieren. D’Gesellschaft, d’Verwaltungen, d’Betriber, d’Kultur, de Sport, den Horeca sinn nach ëmmer u Reegele gebonnen. A wat déi eenzel Secteuren sech méi konsequent un déi nach bestoend Reegelen hale res-

pektiv de Regimm vum CovidCheck dann och applizéieren, wat d’Chancë méi grouss ginn, datt mir an engem Mount net nees mussen zréckrudderen.

Dat wier eiser Meenung no net nëmmen eng psychologesch Zoomuddung fir all Einzelnen, mee et wär och eng Katastroph fir all Secteur. A fir déi Katastroph ze verhënneren, ass déi ganz Gesellschaft gefuerdert. Ech schwätze bewosst vun der Gesellschaft a vun der Eegeverantwortung vu jidderengem, well et ass ganz einfach net denkbar, Dir Dammen an Dir Hären, datt d’Police bei all Evenement, bei all Rassemblement, bei all Concert, all Fräizäitaktivitéit, all Sportmanifestatioun, Training, Museksprouf an esou weider an den Asaz geet, fir iwwerall a permanent Kontrollen duerchzeféieren.

Emol onofhängeg dovun, datt eng grouss Policepresenz schonn eleng personalméisseg net ze bewältige wier, géif se eis Gesellschaft och entmëdengen an eisem Land de Stempel vun engem Iwwerwaachungsstaat opdrécken. Ech denken, mir sinn eis eens, datt esou e Regimm vu kengem heibanne gewollt ass, woumat ech gezielt Kontrollen oder Stéckkontrollen natierlech net a Fro stellen.

Eng grouss Responsabilitéit läit dann och bei den Organisateuren vun Evenementer inklusiv de Gemengen, de Schoulen an de Betriber, mee och beim Einzelnen am Privatberäich. An et ass grad do, wou ëmmer nach déi meeschten Infektiounen festgallt ginn, an dat soll een och wierklech berücksichtegen. An et ass och do, wou dëse Projet de loi dann och nach ëmmer zimmlech restriktiv bleift.

An deem Kontext kritiséiere souwuel de Staatsrot wéi och déi berodend Mënscherechtskommissioun, datt d’Verhältnis tëscht de Fräiheeten, déi am Privatberäich gëllen, an deenen, déi am öffentleche Raum applizéiert ginn, alles anescht wéi equilibriéiert ass. Effektiv ass et och, op den éischte Bléck jiddefalls, schwéier nozevollzéien, datt deen Desequiliber am Fong ëmmer méi grouss gëtt mat dësem Projet de loi.

De Staatsrot werft dowéinst och d’Fro op, ob déi grouss Amëschung vum Staat an de Privatberäich iwwerhaupt nach ze rechtfertegen ass. An eisen Ae sinn dat natierlech wichteg Iwwerleeungen, déi am Hibleck op de Summer an doriwwer eraus gefouert musse ginn. Op där anerer Säit muss een awer bedenken, datt grad de Privatberäich, wéi scho gesot, dee Beräich ass, dee vun Ufank un am meeschte vun Infektiounen betraff war an et och elo nach ëmmer ass. Dowéinst versti mer de Wëlle vun der Regierung, d’Kand net mat der Bidden auszuschëdden, well et jo grad d’Zil muss bleiwen, d’Infektiounen eebe grad och am private Beräich nach weider ze reduzéieren.

Sollte mir déi Erausfuerverderunge meeschteren, gélingt et eis hoffentlech, an dëser Pandemie eemol méi opzestoen, wéi vum Virus ëmgehäit ze ginn a stoen ze bleiwen, an e bal normale Summer ze erliewen. An deem Sënn mécht dëse Projet de loi net nëmmen d’Eegeverantwortung, mee och d’Hoffnung zur Pflicht. De Prinzip Hoffnung, fir dee schéinen Ausdrock vum Philosoph Ernst Bloch ze gebrauchen, gëllt och fir déi vulnerabel Mënschen, déi an de Spideeler oder an anere Strukturen ënnerbruecht sinn, respektiv fir d’Beneficiairë vun der Assurance dépendance, déi doheem vun de Réseaux d’aides et de soins versuergt ginn an ënnert de Regimm vum Maintien à domicile falen.

Dozou wéilt ech am Numm vun der gréngeer Fraktioun zwou Remarque maachen.

Éischstens begrëissen ech ganz staark, datt mir eis an der Commissioun drop eenege konnten, datt d’Gesondheetspersonal, dat weeder geimpft nach gesond ginn ass, genesen, sech net nëmmen zweemol, mee dräimol d’Woch muss teste loosse. Dat schaaft weesentlech méi Sécherheet an deem ganz vulnerable Secteur, dee jo vill an der Diskussioun war, well déi ganz Woch duerch déi dräi Tester ofgeschert gëtt, ofgedeckt gëtt, an net just e puer Deeg an der Woch.

An deem Kontext wéilt ech dem President vun der Commissioun, och dem Rapporteur vum Projet de loi natierlech Merci soen, datt e bereet war, zesumme mat der Commissioun an déi Richtung ze goen an dann op der leschter Ligne droite och nach en Amendement proposéiert huet. Mäi Merci gëllt dem Mars Di Bartolomeo also net just fir de Rapport, mee och fir d’Manéier, an der Commissioun ze schaffen. Den Här Wolter huet vum Fuuss geschwat. Den Här Mars Di Bartolomeo wär e Fuuss, sot en op dëser Plaz. Fir eis ass dat e schéine Verglach, well de Fuuss am Fong e ganz schlaut a léift Déier ass, wat geschützt muss ginn.

■ **M. Mars Di Bartolomeo** (*LSAP*), *rapporteur*.- A geschützt ass.

(*Hilarité*)

Ech hoffen, dass ech net opgestoppt ginn.

(*Hilarité*)

■ **Mme Josée Lorsché** (*déi gréng*).- Vum Pelz schwätze mer elo net.

■ **Une voix**.- Passt op!

(*Interruptions et hilarité*)

■ **Mme Josée Lorsché** (*déi gréng*).- Se si gefäerdet, fir Tollwut ze kréien, hunn ech elo grad hei gesot kritt.

■ **M. Mars Di Bartolomeo** (*LSAP*).- Wann ee se net reizt, da geet d’Tollwut eraus.

(*Hilarité*)

■ **Mme Josée Lorsché** (*déi gréng*).- Ech kommen awer elo zréck zum Text an zu der Impfflicht (veuillez lire: Testpflicht), dräimol d’Woch, déi och vun der Fédération des hôpitaux begréisst gëtt. An dat ass och ganz verständlech. Ech wéilt och nach eng kéier drop hiweisen - den Här Wolter huet et och gemaach -, dass ech selwer och eng Question parlementaire dozou gestallt hunn, well et mer wierklech um Härz louch, op d’Wichtigkeet vun den Tester an deene Strukturen opmierksam ze maachen.

Zweetens wéilt ech dann awer och dem Kolleg Michel Wolter Merci soen, wat mer eigentlech net oft virkënt.

(*Interruptions*)

No engem gewëssene Stuerm, deen dann awer och hei ze spiere war, ass d’Zesummenaarbecht besser ginn, wierklech gutt ginn, och an der Commissioun, wou hie jo net permanent Member ass, mee fir seng Proposition de loi awer Member ginn ass. Ech muss soen, no deem Stuerm ass d’Zesummenaarbecht gutt gelaf. Se huet e konstruktive Charakter ugehall. An ech mengen, wann et ëm den Intérêt général geet, sollte mer méi oft an déi dote Richtung zéien. Et weist jiddefalls, datt een op e gemeinsamen Nenner ka kommen, wa jiddwereen e weineg Waasser a säi Wäi schëtt an wann een openeen zougeet.

E klenge Bemoll, Här President, deen dësem Projet de loi allerdéngs nach ëmmer unhänkt, ass d’Konfliktpotenzial, wat sech hannert dem Term „refus de travail“ verstoppt a vu ville Säiten dach awer kritiséiert ginn ass respektiv hannerfrot ginn ass. D’Dispositioun, datt e Salarié, dee sech net un déi dräifach Testpflicht pro Woch hält, esou e Refus vum Patron muss ausgeschwat kréien, ass an eisen Aen net ganz ausgeräift. Dat soen och net nëmme mir.

Dowéinst ass et och keen Zoufall, datt de Staatsrot, grad bei dësem Artikel, déi meeschte Froen opgeworft huet a sengem Avis, ouni awer Äntwerten ze liwweren. Virun allem déi, wat et konkret am Alldag heescht a wéi eng Suiten et an de betreffenen Haiser huet, wann een oder méi Salariéen, aus de genannte Grënn, e Refus de travail ausgeschwat kréien. Gi se heemgeschéckt oder op e Stull gesat? Fir et e bëssen iwwerspëtzt auszedrécken.

Wat dee Refus reng aarbechtsrechtsméisseg heescht, ass, trotz enger Rei Erklärungen, och nach ëmmer net ganz kloer. Mee op där anerer Säit, wëll ech awer betounen, datt een den Däiwele trotz allem net un d’Mauer sollt molen. Well vill Salariéé scho geimpft sinn a vill anerer sech elo scho regelméisseg teste loosse, ass zumindest d’Gefor, datt net méi genuch Personal zur Verfügung stéing, éischter kleng, wann och net ganz aus der Welt.

Da muss een och wëssen: Dat Gesetz zielt just fir ee Mount. A sollt sech no engem Mount erausstellen, datt dës Dispositioun effektiv grouss Problemer duerstellt, muss et nach emol op de Leescht geholl ginn.

E Phenomeen, deen allerdéngs ganz wäit an d’Zukunft reecht an eis nach laang wäert beschäftegen, ass dee vum sougenannte „Long Covid“, vun deem dann och de Claude Wiseler virdru geschwat huet. Ech profitéiere vun dëser Geleeënheet, fir dat Thema och nach eng kéier opzegräifen, well et eis wierklech staark um Härz läit.

De Long Covid hëlt nämlech ëmmer méi beonrouegend Ausmoossen un. E weist sech och ënner méi ënnerschiddleche Formen. Ech schwätze vum Erschëpfungssyndrom, der sougenannter „Fatigue“ an der Fachsprooch, mee och vu chronischem Kappwéi, Konzentratiounsverloscht a Verloscht vum Kuerzzeitgedächtnes, vu Kuerzootmegkeet an neurologesche Stéierungen a vu ville Symptomer, déi sech zesumme cumuléieren.

Grad ewéi bei de Schlagpatienten, riskéieren dës Symptomer engersäits zu sozialem Isolement an zum Verloscht vun der Aarbechtscapacitéit ze féieren, anerersäits awer och zu der Iwwerfuerverderung vum familiären Ëmfeld vu betreffene Persounen.

Wat dann d’Prise en charge vun deene Patienten ugeet, féiert laut der Weltgesundheitsorganisation kee Wee laanscht eng gezielt Reeducatioun, déi et deene Betreffenen, änlech wéi bei de Schlagpatienten, soll erlaben, nees Fouss am Liewen ze faassen an net an d’Ofhängegkeet ze geroden.

Laut neisten Erkenntnisser, Dir Dammen an Dir Hären, ass et mat e puer Woche Reeducatioun net gedoen. Oft si Méint a Joren néideg, wann d’Séquellë gravéierend sinn. An deem Kontext erënnert d’Weltgesundheitsorganisatioun un d’Laangzäitse-

quellë vum Sars, déi eigentlech dee selwechte Verlauf hu wéi elo bei de Long-Covid-Patienten. Dat huet sech Ufank den 2000er-Jore gewisen. Et huet sech deemools erausgestallt, dass d’Reeducatioun dräi an en halleft Joer, an der Moyenne, dauert.

Alles dat si gutt Grënn, Dir Dammen an Dir Hären, fir eis deem Problem wierklech gezielt unzehuelen, wuel wëssend, datt de Rehazenter awer elo scho praktesch iwwerlaascht ass an net outilléiert ass, fir Laangzäitreeducatiounen iwwer Joren ze maachen.

Dowéinst wier et eiser Meenung no och net vu Muttwëll, d’Iddi vum Nosurgezentrum, wat am Koalitiounsaccord am Kontext vun der Versuergung vu Schlagpatiente festgehalten ass, nach eng kéier méi ënnert d’Lupp ze huelen an ze konkretiséieren. Ech mengen, mat deem Zentrum - en Zentrum, wat déi Patienten en charge hëlt, déi aus der Reha entlooss ginn, well se do hir Prise en charge ofgeschloss hunn, déi akut Prise en charge, an duerno nach während Méint a Joren op eng Ënnerstützung ugewise sinn-, esou en Zentrum kéint da souwuel de Schlagpatiente wéi och de Long-Covid-Patienten zegutt kommen.

Datt de CHL am Mäerz schonn eng éischt Initiativ a Form vun enger Konferenz mat Spezialisten zu deem Thema organiséiert huet, ass jiddefalls positiv - och wann d’Konferenz leider net méi online ze fannen ass, duerfir awer d’Nimm vun den Experten, un déi ee sech ka wenden.

An och den LIH ass schonn aktiv ginn an huet e Questionnaire ausgeschafft. Mee och deen ass de Moment net online ze fannen; et sief dann, ech hätt mech schlecht ugeluecht.

Da gëtt et och nach e klenge Filmche vun net grad enger Minutt vun der Santé op Facebook, deen och ganz sécher gutt gemengt ass an informativ ass, mee och deen ass an Zukunft ganz sécher ausbaufäeg. Am Ausland kënne mer eis inspiréieren. Ech hunn e bësse riets a lénks gekuckt, do si scho ganz vill Informatiounscampagnen um Lafen. An ech mengen, mir sollten eis an där doter Hisiicht och mam Ausland zesummen opstellen. Dat just als konstruktiven Input eisersäits.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d’WHO schätzt, datt all zéngte Covidkranken, virun allem Fraen, mat Long-Covid-Symptomer konfrontéiert gëtt.

Kucke mer dann emol op Lëtzebuerg: Bei 70.300 Fäll, déi Lëtzebuerg, Stand dem 9.6.2021, ze vermellen hat, gëtt dat am Ganze 7.000 Persounen, déi während Joren op eng gutt Informatioun, a virun allem awer dann och op eng gutt Nosuerg ugewise sinn. Ech sinn iwwerzeegt - mir sinn eis eens -, datt mer deen Zuch zu Lëtzebuerg net dierfe verpassen.

Dowéinst wéilt ech d’Madamm Minister dann och froen, ob schonn éischt Schrëtt a Richtung Nosurgezentrum an Ënnerstützungsofferen, am breede Sënn, fir Long-Covid-Patiente gemaach gi sinn, a wéi eng konkret Schrëtt datt dat, de Fall gesat, sinn? Ech hunn héieren, dass de Site Mondorf schonn am Gespréich war, weess awer net, ob dee festgehalte gëtt respektiv ob déi Prise en charge dann dezentral soll organiséiert ginn. Wéi gesot geet et ëm déi Phas vun der Prise en charge, déi dann nom Rehazenter soll en place gesat ginn.

Léif Kolleginnen a Kollegen, alles dat weist, datt mir d’Hänn och bei niddregen Infektiounszuelen nach soubal net an de Schouss leëë kënnen. An et weist, datt dës Pandemie mat all hire Konsequenzen eis nach ëmmer wäert mat aneren Erausfuerverderunge konfrontéieren, och eeben dann, wann de Virus sech lues a lues verzitt. Dozou gehéiert och, datt mir eis Strategie réckbléckend evaluéieren, wat och an der Commissioun gesot ginn ass, an eis Gedanke maachen iwwer en iwwergräifend Pandemiegesetz, wuel wëssend, datt dat, wat mer hunn, aus dem 19. Joerhonnert staamt, wann ech mech net ieren.

Dat gëtt e schwéieren, mee e ganz wichtigen Exercice, wuel wëssend, datt d’Covidpandemie net déi lescht Pandemie ass, déi dëse Planéit erlieft. An zu dësem Planéit gehéiert och Lëtzebuerg, esou kleng wéi eist Land och ass. D’Verantwortung hänkt net un der Gréisst vum Land, mee d’Verantwortung gëllt fir jiddwereen.

Als Gréng wënsche mer eis natierlech, datt mir dës Erausfuerverderunge weiderhin zesumme kënnen ugoen an, grad ewéi haut, de Beweis liwweren, datt mir zesummenhale kënnen, wa mir zesummenhale wëllen, am Hibleck op en normaalt Liewen an eiser Gesellschaft.

Domat ginn ech den Accord vun der gréngeer Fraktioun an ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Marc Spautz**, *Président de séance*.- Merci, der Madamm Lorsché. Den nächsten ageroene Riedner ass den honorablen Här Jeff Engelen.

■ **M. Jeff Engelen** (*ADR*).- Merci, Här President, fir d’Wuert. Léif Kolleginnen a Kollegen, wéi et scho bal Tradition ass, wëll ech dem Här Mars Di Bartolomeo villmools Merci soe fir säi schrëftlechen a mëndleche Rapport zu dësem neie Covidgesetz. Ech hoffen, datt mer do och eng kéier en Enn gesinn.

Mir begrüessen ausdräcklech, datt et elo zu enger Rei vu Lackerunge kënnt. Déi relativ entspaante Situatioun an de Spideeler erlaabt dat, grad ewéi och déi Tatsaach, datt ëmmer méi Leit am Land fräiwëlleg geimpt ginn a sinn. Mir begrüesse ganz besonnesch, datt eng wichteg Aschränkung vun eiser Grondfräiheet, déi mer ëmmer kritiséiert hunn, nämlech d'Ausgangsspär, elo endlech ewechfällt. Dowéinst, an net nëmmen dowéinst, stëmme mer dës Kéier net géint dat Gesetz, mee mir wäerten eis enthalten. D'Ewechfale vun der Ausgangsspär ass nämlech ëmmer eng wichteg Fuerderung vun der ADR gewiescht, an déi göttt elo erfëllt.

Loosse mer awer gläich soen, Här President, datt et ëmmer nach eng ganz Rei vun Dispositiounen an deem Gesetz gött, deene mer prinzipiell ganz negativ géintiwwer agestellt sinn a wéinst deene mer och separat Ofstëmmungen, esou wéi dat eist Chambersreglement virgesäit, froen.

Eis Kärmessagë sinn dës.

Éischtens: Vun Ufank un, dat heescht schonn direkt nom État de crise, war d'ADR géint all Aschränkung vum de verfassungsméisseg garantierte Grondrechter. Mir hu verlaangt a verlaangen och virun, datt de Staat sech aus dem Privatliwen an aus der Privatsphär vun de Leit eraushält.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Jeff Engelen** (ADR). - Dobäi ass et egal, ob de Staat de Leit grousszügig erlaabt, doheem véier oder zéng Leit ze empfänken. Et ass eng Fro vum Prinzip! Well et geet de Staat näischt un, ob mer zu véier oder zu zéng doheem sinn. An eise Gesellschaftsbild decidéieren d'Leit selwer als fräi Bierger, wat si bei sech doheem wëlle maachen, an eeben net de Staat.

Mer verlaangen also e Vote séparé iwwert déi nei Reegel, datt de Staat de Leit elo zéng Leit doheem erlaabt, a mer stëmme selbstverständlech dogéint. Mer notéieren och, datt de Staatsrot sech bei Aschränkungen am private Beräich kritesch weist.

Zweetens: Mir wëllen als ADR net, datt Privatleit anere Privatleit hire Gesondheitszustand kontrolléieren. Fir eis als ADR ass dat eng Aufgab, déi, am Kader vu prezise Gesetzter a Reegelen, dem Staat zoukënn, oder eeben dem Personal, dat dozou berechtigt ass.

Mir wëllen d'Perséinlechkeetsrechter, den Date-schutz an de Secret médical vun de Bierger schützen a garantéieren. Sensibel Donnéeë solle privat bleiwen. Kee soll mussen engem Wiert, engem Restaurateur, engem Employé an engem Kino oder engem Trainer am Sport seng medezinesch Donnéeë weisen. Mir froen also zu deene betreffenden Artikelen och e Vote séparé. A mir stëmmen als ADR dergéint!

Mir warne virun dësen Entwécklungen, well déi Reegelen, déi mer haut aféieren, kënnen muer fir aner Krankheete gëllen. Mir fänken hei liichtfankeg eng Entwécklung un, vun där mer net wëssen, wuer se hiféiert. Fir all déi, déi esou gär vum Principe de précaution schwätzen, sief gesot: Néierens wier dat méi wichteg ewéi hei, an néierens gött et elo leider esou ignoréiert ewéi hei.

Nieft dëse méi prinzipiellen Iwwerleeunge stelle sech awer och e puer praktesch Froen. Och wann d'Schnelltester elo fir 48 Stonne gutt sinn, zweifele mer awer drun, datt déi Kontrolle sech zum Beispill am Horeca-Secteur och wierklech duerchsetze loosse. Et gött nieft de logistesche Problemer och nach eng ganz Rei vu Barriären am psychologischen oder organisatoresche Beräich.

Drëttens: Mir froen als ADR och méi Flexibilitéit bei de Maske fir d'Kanner an de Schoulen. Wou d'Kanner déi wëllen undoen, soll dat selbstverständlech méiglech sinn. Déi allgemeng Pflicht, fir Masken ze droen, geet eis awer ze wäit an dowéinst froe mer doriwwer eng separat Ofstëmmung.

Am Sport verlaange mer, datt all déi Sportarten, déi ënner fräiem Himmel sinn, wéi zum Beispill de Fussball, nees kënnen normal gespillt ginn, ouni Restriktiounen. Dat och, well et wëssenschaftlech beluecht ass, datt d'Probabilitéit, fir sech dobausse mam Covidvirus unzestiechen, extreem kleng ass.

Souwäit elo zu deene separate Votten. Ech géif lech dat dann iwwerreechen, Här President.

(**M. Jeff Engelen dépose quatre demandes de vote séparé concernant le projet de loi 7836.**)

■ **M. Marc Spautz**, *Président de séance.* - Merci, Här Engelen.

■ **M. Jeff Engelen** (ADR). - Här President, eis Gesellschaft huet sech duerch de Covid geännert, a leider net zum Gudden. Eis Grondwërter, déi nach virun der Kris net hunn dierfen a Fro gestallt ginn, ginn haut deelweis net méi oder net genuch respektéiert. Fir d'ADR ass dat eng ganz geféierlech Entwécklung, déi mer net kënnen matdroen.

Schonn héiere mer Parteien, déi soen, datt d'Klimakris nach vill méi schlëmm wär wéi d'Covidkris. Da froe mer eis als ADR: Op wéi eng Aschränkunge musse mer eis dann elo virbereeden? Wat wëllen

déi gréng an hir Hëllefstruppen de Leit an den nächste Jore virschreiwen? Wéi eng Fräiheete wëlle se eis ewechhuelen? Wéi e Verzicht wëlle se hinne, am Nimm vun hirer Ideologie an hirer Politik vun der Angscht, diktiertieren?

(**Interruption**)

Mir als ADR verdeedegen d'Fräiheet an eiser Gesellschaft a vun eiser Gesellschaft! Si ass eist héchst politesch Gutt. Mir hunn an dëser Kris bewisen a bewisen haut op een Neits, datt nëmmen d'ADR versteet, datt bei der Bewältigung vun enger Kris ëmmer muss an engem Geescht vu Verantwortung iwwerluecht an och ofgewie ginn, wat néideg ass a wat net méiglech ass.

Nieft deene Geforen, déi ech haut schonn ugeschwat hunn, gouf et och nach anerer, zum Beispill: D'CSV wollt eng Tracingapp. Mir als ADR awer net. Do hätte mer net gewosst, wat déi laangfristeg Konsequenze gewiescht wieren.

Här President, mir gesinn elo, datt vill vun deene geimpften, getesten a geheelte Persounen geschwat gött, déi sougenannt „3G“. Iwwer eng G-Kategorie gött dobäi awer net oder net vill geschwat, an zwar déi, déi einfach nëmme gesond sinn. Dat schreift sech och mat G. Si si keng Gefor fir iergendeen an och si hei hu Rechter, op déi mer mussen oppassen.

Mir wëllen als ADR keng Gesellschaft, an där et iwwerall eng Testpflicht gött. Mir akzeptéieren déi awer punktuell op verschiddene Plazen an ënner genee beschriwwene Konditiounen am Interessi vum Schutz vu vulnerabele Persounen. Dowéinst begrüesse mer och dem Här Wolter seng Gesetzesinitiative vun haut a mir soen him dofir e grouse Merci. Datt déi Gesetzesinitiative gutt war, beweist jo och, datt e groussen Deel vu senge Gesetzter haut mat an d'Basisgesetz iwwerholl ginn.

Als ADR hale mer och op d'Fräiwëllegkeet vun der Impfung. An hei iwwerhuele mer awer och kloer eis Verantwortung, wann et ëm de Schutz vun de vulnerabele Persounen geet an ëm de Schutz vu Persounen, déi gesellschaftlech besonnesch exposéiert sinn.

Heizou dräi Beispiller.

D'Impfe vu Kanner a Jonken. Mir hunn als ADR all déi Diskussioune ronderëm d'Impfung ganz genee verfollegt. Mir erënneren eis, datt RTL de 4. Mee en Interview mam Santésdirekter hat, dem Här Dokter Schmit, ënnert dem Titel „All Impfphas ass gläichzäiteg och eng Testphas“. An do gouf en och publizéiert.

A genau an deem Interview hat de Santésdirekter dann och eppes besonnesch Interessantes gesot. An zwar sot hie wuertwäertlech, ech zitéieren: „Mir benotzen deen Impfstoff net ënner 30 Joer, well mir einfach der Meinung sinn, dass ënner 30 Joer de Risiko, fir krank ze gi vum Covid, esou kleng ass, an dass et absolut net justifiéiert ass, iergendee Risiko ze huele vun Niewewierkungen.“

Nach dee selwechten Dag konnt een dann och op RTL liesen: „Kannerdokteren a Santé si sech eens: Jonker géint Covid impfen, mécht Sënn.“ Dat sinn e bësse kontradiktorech Aussoen dee selwechten Dag. Elo, e puer Deeg méi spéit, schéngt dat dann nees alles anescht ze sinn. Esou solle Kanner vun zwielef Joer u kënnen geimpt ginn. D'Fro ass dann: Wat ass hei wierklech sënnavoll?

Mir schlëssen eis als ADR de Fuerderung vun der Däitscher STIKO un - dat ass déi stänneg Impfkommisssion vum Robert Koch-Institut - iwwert d'Impfempfeelunge bei de Kanner a Jugendlechen. D'STIKO schwätzt keng generell Impfempfeelung fir Kanner a Jugendlecher vun zwielef Joer un aus. Si gött awer eng Impfempfeelung fir Kanner a Jugendlecher eraus, déi gewësse Virerkrankungen hunn.

(**M. Fernand Etgen reprend la présidence.**)

Zu dëse Virerkrankunge gehéieren Häerzproblemer, chronesch Longenerkrankungen, Diabetes an och Iwwergewicht. Och Persounen mat Trisomie 21 gëllen als méi a Gefor wéi anerer. Mir fuerderen an deem Sënn fir dës Kanner a Jonker, wann dat gewënscht ass, eng séier an onkomplizéiert Impf-méiglechkeet.

Wa mer scho bei de Kanner sinn, wëll ech och nach e Wuert véierieren iwwert den Émgang mam Impfstoff während enger Schwangerschaft. Beim Ofweien tèschent Risiko an Notze ginn d'Meenunge bei de Gynekologen nämlech och staark auserneen. reporter.lu hat den 28. Abrëll en Artikel zu genau deem Sujet publizéiert, fir dee méi Gynekologe kontaktéiert goufen, vun deenen een Deel awer nëmme bereet war, Stellung ze huelen, wann hinnen d'Anonymitéit zougeséchert géif.

Dobäi kouw et zu Aussoe wéi, ech zitéieren: „Wir dürfen offiziell nicht gegen die Impfung argumentieren.“ Esou soll eng Circulaire vum Ministère erausgaange sinn, déi de Gynekologen nogeluecht hätt, d'Impfung ausdräcklech ze empfehlen. „Wer dagegenhält“, zitéieren ech erëm, „bekommt Probleme und wird diskreditiert“, hätt eng Gynekologin hei preziséiert. Mir froen d'Madamm Minister: „Ass

dat esou? Wéi eng Instruktioun si wierklech un d'Gynekologen erausgaangen?“

Op Nofro vu reporter.lu huet de Gesondheitsminister matgedeelt: „Die provisorischen Angaben des Registers für Todesursachen zeigen, dass es bis heute noch keinen Fall von Muttertod in Verbindung mit Covid-19 gab.“

Firwat also ginn d'Gynekologen derzou gedréckt, d'Impfung während der Schwangerschaft ze propagéieren, och wa si dat net wëllen, well eeben einfach keng Laangzäitstudien existéieren an domat d'Fro vun de spéideren eventuelle Schied net gekläert sinn?

Mir sinn als ADR der Meinung, datt d'Dokteren hir Sicht op de Risiko an den Notze vun enger Impfung solle kënnen fräi an ouni Drock vertriehen an deemno solle kënnen handeln. Si hu schlisslech en Eed geleescht, dee si no beschtem Wëssen a Gewësse sollen anhalen kënnen.

Impfprioriséierung: D'ADR huet sech dann och ëmmer fir eng Impfprioriséierung fir Persounen ausgeschwat, déi besonnesch exposéiert sinn oder vill Kontakt mat potenziell vulnerabele Persounen hunn. Mir haten do zum Beispill gefrot, fir Polizisten, Giichtercher, Membere vum Rettungsdéngscht, Enseignant an Educateuren eng Prioritéit ze ginn.

Eis däitsch Noperen hunn an deem Sënn vill méi séier reagéiert, well do schonn d'Poliziste prioritär geimpt goufen. Natierlech muss och hei d'Fräiwëllegkeet respektéiert ginn. An deem Sënn freeë mer eis, datt elo - leider eréischt no iwwer zwee Méint - der Initiativ vu mengem Kolleg Fred Keup zugonschte vun der Impfprioriséierung bei verschiddene Staatsberuffer Rechnung gedroe gött an datt si elo déi nächst Woch op d'Dagesuerdung vun der Kommissioun vun der Fonction publique kënnt - leider mat iwwer zwee Méint Verspéidung, wou et elo scho bal kale Kaffi gött.

An Zäite vu Corona muss een allerdéngs séier reagéieren. Mir sinn an deem Sënn besuergt iwwert déi ganz laang Delaien, mat deenen hei awer ganz wichteg Initiativen traitéiert ginn.

Systemrelevanz, drëtter Punkt: An Däitschland gëllt och e Prinzip, datt de Staat och am Fall vun enger Pandemie soll kënnen virufonctionéieren an datt déi Beruffer, déi systemrelevant fir d'Gesellschaft sinn, prioritär solle geimpt ginn.

Niewent dem Schutz vu besonnesch vulnerabele Persounen ass an eisen Aen och dee Kritär vun der Systemrelevanz eng ganz wichteg Orientéierungs-hëllef bei der Definitiou vun enger Impfstrategie am Fall vun enger Pandemie.

International Solidaritéit: D'ADR deelt och déi Meinung, datt mer eis mussen iwwerleeën, ob mer net solle verstärkt derzou bäidroen, fir vulnerabel Persounen am Ausland, besonnesch an deenen aarme Länner, ze impfen. Et gött dozou verschidde Méiglechkeeten an d'ADR verschléisst sech do kenger Diskussioun.

Här President, zu der neier gesetzlecher Testpflicht an de Kliniken, Altersheemer a Fleegeheemer stelle sech weider eng Rei wichteg Froen, och wann d'ADR net dergéint ass. Mir hätten eis awer méi prezis Dispositiounen gewënscht.

Datt et wichteg ass, elo ganz prezis ze sinn, huet bei eisen däitschen Noperen, a Bayern, d'Verwaltungsgericht gewisen. Do gouf déi Testpflicht nees gekippt. Och d'COPAS, d'Föderatioun vun den Alters- a Fleegeheemer, huet op eenzel Kontradiktiounen am Gesetz higewisen. Esou dierfe Leit, déi Familljemembere besichen, oder och externt Personal mat engem negativen Test erakommen. A sengem Avis huet och nach de Staatsrot eng Rëtsch vun aarbechtsrechtleche Froen opgeworf, wat d'Testpflicht ugeet. Am Gesetzestext feelen eiser Meinung no nach rechtlech Dispositiounen fir dat Personal, dat sech net wëllt teste loosse.

Mir als ADR wënschen eis, datt déi eeler a vulnerabel Leit an de Strukture gutt geschützt ginn, awer op där anerer Säit och net ze vill isoléiert ginn, fir datt de menschleche Kontakt net ofgeschnidde gött.

An elo zum Schluss. Här President, als ADR wäerte mir an den nächsten Deeg a Wochen och déi ekonomesch a sozial Konsequenze vun der Covidkris weider thematiséieren. Fir eis gëllt och weider: Soulaang d'Betriber net kënnen ënner normale Konditiounen fonctionéieren, soulaang musse si ënnerstëtzt ginn. Mir mussen och d'Entwécklung vun de Faillitten, speziell déi, déi an der Zukunft kommen, am A behalen.

Déi sozial Konsequenze maachen eis besonnesch Suergen. Vill Leit haten héich materiell Aboussen an dëser Zäit. De Chômage ass och an d'Luucht gaangen. Mir brauchen elo och e grouse solidareschen Effort, fir ze verhënneren, datt dës sanitär Kris, bei där mer hoffentlech elo lues a lues en Enn gesinn, sech net an eng Sozialkris transforméiert.

Wat och wichteg ass, dat ass, datt sech no dëser Covidzäit oder -kris och Gedanke gemaach gött iwwer en allgemengt Pandemiesgesetz als Basis.

Dat hätt eis - ech mengen, dat ass bewisen - villes hei erliichtert an dëser Zäit.

An ech géif lech Merci soe fir Äert Nolauschteren.

■ **M. Fred Keup** (ADR). - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président.* - Merci villmools, Här Engelen. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Nathalie Oberweis. Madamm Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Nathalie Oberweis** (*déi Lénk*). - Merci, Här President. Léif alleguer, fir vill un lech ass dëst déi 20. Kéier, wann ech mech elo net ieren a wann ech richtig héieren hunn, dass Dir hei Positioun huet zu dem Covidgesetz. Fir mech ass et déi éischte Kéier.

■ **Une voix.** - Mais très bien!

■ **Mme Nathalie Oberweis** (*déi Lénk*). - Deemno kucken ech mer dat Gesetz hei vläicht och mat e bësselche méi Recul u wéi Dir, mee vläicht och mat e bësse méi engem naive Bléck.

Kloer ass et awer fir mech, dass, no Deeg an Deeg Kommissiounen, Gesetzestexter liesen, Avisen liesen a Froen an Äntwerten, de Prozess selwer eigentlech ganz onglécklech ass an den Inhalt och net ganz kloer.

Fir d'éischt zum Prozess. Nodeems mer de leschte Samschden oder leschte Weekend d'Gesetz geschéckt kruten an ech mer dat de Samschdegmoien tèscht Kaffi a Kanner ugekuckt hunn, dann de Méindegmoien an der Kommissioun konnt ee seng Fro stellen a seng Kriticken äusseren, an nieft der Kommissiounsaarbecht, eventuell enger anerer Aarbecht, Pleniëre ab en Dënschden, nie-webäi Kanner a Stot, krute mer dann d'Avisen vun der COPAS, der Chambre des Métiers, vum Staatsrot, vun der Mënscherechtskommissioun, der Chambre des Salariés an anere Kummeren de Mëttwoch den Owend geschéckt. An en Donneschdegmoien um 8.00 Auer war Gesondheitskommissioun!

Ech weess net, wéi et lech geet, mee wéi ech e Mëttwoch no der Pleniëre heemgaange sinn an no menge Kanner gekuckt hat a bis déi bis am Bett louchen, souz ech nach bis Mëtternuecht do, fir d'Avisen ze liesen.

■ **Une voix.** - Jo, dat ass normal!

■ **Mme Nathalie Oberweis** (*déi Lénk*). - Et ass normal jo, ok, maja. Jo, et ass net aussergewöhnlech, mee et kann een et trotzdem ervirhiewen. Ech hunn hei haut en anere Bléck an ech weess net, ob dat ganz glécklech ass.

■ **Une voix.** - Dat maache mir jorelaang!

■ **Mme Nathalie Oberweis** (*déi Lénk*). - Dat maacht Dir jorelaang. Jo, ech hunn och jorelaang an engem anere Beräich geschafft. Ech fannen et trotzdem fir en demokratesche Prozess, wou ee sech sollt Zäit loosse, fir ze iwwerleeën a fir mat Acteuren ze schwätzen, vläicht net onbedéngt glécklech!

An den nächste Punkt, deen ech eebe wëilt soen, ass, dass ech festgestallt hunn, dass mer en Donneschdegmoien an der Santéskommissioun um 8.00 Auer vill vun deenen Avisen, déi mir gelies hunn, déi Dir, wéi Dir elo just gesot hutt, och gelies hutt, awer guer net thematiséiert hunn! Notamment den Avis vun der Mënscherechtskommissioun ass eigentlech guer net thematiséiert ginn an der Gesondheitskommissioun.

An ech zitéieren aus dem Avis vun der Mënscherechtskommissioun: « La CCDH rappelle encore une fois que l'urgence dans laquelle le projet de loi doit être examiné et avisé limite de manière considérable la possibilité pour les différents acteurs d'alimenter le débat public et d'effectuer ainsi une analyse plus profonde des nouvelles mesures. »

Dorauser liesen ech, dass si sech a fënnf gedeelt hunn, fir deen Avis ze schreiwen, an en ass kaum gekuckt a betruucht ginn. Vu dass ech aus dem Mënscherechtsberäich kommen, hunn ech mer hiren Avis natierlech gutt ugekuckt a wäert och nach dorop zrëckkommen. Et ass awer ernüchternd, fir mech zumindest, ze héieren, dass deen Avis, deen elo wierklech fundamental ass, einfach an de Rapport verwise gött. E gouf net weider diskutéiert, mee et kouw e Resümee an de Rapport stoen. Wat hunn d'Auteurs vun deem Avis dann dovunner, dass e Resümee am Rapport steet?

(**Interruption**)

Jo, an esou ass et dann eigentlech och virugaangen, alles ganz kuerzfristeg. De Rapport krute mer gëschter dräi Stonne virun der Kommissioun. Dat schéngt dann och normal ze sinn. Ech fannen, trotzdem kann een et ervirhiewen. Dir wësst dat jo alleguerde warscheinlech an Dir belächelt mech warscheinlech och, mee ech denken awer, dass dat net ganz gutt an net ganz glécklech ass fir en demokratesche Prozess.

Änlech iwwerrascht war ech awer iwwer verschidden Äntwerten an och Diskussiounen an der Kommissioun: Et war, wéi wann alles einfach guer net ganz kloer wier, souguer fir d'Majoritéit hei a vläicht

souguer och fir d'Auteuren. Op verschidde Froe koume keng kloer Äntwerten. Am Géigendeel, d'Äntwerte si quasi an der Diskussioun entstanen. „Ma dat ass jo e liewegen an e gesonden Echange“, denkt Der elo warscheinlech hei. An dat stëmmt och. Mee wa verschiddener vun deene Froe guer net gestallt gi wieren, da wäre warscheinlech och keng Äntwerte komm.

(Interruption)

An et sti bestëmmt nach aner Onkloerheeten am Gesetz, déi mir eventuell iwwersinn hunn, vu dass de Prozess esou kuerz war.

Ee Beispill: Op meng Fro hin, déi am Avis vun der Chambre des Salariés opgeworf gouf, ob dann elo d'Testen zu der Aarbechtszäit vum Salarié zielt oder net, koom eng Äntwert vum President, déi mech zwar zefriddegestallt huet, well hie gesot huet, hie géif mengen, et misst jo eigentlech an der Aarbechtszäit sinn, mee déi awer esou geklongen huet, wéi wann hie sech déi Äntwert deen Ament esou zesummegereimt hätt. Esou eppes stoung net am Gesetz, awer ech si ganz frou iwwer seng Äntwert.

Mee och, léif Kolleegen, fir déi, déi derbäi waren, mir hu gëschter Owend um 18.00 Auer nach driwwer diskutéiert, wien dann elo esou e Covid-Check-Regimm kann ufroen. Och dat war zimmlech oppen an net kloer. Privatleit dierfen also kee CovidCheck-Regimm ufroen, mee nëmmen Etablissementer, Organisatiounen oder Institutiounen. Ech hoffen, ech hunn dat elo richteg verstanen!

Ech krut gesot: Et geet ëm d'Responsabilitéit. Mee hanner all Organisatioun an hanner all Etablissement stinn och eenzel Persounen, déi verantwortlech sinn. Firwat kënnen mer dann net deem Einzelnen do trauen?

Och gOUNG dacks rieds dovunner, dass et misst en Traiteur sinn oder esou en änlechen Etablissement, dee bei engem Fest also de CovidCheck-Regimm ufreet. Huele mer e Beispill: Eng Famill, déi hir Hochzäit am Ellergronn feiert mat engem Traiteur. Se fiert dann iwwert den Traiteur, fir dee Covid-Check-Regimm unzefroen. Den Traiteur freet de Regimm dann och un. Mee déi Famill, déi vläicht mannerbenëmëttelt ass oder déi sech bewosst dozou entscheet huet, fir alles selwer ze preparéieren, an domadder wëllt am Ellergronn feieren, iwwer wie fiert déi? Wat ass, wann d'Plaz - den Ellergronn an deem heite Beispill, mee dat kann och eng aner Plaz sinn - sech net kann drëms këmmere oder sech net wëllt drëms këmmere? Kënnen da just nach Leit, déi sech en Traiteur kënnen leeschten, esou e Regimm ufroen?

Ech stelle Froen. Mee déi Froe ginn e bëssen an déi Richtung vun deenen, déi d'Kritik vun der Mënscherechtskommissioun och ugedeit huet. An hirem Avis warnt d'Mëscherechtskommissioun virdrun, dass Ongläicheete sech mat dem CovidCheck-Regimm nach weider verschäerfen. Si befierchten, dass weider Hürde Mënschen, déi schonn um Rand vun der Gesellschaft liewen, weider marginaliséieren. D'CCDH erënnert d'Regierung drun, dass dës och fir déi prekariséiert Mënsche responsabel ass, a si fuerdert d'Regierung op, d'Risiken an den Impakt vum CovidCheck-Regimm ze analyséieren. Ech schlësse mech hirem Appell un a froen d'Regierung, sech déi néideg Instrumenter ze ginn, fir ze iwwerwaachen, ob de CovidCheck-Regimm gewësse Gruppe vu Mënschen ausschléisst.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk).** - Wann d'Regierung esou e Regimm aféiert, muss si mindestens eng Evaluatioun an Optrag ginn, fir den Impakt op d'Mëscherechter ze moossen.

Ee Beispill vun enger Privilegéierung ass dann och, eiser Meenung no, dass d'Staatsbeamten am Ausland hir Impfung vun der Santésdirektioun zertifizéiert kréien. Am Kloertext heescht dat, dass en Diplomat, deen am Senegal schafft, seng Impfung zertifizéiert kritt, mee net deen, deen do an enger ONG schafft.

Fir eis ass esou eng Privilegéierung Deel vum Problem. Mir sinn net all gläich, net virum Virus, net virum Vaccin an och net virun der Zertifizéierung vum Vaccin!

En anere Problem, dee mir mat dësem Gesetz hunn, ass d'Testpflicht fir d'Personal aus de Gesondheets- a Fleegeberuffer. Déi, déi mir elo säit 15 Méint als Helde feieren, déi kréien elo eng Testpflicht operluecht mat der Warnung, hir Aarbecht ze verléieren! Déi, déi esou vill gelescht hunn an dëser Pandemie, kréien ënnerschwelleg ënnerstallt, hir Aarbecht net gewëssenhaft ze maachen.

Souwäit ech weess, gött jo den Ament scho getest, an dat géif och relativ gutt klappen. Firwat brauche mer dann eng Testpflicht fir si? A grad elo, wou d'Infektiounszielene esou niddreg sinn, wou esou vill Leit scho geimpft sinn a wou virun allem déi vulnerabel Leit geimpft sinn, firwat brauche mer dann déi Testpflicht?

Elo, wou mer dës Lackerunge stëmmen, erleeë mer dem Gesondheetspersonal an dem Fleegepersonal

also eng weider Flicht op, mat där mer hinnen indirekt soen, dass mer hinnen net vertrauen.

(Brouhaha)

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Wannechgelift, e bësse méi lues!

■ **Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk).** - D'Avis vun deene verschiddene Kummeren hunn dann all no de Konsequenze vun engem eventuelle Refus vum Salarié gefrot. Also wat ass, wann de Salarié sech géif wieren, getest ze ginn, aus wéi enge Grënn och ëmmer? Ech wëll dat net jugéieren. „Ma da géif d'Aarbechtsrecht wierken“, kréie mer gesot. Dat gesäit vir, dass den Employeur an der Obligatioun ass, déi néideg Moossnamen ze huelen, fir d'Gesondheet an d'Sécherheet vun de Salariéen ze garantéieren, an dass de Salarié d'Consignen an d'Uerderen an där Matière muss respektéieren.

Här President, en anere Punkt, dee mir direkt an d'A gefall ass beim Liese vum Gesetz, ass, dass mer, nieft deene grouse Lackerungen, déi mir hei stëmmen, d'Schoul an domadder d'Kanner bausse virloossen. Doheem kënnen mir elo geschwënn nees Larifari maachen. Mir kënnen all Dag zéng nei Leit invitéieren, an dat Ganzt ouni Test a Mask. An der Schoul awer sëtzen d'Kanner mat hire Masken op hire Pulter a versichen, sech mat där Summerhëtzt, déi elo kënn, ze konzentréieren. An dat ass sécher net ëmmer einfach.

D'Mëscherechtskommissioun hat dëse Punkt och ervirgehuewen a sech gefrot, awéiwäit een de Covid-Check-Regimm do kéint applizéieren. Dat ass jo och scho vun engem Virriedner hei gesot ginn. Ech hat och dës Fro an der Kommissioun gestallt a krut als Äntwert, dass d'Kanner jo nach net geimpft sinn. Ech weess dat natierlech och. Mee d'Kanner loosse sech duerfir jo zweemol d'Woch testen. De Covid-Check-Regimm gesäit duerfir jo och vir, dass et entweeder geimpft, geneessen oder getest ass. D'Kanner awer maachen heldenhaft mat beim Testen. Souwäit ech weess, gött et e ganz groussen Adhesiounstaux an de Schoulen.

An elo, wou d'Zuelen niddreg sinn an déi Vulnerabel geimpft sinn, misst een d'Maskepflicht dann net am Klasseraum ophiewen? Ech erënnere nach emol drun: Mir Wuessener kënnen all Dag zéng nei Leit ouni Mask an Test gesinn, vun deene mer also net wëssen, ob se negativ sinn, mee d'Kanner, déi all Dag mat deene selwechte Kanner do sëtzen a getest sinn, müssen hir Masken unhalen. Dat mécht kee Sënn an ech fannen dat ongerecht par rapport zu hinnen.

Ech hunn hei d'Gefill, dass si vergiess goufen. Et héiert sech bal esou un, wéi wann d'Kanner eis Erwuessener misste schützen. Dat huet vläicht nach virun e puer Méint Sënn gemaach, mee, ech fannen, dat mécht elo kee Sënn méi.

Ech hunn d'Gefill, hei si Choix getraff ginn, well een huet misse Choixen treffen - an ech verstinn dat -, an dass déi awer net ëmmer ganz objektiv nozevollzéie sinn.

En anert Beispill ass, dass elo déi Schnelltester 48 Stonne gutt solle sinn an net méi nëmme 24 Stonnen. Dofir krute mir awer keng sanitär Erklärungen. Et schéngt och keng ze ginn. D'Erklärung war eng politesch, krute mer gesot, et huet ee sech un d'EU alignéiert.

Verstitt mech net falsch! Ech verstinn dat Ganzt. Ganz éierlech, ech weess och net, ob mir et besser gemaach hätten. Ech mengen, esou éierlech muss ee sinn. A wie weess dat da schonn?

■ **Une voix.** - Richteg!

■ **Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk).** - Ech wëll just soen, dass ee soll éierlech si mat sech a mat der Welt, an d'Inkohärenz soll ee gesinn. An et soll ee versichen, esou éierlech wéi méiglech an esou fair wéi méiglech dorunner ze schaffen. Et soll ee versichen, proportionell a fair un déi Saach erunzegoen.

An da gött et jo nach déi Fro vun de Varianten. D'Gesondheitsministesch sot an enger Kommissioun - an dat héiere mer jo méi dacks -, dass déi eenzeg grouss Onsécherheet, déi nach besteet, d'Variante sinn, wéi zum Beispill déi Delta-Variant, déi jo och elo zu Lëtzebuerg proportionell eropgeet.

Mee da froen ech: Wat ass dann do d'Léisung? Fir d'Varianten an de Grëff ze kréien, musse mer de Virus an de Grëff kréien an da misste mer emol wierklech weltwäit solidaresch sinn. Ech weess, dass Lëtzebuerg dem COVAX-Programm zwou Milliounen gespent huet. Dat ass jo och ganz léif. Mee mir brauche strukturell Léisungen a keen Almosen. An dat ass d'Ophiewe vun de Breveten op den Impfstoffer. D'Impfunge müssen en allgemengt Gutt ginn, fir all Mënsch!

Léif Kolleegen a Kolleeginnen, ënnert dem Stréch awer begrëisse mir d'Lackerungen. Si sinn eng logesch Konsequenz aus der sanitärer Situatioun, an där mir elo sinn. D'Aschnëtter an d'Rechter waren a sollen temporär an eeben och proportionell sinn.

Mir begrëissen natierlech och virun allem d'Enn vum Couvre-feu, dee meng Kolleegen, de Marc an den David, net midd gi sinn, hei ze kritiséieren, well

deen op ganz wackelege Bee stoung. Mir begrëissen och virun allem d'Enn vum Alkoholverbuet am öffentlechen Espace, d'Lackerungen, wat d'Ouverturen an d'Unzuel vun de Leit un den Dëscher fir d'Restaurateuren an d'Cafetieren ugeet, an d'Lackerungen am Sport an an der Musek.

Ech wëll och nach emol ënnersträichen, dass mir eis ganz bewosst sinn, dass deen Exercice hei keen einfachen ass. Mir sinn och ganz zefridden driwwer, dass Lëtzebuerg zum Beispill d'Maskepflicht ni op der Strooss agefouert huet, dass d'Schoulen net allze laang zou waren an dass mir eis och an deene schwéierste Momenter vun der Pandemie nach relativ fräi dobausse konnte beweegen. Mee mir wäerten eis aus all deene virdru genannte Grënn bei dësem Gesetz enthalten.

Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk).** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Oberweis. An den nächsten ageschriwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement (Piraten).** - Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, als Éischt eng kéier ganz kuerz: Ech sinn elo bal forcéiert, zur Prozedur ze schwätzen. Ech mengen, et ass déi n-te kéier - mir ginn elo schnurstracks op déi 20. kéier hin -, dass mer eng Moulture vun deem Text hei stëmmen an a ganz penibelen a séiere Konditiounen beschaffen. Mee ech mengen, dass mer alleguerten, a virun allem d'Personal vun der Chamber a vun de Fraktiounen, Heroesches gelescht hunn, fir dat ze erméiglechen, och d'Servicer vum Ministère.

Ech mengen, dass et Äntwerten op eis Froe gött, an déi Froen, déi d'Deputéiert stellen, dass ass justifiéiert, dass mer déi stellen. An datt mer déi Äntwerte kréien, dat geet op d'Aarbecht vun enger ganzer Hicheckt vu Leit zrëck, déi all Dag an Nuecht schaffen, fir datt mer eeben déi Äntwerte kënnen kréien. Deenen also als Éischt emol e grouse Merci. Ech fannen et e bësse penibel, dass mer hei grad op déi Leit wëlle klappen, déi et an deene penibele Situatiounen méiglech maachen.

Ech verweise vläicht och nach eng kéier op meng Rieden an op eng ganz Rëtsch Riede vun der Oppositioun, mee och deelweis vun der Majoritéit vum Ufank vun dëser Pandemie, wou mer dorobber higewisen hunn a wou mer au fur et à mesure dann eeben och gesinn hunn, wat fir eng Aarbecht dohannert stécht.

Da kommen ech zum Contenu vu menger Ried: „Den Dag ass endlech komm!“, kann ee bal soen. Ech hat déi lescht Méint iergendwou d'Hoffnung bal oppinn, mee haut ass et endlech esou wäit: Déi grondrechtswiddreg Ausgangsspär gött endlech opgehuewen. An ech wëll et duerfir och direkt viruwechuelen: D'Piraten wäerten dëse Gesetzesprojet duerfir haut och matstëmmen.

(Brouhaha)

De virleienden Text ass sécher net perfekt, an ech wäert gläich nach op déi méi konkret Punkten agoen, déi ech gesinn. Mee kee vun dëse Problemer ass och nëmmen hallef esou dramatesch wéi de Fait, dass eis Regierung ouni wëssenschaftleche Grond méintelaang d'Bewegungsfreiheet vun de Biergerinnen a Bierger ageschränkt huet. Duerfir huet et fir eis absolutt Prioritéit, mat dësem Text elo emol fir d'alleréisch d'Ausgangsspär opzehiewen a konkret Entspannungen am Private matzestëmmen.

Mir hunn et an de vergaangene Méint nämlech ëmmer nees gesot: Mir wëllen an dëser sanitärer Kris konstruktiv matschaffen a sinn och fäeg, Kompromësser ze maachen ënner enger Bedingung: D'Ausgangsspär muss fort an et brauch Entspannungen am Privaten. Dat ass hei geschitt. De Couvre-feu soll der Geschicht ugehéieren an d'Zéng ass déi nei Véier. An duerfir si mer elo och gär bereet, dëse Projet ze ënnerstëtzen. Mee dat soll awer natierlech net heeschen, dass mer net nach Verbesserungspotenzial gesinn.

Wéi scho gesot, dëse Projet kränkt un e puer Plazen, a virbäi ass do natierlech déi Saach mat de Schnelltester fir d'Employéen aus den Alters- a Fleegeheemer. Ech ënnerstëtzen d'Grondiddi, déi Vulnerabelst an dëser Pandemie nach besser wëllen ze schützen, voll a ganz. An ech hat jo duerfir och selwer eng Proposition de loi, iwwert déi haut och schonn indirekt geschwat gouf, agereecht, déi virgesinn huet, dass d'Altersheemer missten e sanitäert Konzept ausschaffen an der Santé virleëen, genee esou, wéi dat vun de groussen Akaafszentren och gemaach gött.

Déi Propos soll jo deemnächst dann an dat neit Gesetz iwwert d'Alters- a Fleegeheemer integréiert ginn, huet awer nach net - ech hunn d'Hoffnung nach net oppinn - genuch Ennerstëtzung fonnt, fir et an dëst Gesetz ze packen. Ech profitéieren haut awer dann nach eng kéier, fir drop hinzewiesen, dass mer dat trotzdem sollten zäitno maachen an net aux calendes grecques verschiben. Falls nämlech dat Gesetz nach eng länger Zäit bräicht,

sollte mer eis vläicht awer d'Fro stellen, ob mer net missten d'Proposition de loi éischter op den Ordre du jour huelen. Mee ech waarden do mol of, wat de President vun der zoustänneger Kommissioun mer dann an nächster Zukunft eng kéier seet, wéi laang dat Gesetz nach wäert brauchen.

Ech sinn nämlech iwwerzeegt, dass mer déi eeler Populatioun weider schützen müssen, eleng well gewosst ass, dass Persounen am héijen Alter och net méi esou gutt op Impfung reagéiere wéi Jonker, well hir Réponse immunitaire net méi esou séier ass an duerfir deelweis manner Antikierper produzéiert ginn. Mee d'Protektioun vun de Residenten aus de Strukturen däréf awer kengesfalls mat enger Verschlechterung vun hirer Versuergung anhiergoen.

An do mécht de virleiende Projet mer dann awer e puer Suergen. Wat geschitt dann, wann eng Fleegekraaft refuséiert, sech testen ze loosse? Dann däréf se net op hire Posten, dat ass kloer. Mee wat mécht de Chef dann? Wien iwwerhëlt dann déi Aarbecht? A kann de Refus, en Test ze maachen, wann een net geimpft an och net nees gesond ass, zu enger Kënnegung oder Verwarnung féieren? Do gött einfach op de Code du travail verweisen, an ech denken, dass et do zu verschiddenen Interpretatiounen wäert kommen an datt een do awer nach eng gewëssen Onsécherheet huet.

Jo, an dat wëll ech ganz kloer soen: De Patron an och d'Salariéen hunn d'Obligatioun, fir hir eege Sécherheet a fir déi vun hire Mataarbechterinnen a Mataarbechter Suerg ze droen. An duerfir misst eigentlech jiddereen, deen an engem Beruff mat vulnerabele Leit schafft, sech fräiwëlleg teste loosse, well jo eigentlech keen e Risiko fir seng Matmënsche wëllt sinn. Mee Desinformatioun ass leider net ze ënnerschatzen, och hei op der Tribün net.

Et fäerte leider ëmmer nach ganz vill Leit, sech op de Virus testen ze loosse, well se Angscht hunn, se géife vun den Teststäbercher Kriibs kréien, se géife verletzt ginn oder se géifen als Falsch-Positiven diagnostizéiert an dann isoléiert ginn. Esou Nouvelen, déi hir Ronne scho méintelaang op de sozialen Netzwerker maachen, hunn e méi groussen Impakt op de Leit hir Meenungen, wéi ech heiansdo gleewe wëll.

An ech wëll duerfir hei elo nach emol an enger klorer Däitlechkeet soen: Wannechgelift, loosst lech testen! D'Tester maachen lech net krank, mee de Virus schonn. An dee mécht net nëmmen lech krank, mee och déi aner. A wie gemengt huet, de Virus géif 5G bréngen, ass elo entweeder erlichtert oder frustriert -jee nodeem -, dass mer elo just en 3G+ kréien.

Ech mengen, dass hei deen eenzege Wee, deen ass, fir un de Leit hir Eegeverantwortung ze appelléieren, an hätt duerfir vun engem Gesetz mat verankerter Testpflicht ofgesinn zugoschnte vun enger méi oppener Léisung mat de Protocoles sanitaires. Mee ech wëll mech, wéi gesot, haut kompromëssbereet weisen a ginn der Regierung dës kéier dee Vertrauensvirschoss, dass se, wéi ugekënnegt, déi Onsécherheeten, déi um Terrain bestinn, nach aus dem Wee geraumt kritt. Falls dat net de Fall ass, dann hu mer den nächste Rendez-vous hei an der Chamber, wou mer kënnen driwwer schwätzen, wéi mer déi behiewe kënnen. An ech mengen, dass ass, wéi eng parlamentaresch Demokratie fonctionéiere soll.

Mee, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Santés- a Fleegepersonal aus de Strukture si jo net déi Eenzeg, déi sech an Zukunft solle méi reegelméisseg teste loosse. Iwwert de Wee vum CovidCheck sollen elo alleguerten d'Biergerinnen an d'Bierger ugehalen ginn, sech testen ze loosse, wa se dann nach net geimpft sinn oder de Virus net schonn haten, fir esou nees méi Fräiheete kënnen ze genëssen.

Wichtig: Mir si frou, dass op Basis vum CSMI sengem Avis oder sengen Avisen elo Geneesener individuell kënnen kucken, ob eng zweet Impfung fir si nach Sënn mécht oder ob et mat enger duergeet, an dann och de Certificat kréien.

Genau esou begrëisse mer prinzipiell, d'Waardeleschten opzemaachen, och fir méi Jonker. Mir sollten awer do oppassen an der Recherche net virgräifen. Bis elo ass et een Impfstoff, dee fräiginn ass fir ënner 18-Järeger, anerer sinn nach an der Etüd.

An da wëll ech ganz kuerz dorobber äntweren, wat virdrun iwwer schwanger Frae gesot gouf. Wéi verschiddener vläicht wëssen, erwaart meng Fra grad e Kand an ech kann lech soen, si war frou, sech kënnen impfen ze loosse. Firwat war si frou? Ma ganz einfach, well bis elo keng schwanger Fra un der Impfung gestuerwen ass, et awer scho schwanger Frae gouf, déi mat ganz schwéiere Komplikatounen am Spidol louchen a virun allem och hei zu Lëtzebuerg leider eng schwanger Fra am zweeten Trimester un de Suite vum Covid-19 gestuerwen ass. Dat hänkt domadder zesummen, dass een e méi niddrege Longevolume huet an datt grad eng Longekrankheet dann e ganz, ganz schlechten Ausgang kann hunn. Duerfir loosst lech keng Angscht maachen! Informéiert lech! Huelt Ären eegene Choix! Mee virun allem, huelt „Äre“ Choix a loosst lech näischt arieden!

An deem Kontext wëll ech awer nach eng Kéier drop zrëckkommen, wat ech och an der Vergaangenheet gesot hunn: Mir dierfe keen opgrond vu sengem Gesondheitszustand diskriminéieren. An do ass da meng Äntwert op de Claude Wiseler, dee jo virdu gemengt huet, mir wären inkohärent, wa mer haut de CovidCheck géifen ënnerstëtzen an op där anerer Säit d'leschte Kéier nach géint eng Zwouklassegesellschaft geschwat hunn: De CovidCheck - an duerfir si mer mat deem heite Gesetz averstanen -, dee virgesinn ass, ass duerfir an eisen Ae gutt, well en eebe grad keng Zwouklassegesellschaft schaaft, well e geimpfte Persounen keng exklusiv Virdeeler opmécht, mee ganz am Contraire, et jidderengem iwwert de Wee vum Test erméiglecht, déi selwecht Fräiheeten ze hu wéi e Geimpften.

Dësen Ënnerscheed ... Ech hunn d'leschte Kéier gesot, an Dir hutt mech richtig zitëiert, Här Wiseler, datt ech gesot hätt, mir sollte keng Zwouklassegesellschaft kréien. An iwwregens hat ech lech dat géantwert op d'Propos vun der CSV, fir Impfprioritéiten ze maachen, géint déi mer gestëmmt hunn. Ech wëll just drop hiweisen: Mir hunn do dergéint gestëmmt, well mer géint eng Zwouklassegesellschaft sinn. A mir si ganz frou, datt de CovidCheck keng Zwouklassegesellschaft aféiert.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Et gouf dach guer keng Impfprioritéiten, wëll ech lech just soen.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Duerfir ass et och esou wichtig, datt de System vum LST elo ëmgestallt gëtt, fir et jidderengem ze erlaben, e Rendez-vous ze huelen, wann en dann ee brauch. Well dat ass konsequent. Wa mer soen, e Getesten huet déi nämmelech Fräiheete wéi e Geimpften, da muss een Tester erméiglechen.

An zu den 48 Stonne bei de Schnelltester hunn ech hei op der Tribün scho méi wéi eng Kéier eppes gesot; ech fannen dat geféierlech. Ech verstinn, datt dat hei op europäeschen Drock hin zustane koum. Ech sinn awer nach ëmmer der Meenung, datt 48 Stonne fir e Schnelltest irresponsabel ass.

Wichtig ass awer, datt ee weider och an den LST geet, wann een invitëiert gëtt. Well och wa mer elo den LST opmaachen, fir selwer eng Invitatioun ze froen, ginn och nach ëmmer e puer Leit - 1.000, mengen ech - d'Woch invitëiert.

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.**- 3.000.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- 3.000 d'Woch, seet d'Madam Ministesch. 3.000 Leit d'Woch gi weiderhin invitëiert, an déi 3.000 Leit: Wannehgelift, gitt an den LST, well nëmmen esou kënne mer wirklech un engem Echantillonnage novollzéien, wéi d'Pandemie zu Lëtzebuerg weider evoluéiert.

Eppes ass op alle Fall kloer: Et dierf keng Fräiheete fir Einzelner ginn, et dierf just Fräiheete fir jidderee ginn. An dat soll mam CovidCheck, esou wéi et hei am Gesetz steet, realiséiert ginn. Nëmmen dann, wa keen diskriminéiert gëtt, kann de CovidCheck zu engem wirklech gewënnbréngenden Outil an dëser Kris ginn. Technesch ass et en Outil, deen den Dateschutz respektéiert, och well meng Kolleegen am Europaparlament drop insistéiert hunn, datt en offline fonctionéiert, datt eebe just eng Signature iwwerprëft gëtt an net Donnéeën zwëschent Handyen a Serveren hin- an hiergeschéckt ginn - och dat ass eis wichtig.

An dann nach eng Kéier den Appell, deen de Mars Di Bartolomeo virdu gemaach huet. Passt op: D'Reegelen, wéini een als geimpft gëllt, sinn ënnerschiddlech tëscht de Länner. Do hu mer leider keen Accord an der EU fonnt. Dat heescht, hei zu Lëtzebuerg gëllt Der no der zweeter Sprëtzt direkt als geimpft a kënnt am CovidCheck gréng sinn, am Ausland musst Der eventuell nach 14 Deeg waarden. Dat heescht, denkt dorunner, wann Der reese wëllt, datt Der dorobber oppasst!

Ech denken awer och, datt de CovidCheck nach iwwert den aktuell virgesinnen Asazberäich eraus kéint nützlich si fir d'Zukunft. Ech kéint mer zum Beispill virstellen, datt de CovidCheck fir d'Rentrée am Hierscht an de Schoulen eng Alternativ zu der Maskepflicht kéint sinn, zemoools am Fundamental, wou d'Klassen net all Stonn en neie Proff hunn a wou et keng Wanderklasse gëtt.

Schnelltester sinn an de Schoule schonns am breeden Asaz an ech mengen, datt een aus den éischten Erfarungen, déi een iwwert déi nächst Méint mécht, och sollt Konkusiounen fir d'Schoul mam CovidCheck zéien. Den Avis vum Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher huet et jo och nach eemol betount: Mir kënnen d'Maskepflicht an der Schoul net een Dag méi laang akzeptéieren, wéi se aus enger sanitärer Perspektiv gerechtfertegt ass. Mee esou laang muss mer se awer akzeptéieren.

Sollt sech also erausstellen, datt de CovidCheck gutt fonctionéiert - an ech hoffen dat -, sollt een op alle Fall envisagéieren, och de Schouklasse ze erlaben, an deenen Deeg, wou d'Klasse sech ganz getest hunn, de Mask während dem Cours auszedoen. Mee dat ass alles nach Zukunftsmusek, léif Kolleeginnen a Kolleegen, a wirklech soen, wat am Hierscht wäert sinn, ka leider keen.

Mir freeën eis zwar aktuell iwwert déi gutt Zuelen - souwuel den Infektiounstaux wéi och de Fortschrëtt vun der Impfcampagne -, mee mir wëssen net, wat geschéie wäert, wann d'Temperaturen nees falen. Mir hunn d'lescht Joer schonns gesinn, datt déi waarm Temperaturen eis an d'Kaarte spille bei der Bekämpfung vum Virus, net well de Virus manner zirkuléiert, mee ganz einfach, well mir méi dobausse sinn. An dëst Joer hu mer en en plus nach duerch d'Impfung weider kënnen zrëckdreien.

Mee och hei: D'Virusvariante bleiwen eng Inconnue, déi een net ënnerschätzen dierf. Duerfir muss mer weiderhi virsiichteg bleiwen. An duerfir ass et och gerechtfertegt, trotz ganz ville Lackerungen nach eng Rei Aschränkunge bäizebehalen.

Ech maachen dann och hei nach eng Kéier e ganz kloeren Appell: Haalt lech och doheem un den 3G! Schützt lech an Är Nächst selwer! Maacht dat fräiwëlleg! Dir braucht kee Staat, deen lech seet: „Schützt lech!“ Wann et reent, dot Der jo och e Reemantel un. Wann et reent, huet Der och e Prabbeli. Ma wann e Virus zirkuléiert, schützt lech an Är Nächst fräiwëlleg a selwer!

Trotzdeem, dat gesot, hätte mer eis gewënscht, datt och am private Raum nach e wéineg méi Méiglechkeete fir grouss Familljefester geschaf gi wäeren. D'Méiglechkeet, no dëse schwéiere Méint am Krees vu senge Léifsten ze feieren, sollt eeben net um Portmonni hänken. Ech géif mech duerfir freeën, wa mer eis als Chamber zesumme mat der Regierung kéinten zum Zil setzen, an de kommende Wochen eng Méiglechkeet auszeschaffen, wéi och privat Feieren am private Krees ënnert dem Covid-Check-Regimm kéinte méiglech ginn. Zum Beispill kéint ee jo iwwert d'Gemege fueren, bei deene gréisser Feiere kéinten ugemellt ginn a wou den Organisateur vum Fest responsabel wär, ze kontrolléieren, ob dann d'CovidCheck-Reegelen agehale ginn, wou och Kontrolle kéinte gemaach ginn.

Mee dat ass nëmmen en éischte Gedanken. An ech géif mech, wéi gesot, freeën, wa mer hei gemeinsam kéinte Léisunge schafen, fir dëse Summer net nëmmen deene mam décke Portmonni méi Fräiheeten ze bidden, mee alleguerten den Awunnerinnen a Awunner vun dësem Land. Ech sot et schonns méi heefeg op dëser Plaz, mee et ass esou wichtig, datt ech mech ëmmer nees widderhuelen: E Liewen an Aarmut ass net eréischt säit Covid-19 mat Aschränkungen an Entbeerunge verbonnen. Vill Leit wäeren och schonns virun der Pandemie méinten- oder jorelaang net méi an engem Restaurant. Mir dierfe si net vergiessen! Grad am Ufank vun der Pandemie, wou et vill Restriktiounen gouf, war dës Kris gepräagt vun enger enormer Solidaritéit. Ech géif mer wënschen, datt dat och elo nach esou wär, wou d'Restriktiounen nees Schrëtt fir Schrëtt opgehuewe solle ginn. Solidaritéit fir déi Äermsten a Schwächsten aus eiser Gesellschaft ass kee Gimick, mee eng Basis vun eisem Zesummeliewen.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, et ass eng Zäitchen hier, datt d'Piraten hei am héijen Haus e Covidgesetz matgestëmmt hunn. Mee duerfir freet et mech elo ëmsou méi, haut den Accord vun de Piraten zu dësem Text kënnen ze ginn, net ouni e grouse Merci ze soen un de Rapportier fir säin exzellente mëndlechen a schrëftleche Rapport, deen nach eng ganz Rëtsch Onkloerheeten op der leschter Ligne droite behuewen huet. Ech hoffen, datt dësen Text de Biergerinnen a Bierger hëllef wäert, nees e Stéck zur Normalitéit zrëckzekommen, an datt et eis och fir déi kommend Adaptatiounen gelänge wäert, gemeinsam u Léisungen an der Kommissioun ze schaffen.

An deem Sënn soen ech lech villmoools Merci fir d'Nolauschteren. Merci.

■ **M. Marc Goergen (Piraten).**- Ganz gutt!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmoools, Här Clement. Den Här Wolter hat gesot, hie wëlt nach nom Debat schwätzen, oder ass dat no der Regierung eréischt?

■ **M. Michel Wolter (CSV).**- No der Regierung.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Dann huet d'Regierung d'Wuert, den Här Premier- a Staatsminister Xavier Bettel.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Wéi ee Modell ass dat dann, ...

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Et ass de Modell 2 an dat sinn dann ...

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- ... well d'Regierung hëlt Positioun no den Deputéierten, Här President. Wann den Här Wolter schonn ugemellt huet, e wëlt nach schwätzen, ass en Orateur. Ech verstinn net, dass en dann nach wëllt no der Regierung ...

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Hie wëllt herno nach gär Parole après ministre virum Vott, fir eventuell, esou wéi ech e verstanen hunn, ...

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Wéi ee Modell ass dat?

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- ... seng Proposition de loi zrëckzezéien. D'CSV-Fraktioun, déi hat 20 Minutte fir den Auteur-rapporteur zegutt, an 62

Minutten hat d'CSV am Modell zegutt. Si huet gebraucht: 37 Minutten huet den Här Wolter geschwat gehat, wou dann 20 Minutte derbäi ware fir Auteur-rapporteur, an déi aner Zäit sinn dann 32 Minutten. Dat heescht, Dir kommt op 69 Minutten an hinne bleiwen dann nach nach Adam Riese 13 Minutten.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Ech hunn domadder kee Problem, Här President. Mee dann ass dat elo! Den Debat ass jo awer elo! An da schwätzt d'Regierung. Wou si mer da soss?

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Wann den Här Wolter just d'Wuert freet, fir seng Proposition de loi zrëckzezéien, da kann hien dat virum Vott maachen.

■ **M. Michel Wolter (CSV).**- Här President, ech mengen, den Här Staatsminister ass zimmlech opgereegt haut. Dofir hat en net matkritt, wat virdu gesot gi war. Wéi ech ugefaangen hu mat schwätzen, hunn ech gesot, ech géif mäi Rapport maachen an ech géif derzou meng Meenung soen. An en fin du débat, en fonction vun den eenzelnen Eingaben, géif ech der Chamber duerno eng Proposition maachen, wat mat menger Proposition de loi soll geschéien. Dat ass dat, wat ech gemaach hunn. Dozou stinn ech, soudatt, mengen ech, näischt verhängert, datt den Här Staatsminister sech elo d'Wuert hëlt an eis dat dann zielt, wat hien eis ze zielen huet. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Wolter. Dat heescht, den Här Wolter kritt d'Wuert zrëck, wann e wëllt seng Proposition de loi zrëckzéien ...

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- ... an datt net doriwwer dierf nach ofgestëmmt ginn.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Dir hutt just virdrun erkläert, Här President, et wier Parole après ministre. An ech sinn e bëssen iwwerrascht gewiescht, dass scho Parole après ministre „avant ministre“ gefrot gëtt. Dowéinst war ech e bëssen iwwerrascht. Mee dann ass dat esou an dann hunn ech domadder kee Problem.

Prises de position du Gouvernement

Här President, erlaabt mer fir d'éischt, dass ech kuerz en Topo maachen iwwert d'Situatioun. D'Situatioun ass eng, déi besser ass. An ech wëll och direkt dem Rapporteur perpétuel Mars Di Bartolomeo och Merci soe fir déi 20. Kéier, wou mer hei en Echange hunn. D'Situatioun ass besser, d'Situatioun ass an de Spideeler besser. Si ass an den Infektiounen besser. Mee mir gesinn awer och, dass eng indesch Variant, déi haut Delta-Variant jo genannt gëtt, awer och present ass zu Lëtzebuerg. A mir gesinn, dass schonn op verschiddene Säite vum Globus verschidde Restriktiounen nei kommen, dat souguer um europäesche Kontinent, souguer elo zu Moskau, hunn ech just gelies, awer och an Asien. Dat heescht, et soll een net mengen, et wier alles fäerdeg.

Mee déi Zuele sinn encourageant. Déi Zuele sinn e Resultat vun e puer Facteuren: éischters vu Mesuren, déi geholl gi sinn, zweetens, vun enger Politik, déi mer zesummen decidéiert hunn, mee virun allem vun engem Behuele vun de Bierger, déi säit Méint dat respektéieren, wat och an hirem Interêt ass, a vun enger genereller Solidaritéit, déi mer alleguerten hunn. A last but not least a virun allem, wa mer déi dote Schrëtt kënne maachen, ass et wéinst den Impfungen. An ech soen och do wirklech de Leit Merci fir d'Bereitschaft, geimpft ze ginn. Mir gesinn dat zu Lëtzebuerg, dass se grouss ass. An dat ass am Moment déi eenzeg Hoffnung, wou een och, wann een d'Zuele genau analyséiert, gesäit, dass do, wou d'Leit wirklech vill geimpft sinn, d'Zuele vun den Neinfektiounen oder vun den Hospitalisatiounen ganz, ganz déif erofginn.

Mir hunn e puer nei Momenter, an erlaabt mer, dass ech hei eppes soen, wat vu wéinege Leit zitëiert ginn ass - ech mengen, deen een oder anere Riedner huet et gesot -: Mee dat ass de Succès, dee mer fäerdegbruecht hunn, och zu 27, mat der Applikatioun! Ech mengen, d'Vertreiderin vun deene Gréngen huet dat zitëiert, oder vun deene Rouden oder vun deene Bloen, ech weess net méi wien, mee vun der Majoritéit gouf gesot, wat dat fir e Succès ass, Här President! Wat dat fir e Succès ass, wou mer ënnert dem Impuls vun der Kommissioun ..., well mir jo ëmmer eis beschwéiert hunn - a wéi oft hunn ech Politiker héiere sech beschwéieren -, wéi schlecht awer d'EU fonctionéiert.

Mir hunn et fäerdegbruecht, zu 27 e Pass ze kréien, deen et ab dem 1. Juli fir all d'Bierger aus der EU erméiglecht ze reesen, eng Sécuritéit ze hunn. A 27 Länner e gemeinsame Nenner ze kréien, gleeft mer et, Här President, dat ass net evident. Duerfir erlaabt mer, wirklech hei awer ze soen, dass mer gemeinsam hei bewisen hunn, dass d'EU eng Plus-value ass, och an deem heite Fall.

(Interruption)

Erlaabt mer och, Här President, an dat ass och schonn - ech mengen, et war den Här Baum - en

long et en large gesot ginn, dem CTIE wirklech Merci ze soen. Déi hunn Dag an Nuecht geschafft. A gleeft mer, haut de Moien ass jo och den Internet-site vun impfen.lu online gesat ginn, fir sech och kënne fräiwëlleg anzeschreiwe fir den AstraZeneca a fir den Johnson. An ech weess, dass dat ëmmer kuerz Nuechte ginn, ier esou e Site online geet. An dat hu se wirklech ganz gutt gemeeschtert. An erlaabt mer, duerfir och en extrae Merci ze soen.

Firwat dee Switch? Déi éischt Saach ass, Dir hutt jo matkritt, dass gëschter och den Avis vum CSMI fir d'Méiglechkeet, fir déi Leit zwëschen 12 an 18 Joer kënnen ze impfe mat Pfizer, adoptéiert ginn ass. Dat heescht, mir sinn an de Startingblocks, fir kënnen déi jonk Leit och ze impfen. Mee fir se kënnen ze impfen, muss mer och un den Alter kommen. An do ass elo d'Méiglechkeet, fir den AstraZeneca an eebe fir den Johnson fräiwëlleg kënnen ze kréien.

Mir hunn déi schlecht Noriicht kritt - an dat hunn ech och gëschter annoncéiert -, dass mer 47.000 Dosen Johnson manner kréie wéi geplangt. Dat ass schued, well bei där Populatioun, déi mer hunn iwwer 18 Joer, sinn dat bal 10 % manner Leit, déi mer kënnen impfen. A fir eis ass et awer ganz wichtig, dass mer dat, wat mer hunn, och direkt kënne verbrauchen, fir esou séier wéi méiglech och un déi jonk Leit ze kommen. An ech hunn et och gëschter schonn ugekënnegt, och wann et optimistesches ass - an ech mengen, et war den Här Baum oder den Här Engel ... -: de 15. Juli ass eng Date butoir an engem optimisteschen Zenario, wou mer et dann och kéinte fäerdegbréngen, déi Leit bis 18 Joer invitëiert ze hunn. Soss gëtt et Enn des Mounts an da kéinte mer och ufänke mat deenen ënner 18.

Mir hunn haut elo um zwielef Auer op deene Fräiwellegelëschte scho 6.355 Leit, déi sech ugemellt hunn, fir mat Johnson geimpft ze ginn, 6.355 Leit, bei AstraZeneca 2.151 Leit, déi sech scho gemellt hunn, fir mat deem Impfstoff geimpft ze ginn. Ech soen deene Leit Merci. Merci éischters, well et en Zeechen ass vu Solidaritéit, zweetens en Zeechen ass, dass mer méi séier am Fong bei déi Jonk kënne kommen, wat méi Leit och elo geimpft ginn. Dat ass en Zeeche vu Solidaritéit. Et ass en Zeeche vu Responsabilitéit. An et erlaabt ..., a mir sinn eis awer alleguerte bewosst ... Ech wier haut net gäre 16 Joer al. Bon, wéinst anere Grënn vläicht, mee haut jonk ze sinn ...? Erënnert lech, wéi Dir 16 oder 20 Joer al waart. Do hat ee keng Loscht, gesot ze kréien: „Um zéng Auer ass Pillo.“ „Um eelef Auer ass Pillo.“ „Du dierfs net méi wéi véier Leit gesinn.“ „Du dierfs net e Patt drénke goen.“ Du dierfs net ..., du dierfs net!

Mir hunn déi lescht Méint an enger Gesellschaft gelieft, wou een net huet vill Saachen einfach kënne maachen. Et huet een och Rëtsch vu Saachen net dierfe maachen. An duerfir sinn ech och frou, dass mer mam CovidCheck méi Fräiheete fannen a mat der Méiglechkeet, dass jonk Leit geimpft kënne ginn, och hinnen d'Potenzial kënne ginn, fir kënnen esou séier wéi méiglech och méi Libertéiten ze fanen, elo ab 18, an ech hoffen, och esou séier wéi méiglech fir déi Leit ënner 18.

Mir hu beim LST, an dat war eis och wichtig, well mer net eng Impfflicht wëllen imposéieren hei am Land ... Mee mir wëllen awer och deene Leit ..., an am Ufank war jo d'Iddi, ob mer net sollen e Bong maache fir an de Laboratoire ... Mir mussen eis bewosst sinn, dass eng Rëtsch vu Leit, och iwwer 30 Joer, nach net déi zweet Impfung hunn. An déi kann een dann net ausschléisse vun där Méiglechkeet, awer déi selwecht Fräiheeten ze hu wéi déi Leit, déi geimpft sinn. An duerfir war et eis wichtig, och eeben den LST, an d'Madam Ministesch huet et gëschter „open bar“ genannt, dass ee kann einfach dat huelen am Fong, wat ee wëllt: den Test oder d'Impfung oder fir déi, déi geneese sinn, ass et ..., do hu se kee Choix, dat ass dann esou, mee bei deenen aneren, dass een de Choix huet an dass een esou awer och eng Garantie ass fir déi aner.

Här President, ech sinn net hei, fir e Bilan ze zéien, well et ass ze fréi. Et ass ze fréi, fir e Bilan ze zéien. De Bilan zéie mer an deenen, hoffe mer, nächste Wochen oder no der Vakanz. Mee et sinn e puer Saachen, déi ech just wollt hei mat op de Wee ginn.

Ech hunn et schonn eng Kéier hei gesot an ech widerhuelen et: D'Regierung oder eng Majoritéit huet net de Monopol vu gudden Iddien, mee eng Opposition och net. Den Här Engel huet virdrun hei zitëiert vu verschiddene Mesuren, déi vun der gréisster Oppositionspartei hei gefrot gi sinn. Ech hätt kënne weiderfueren, mer Dir hutt eis e Modell 2 ginn, mir hunn 20 Minutten. Ech wëll, dass d'Madam Gesondheitsministesch och nach d'Méiglechkeet huet, fir eppes ze soen.

Mee erënnert lech: E Masque obligatoire dobaussen an alle Situatiounen war hei gefrot ginn, eng Tracingapp, ouni Tracingapp géif et jo net goen. Ech si frou, Här President, dass déi eng oder déi aner heibannen an och dobaussen heiansdo Moralapostel gespilt hunn a selwer awer dann aner Saache pronéiert hunn - hei Moralapostel an dann aner Saache pronéiert hunn. An an deene ganzen Diskusiounen sinn och perséinlech Attacke gewiescht.

Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens :

Luxemburger Wort, Tageblatt, Zeitung vum Lëtzebuurger Vollek

Contenu rédactionnel :

Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés
Tél. 466 966-1

Saisie de texte :

Espace Médias SA, Esch-sur-Alzette

Conception et mise en page :

Espace Médias SA, Esch-sur-Alzette

Concept et coordination générale :

brain&more, agence en communication, Luxembourg

Imprimeries :

Mediahuis Luxembourg SA
60, rue des Bruyères
L-1274 Howald

Editpress SA
Belval Plaza, 7, avenue du Rock'n'Roll
L-4361 Esch-sur-Alzette

Ech stelle mech als Premierminister virun ons Beamten a virun déi ganz Regierung. D'Regierung huet de Maximum gemaach, wat ee konnt maachen. Mir hunn net de Monopol vun de gudden Iddien. Mir hu consultéiert. Mir hunn ons iwwerluecht, wat déi bescht Léisunge wären. Mir hu gekuckt, de Lëtze-buerger Modell ze fannen.

Ech ka mech erënneren, wéi ech och hei vun der Oppositionspartei gesot kritt hunn: „Jo, mee wann den Här Macron eppes seet, da maacht Dir dat.“ Nee! Ech mengen, den Här Macron wäert sech haut d'Fro stellen: „Hätt ech vläicht och méi de Lëtze-buerger Modell suivéiert, wier et vläicht an där enger oder anerer Situatioun“ -vläicht an där enger oder anerer Situatioun! - „gutt gewiescht?“ Mir hunn eisen eegene Modell gemaach! Mir hu keen däitsche Mo-dell gemaach. Et ass eis och gesot ginn, dass mir dat maachen, wat déi Däitsch maachen. Dunn ass eis gesot ginn, mir géifen dat maachen, wat d'Fran-souse géife maachen. Mee mir hunn eise Wee gemaach!

An ech kann lech just soen, ech sinn der Iwwerzee-gung, dass de Lëtzebuerger Wee dee Wee war, wou mer den Equilibër fonnt hunn, an dass d'Resultater dat haut weisen, och wa verschidde Leit gemengt hunn, dass dat depuis le départ ëmmer falsch war, dass si de Monopol vun de richtegen Iddien hätten a vun de richtegen Decisiounen an einfach alles géife besser maachen, mee eeben haut net an der Verantwortung sinn. An ech muss lech soen, dass ech houfreg sinn iwwert d'Aarbecht, déi dës Regierung, dës Administratioun, all déi Fräiwëlleg, déi gehollef hunn, all déi Leit aus dem Secteur hos-pitalier an déi aner Leit, déi geschafft hunn, gelescht hunn. An all d'Bierger, déi sech un d'Ree-gele gehalen hunn, deene kann ech e grouse Merci soen. Dat nennen ech konstruktiv Aarbecht, déi et fäerdegbruecht huet, dass mer haut wierklech nach ganz, ganz weéneg Restriktionen hunn.

Dat do ass e Succès - a kommt, mir loossen eis deen net klengrieden! A wann ech nëmmen un d'Schoulen denken, wat och hei zitiiert ginn ass! Déi jonk Leit hunn hei zu Lëtzebuerg méi Presence gehat an der Schoul wéi Net-an-der-Schoul-Sinn, wann ech mam Ausland vergläichen. Dat sinn Hypothéiken, déi mer maachen op déi nächst Gene-ratiounen. Ech kann lech just soen, dass de Lëtze-buerger Wee dee richteger Wee war. An ech sinn och ganz houfreg, dass mer dee Wee - fir ganz vill Leit heibannen - an déi Richtung gaange sinn, mee virun allem och op déi Leit, déi eis dobaussen ënner-stëtzt hunn.

Well mir kënnen egal wat stëmmen heibannen, wann d'Leit net matmaachen, dann hu mer keen Erfolleg! A wann d'Leit et net verstinn, hu mer keen Erfolleg! A well d'Leit et verstanen hunn a well d'Leit et matgemaach hunn, ass et och de Wee vun der Akzeptanz, vun der Toleranz a virun allem vun der Solidaritéit, an ech si ganz houfreg dorobber.

Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem Premier- a Staatsminister Xavier Bettel. Da ginn ech d'Wuert weider un d'Madamm Gesondheitsmi-nisteschesch, d'Madamm Paulette Lenert.

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.**- Merci, Här President. Et ass erëm de Moment fir en

Tëschebilan, eng 20. Editioun vum Pandemie-gesetz. Virop e ganz grouse Merci un de Mars Di Bartolomeo, deen dat heite wéi ëmmer erëm an der leschter Ligne droite an d'Riicht kritt huet an engem ganz kuerzen Zäitraum.

An definitiv ass et net normal, et ass gesot ginn, wéi mir hei schaffen. Dat ass net normal! Dat ass vun Ufank un net normal gewiescht an et ass net, well et sech ëmmer erëm widderhëlt, dass et géif méi normal ginn. Mir schaffen ënner Ëmstänn, déi katastrophal sinn. Esou legiferéiert een net, an esou enger kuerzer Zäit! Mee och dat ass de Lëtze-buerger Wee. Mir hunn de Choix zesumme geholl, den demokratesche Prozess hei ze respektéiere queesch duerch déi Kris. Dat huet säi Präis, dat huet e Präis an Zäit vu Stonnen. Wivill Stonne sëtze mer hei! Mir si matten an enger Kris, déi geréiert een normalerweis als Exekutiv.

Et huet en héije Präis a mir hunn de Choix gemaach, dese Wee ze goen. Da kënn natierlech de Moment, wou ee sech muss an d'Ae kucken a soen: „Wat mer hei maachen, ass net perfekt!“ Wéi soll et et och sinn? Wéi soll ee kënnen en anstänneg Gesetz an esou kuerzer Zäit schreiwen? Wann ee mer dat kann erklären - mir kréien et net hin. Ech hunn et schonn e puermol gesot: Mir hunn onst Bescht ge-maach. Mir maachen nach ëmmer eist Bescht! Mir sinn och alleguerte midd, mee mir maachen eist Bescht.

Mir hunn e Choix geholl. Et ass eist Gesetz an et ass net aus engem virvirviregte Jorhonnert, et ass vun 1980, dat Gesetz, dat mer hei hätte kënnë beméien. Et ass vun dëser Chamber deemools esou gestëmmt ginn. Et war e fortschrëttlecht Gesetz, et ass d'ailleurs méi fortschrëttlech wéi vill aner Pandemiegesetzer, déi hei beméit ginn an Europa während där Pandemie. Mir hunn en anere Choix gemaach. Mir wollten et zesumme maachen. A wann een dat heiten zesumme mécht, da kann dat net perfekt sinn. Dat ass ganz kloer.

Den Tëschebilan, wann een eleng d'sanitär Situa-tioun kuckt, ass guer net esou schlecht: Mir hu säit Wochen - säit Wochen! - vill méi labber Mesuren hei am Land wéi eis Nopeschlänner. A mir hu mëttler-weil an och säit Wochen eng ganz gutt stabiliséiert Situatioun, grad do, wou et zielt. Kuckt eng Kéier „Our World in Data“, Dir kennt alleguerten dee Site, e gëtt oft zitiiert, en ass oft zitiiert ginn. Ma kuckt en haut a kuckt d'Situatioun an den Intensivbetter, da gesitt Der, dass Lëtzebuerg immens gutt dosteet am Verglach zu anere Länner, an dat mat labbere Mesuren, mat méi labbere Mesurë wéi Schweden, mat engem bessere Resultat wéi Schweden. An och an anere Parametereen ass dat haut net méi ze niéieren.

Sécher hätt ee viles kënnë besser maachen. Sécher, am Réckbléck gesäit alles anescht aus. Mee ech mengen, jiddweree muss hei soen an zou-ginn, wann en éierlech ass, dass keen hei déi op-timal Léisung hat. An ech hunn och nach kee Land gesinn, wou een haut géif am Réckbléck soen: „Ma déi, déi woussten et. Bis an de leschten Detail hate se et ëmmer richteg.“

Jiddwereen ass iergendwou bäigelaf op senger Streck. Och mir si bäigelaf. Mir krute béis Iwwerra-schunge mat Momenter, an déi aner Länner och. An am Nachhinein ka warscheinlech ee vun deem anere léieren. Et kann ee kucken: Wat huet da geklappt? Wat ass schifgelaf? Mee esou d'Preten-tioun ze hunn, zu all Moment et ëmmer besser gewosst ze hunn an dat Richtegt virausgesot ze hunn, dat geet schonn e bësselche wäit, dat ass anmaßend.

Mir louchen eis effektiv net ëmmer an den Äerm, dat stëmmt, an dat huet näischt mam Covid ze di gehat. Mir waren eis oft net eens hei: Et ass meeschtens net duergaangen, da war et ze fréi, et war ze spët, iergendwou war et ni gutt. Mir sinn dru gewinnt no 20 Kéieren a mir behalen eis Moral! Et ass sech „ge-schummt“ gi fir eis, dat war haart, dat ze héieren, dat muss ech zouginn. Et si béis Wiederer gefall, oder uerg Wiederer. Mee iergendwou hu mer eis och dorun-ner gewinnt. Mir sinn op eiser Schinn bliwwen.

Haut gëllt et, mat deenen Ouverturen, déi mer ma-chen - a kee Land mécht se an deem Genre, wéi mir se am Moment maachen -, sech wierklech bewosst ze sinn, dass déi Saveguards, déi mer setzen, musse respektéiert ginn. Testen ass extreem wichteg!

Vläicht e klengt Wuert zum Large-Scale-Testing. Ech kann net op alles agoen, wat ugeschwat ginn ass. Mee de Large-Scale-Testing, déi grouss opgestallten Teststrategie, déi mer hunn, war vun Ufank un duerch Flexibilitëit markéiert. Ech hunn dat ganz oft ervirge-strach, oft erkläert. Mir hunn a sech ni eng figéiert Approche am Large-Scale-Testing gehat. En ass ëm-mer esou agesat ginn, wéi e grad Sënn gemaach huet. Hate mer Clusteren, si mer massiv an d'Clus-tere gaangen. Elo hu mer keng Clusteren, elo gi mer dohinner, wou et elo Sënn mécht. An enger Situa-tioun, wou mer ganz nei Ouverturë maachen, mat engem CovidCheck, do mécht et eebe Sënn, d'Prio-ritëit vum Large-Scale-Testing dohinner ze drainéie-ren, wou déi Leit sinn, déi nach net geimpft sinn. Dat

ass dat, wat elo an där grouss ugeluechter Strategie Sënn mécht.

Donieft behale mer selbstverständlech d'Objektiv, eis Vue générale ze hunn. An ech hat et ënner-strach: Mir wëllen nach ëmmer en Echantillon hunn och vu Leit, déi geimpft sinn, fir déi néideg Erkennt-nisser ze kréien, wéi do d'Entwécklung mam Virus weidergeet. Mir wäerten och weiderhi serologesch Tester maachen am Kontext vum Large-Scale-Testing. Dat ass och e Standbeen dovun. A mir wäerten och weiderhi mat eisen Équipe-mobillen ënnerwee sinn, wat e grouse Baustee vun eiser Large-Scale-Testing-Strategie ass, wou mer an den Altersheemer present sinn an dat och nach ëmmer waren.

Mir hunn de Choix gemaach, Verschiddenes an d'Gesetz ze schreiwen, an aneres hu mer recom-mandéiert. Dat ass an den Altersheemer de Fall gewiescht. Do ass et sanitär Konzepter ginn an dëser Kris. Si si mat der Santé erstallt ginn. Et ass net, wéi wann dat net bestanen hätt! Dat ass geschitt. Et ass och getest ginn. Et si Schnelltester dohinner geliwwert ginn. Villes ass gemaach ginn, dat eent iwwert d'Gesetz, dat anert iwwert de Wee vun Ordonnancen a vu Recommandatiounen.

Eis Ekippen hu gutt geschafft. Si hu vill geschafft. A si schaffen och weider. Ech kann haut nëmme Merci soe fir d'Vertraue vun de Leit, Merci soe fir d'Ënnerstëtzung fir dee Schrëtt haut. Et ass en extreem ambitiëise Schrëtt, dee mer hei proposéie-ren.

An ech géif nach gären drop agoen, dass gesot ginn ass: „Firwat net scho virun engem Mount?“ Ma ee ganz groussen Ënnerscheed zwëschent elo a virun engem Mount ass nämlech, dass mer eis ral-liéiert hunn op dat, wat mer an Europa maachen. Villes war absolutt nach net kloer virun engem Mount. Déi Definitiounen, déi mer hei hunn, déi sinn d'Resultat vu laangen Diskussiounen tëschent Experten, net nëmme bei eis am Land, mee aus ganz Europa, wou nach bis viru 14 Deeg diskutéiert ginn ass, wéi déi Definitioune sollen opgesat ginn. A mir hunn de Choix gemaach, do nozelauschteren. Mir sinn do net virgeprescht. D'ailleurs ass kee Land virgeprescht op deenen dote Parametereen, kee Land.

Mir hu gewaart, bis deen Accord do war, a mir hunn deen Accord, dee mer gefrot haten, op Definitiou-nen: Wéini gëllt een als geheelt? Wéini kann een ef-ektiv dovunner ausgoen, dass een e ganzen Impfscheema huet, wann ee just eng Kéier geimpft ass a virdu krank war? Dat sinn Definitiounen, déi eréischt viru ganz Kuerzem, virun zéng, zwielef Deeg stabiliséiert gi sinn op europäeschem Plang. An dofir ass d'Situatioun eng ganz aner haut, wéi se virun engem Mount war!

Och d'Erfarunge mat eiser Impfung, déi hu mer elo! Elo eréischt gesi mer ganz kloer, iwwert déi lescht zwou Wochen, wéi kloer et ass. Dat war virun engem Mount nach net esou kloer. Do hu mer eréischt just ugefaange gehat, à grande échelle ze impfen, an do konnt een dat nach net esou stabill gesinn. An dofir ware mer nach virsiichteg virun engem Mount. Haut hu mer eis Erfarungen erage-holl a mir zéien d'Konsequenzen draus, relativ am-bitiéis Konsequenzen.

An ech wënsche mer näischt méi, wéi dass dat alles riichtgeet. Wa mer dat heiten zesumme pa-cken, wa mer dat elo nach opbréngen, déi wéineg Reegelen, déi mer nach hunn, ze respektéieren, sinn ech iwwerzeegt, dass mer ganz gutt préparéiert si fir den Hierscht, op alle Fall am Verhältnis. Ech mengen, mir sinn alleguerten net geséchert, dass näischt méi geschitt. Mee an där Hisiicht geet et eis net anescht wéi eisen Nopeschlänner. Op alle Fall, och wann et net perfekt ass, ech fir mäin Deel kann lech ëmmer nëmme soen, dass mir probéieren, dat Bescht ze maachen. Mir kucken ze lauschteren, wou mer kënnen. Mir lauschteren op d'Experten. Mir kucken op Europa. An a Fonctioun dovunner huele mer déi Decisioune fir eist Land, vun deene mer ausginn, dass et déi Bescht sinn.

Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Gesondheetsministesch. D'Diskussioun ass domat ...

D'Madamm Hansen fretet nach d'Wuert. Parole après ministre fir d'Madamm Hansen.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Jo, merci, Här Pre-sident. Ech hunn u sech zwou Froen un d'Madamm Gesondheetsministesch. Dat Éischt - an do och vläicht eng Remark un den Här President -, d'leschte Kéier, an dat huet de Claude Wiseler gesot a senger Ried, hat d'Madamm Gesondheetsmini-tesch gesot, si kéinten déi Greencard oder de Prin-zip vun der Greencard net ëmsetzen. Si géifen eng Enquête maachen, ob déi Geimpft ...

(Interruption)

Jo, dat hat Der gesot, mir hunn dat nogelauschtert - de Claude huet dat och nach eng Kéier widderholl gehat -, Dir géift eng Enquête maachen. Mir hunn

eng Question urgente gestallt, Här President, fir déi Enquête am Prinzip am Virfeld vun dëser Debatt ze kréien. D'Urgence ass net unerkannt ginn. Dat ass eppes, wat mer net kënnen akzeptéieren, well wa mer eng Enquête versprach kréie vun der Madamm Ministesch, fir datt se hir Decisioune kann huelen, an déi Enquête kréie mer net, ...

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Mir héieren net gutt! Mir héieren net gutt, ass et méiglech, ...

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Mee ech sinn nach net fäerdeg.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.**- Mee mir héieren net gutt, mir héieren lech net gutt.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Pardon, dann dinn ech meng Mask aus.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Madamm Hansen, et wier vläicht gutt, wann Der da bei de Mikro kéimt - et ass weínst der Akustik heibannen -, fir datt jid-dereen och matkritt, ëm wat datt et geet.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Gutt. Merci, Här President. Ech hunn zwou Froen. Dat Éischt ass, a mäi Kolleeg Claude Wiseler huet dat schonn ernimmt gehat: Bei där leschter Debatt hate mir jo de Prinzip vum CovidCheck - do hate mer en nach net „CovidCheck“ genannt - hei gefrot. D'Madamm Minister huet eis erkläert, datt se net kéinten domadder averstane sinn, datt e Geimpfte kéint zousätzlech Rechter kréien, well si géifen eng Enquête maachen, ob déi Geimpft tatsächlech de Virus net méi géifen iwwerdroen oder net.

Mir hunn an deem Kader an am Virfeld vun dëser Debatt eng Question urgente gestallt gehat, well ech fannen, datt, wann e Minister esou eppes als Ursaach hëlt, fir eng Propos vun enger Opposition un net unzehuelen, mer zumindest d'Urecht hätten, déi Enquête och am Virfeld vun enger neier Debatt ze kréien. Duerfir ass déi éischt Remark déi - dat ass u sech eng un den Här President -, datt mer et ganz komesch fannen, datt an esou engem Fall d'Urgence net unerkannt gëtt.

An déi zweet Fro ass eeben d'Fro un d'Madamm Mi-nisteschesch, ob et dann elo méiglech wär, datt mer déi Enquête kriteren.

An en zweete Punkt, wou ech nach wëll drop agoen, dat ass den LST. D'Madamm Minister sot, si géif op d'Leit lauschteren. An dofir wär ech och frou, wa si géif op eis lauschteren, virun allem vläicht op déi Leit, déi net grad ronderëm en Zentrum wunnen, wou och den LST ugebuede gëtt. Mir hunn oder ech hunn am Virfeld scho méi dacks drop higewisen, datt de Large-Scale-Testing am ländleche Raum, zum Beispill am Norden, just zu Housen ugebuede gëtt. Wann déi Jugendlech gäre wëllen am ländleche Raum elo erausgoen, da mussen déi op House fueren oder op Miersch. Zu Miersch ass et emol net op der Gare. Dat heescht, déi Jugendlech hunn definitiv net déi selwecht Chancë wéi déi Jugendlech, déi soss éierens wunnen.

An dofir maachen ech hei nach eng Kéier de Rap-pell: Wannechgelift! De Premier sot: „Ech wéilt elo net jonk sinn.“ Da wëll ech soen: Ech wëll nach vill manner jonk sinn am ländleche Raum, well déi hunn nach vill manner Chancë wéi soss éierens! An do ass et eis Pflicht, an et ass an dësem Fall virun allem och Är Pflicht, fir deene Jugendlechen a Kanner déi selwecht Chancen ze ginn.

An dofir maachen ech nach eng Kéier den Appell: Wéi wëllt Der dat garantéieren, datt déi déi selwecht Chance kréien, respektiv firwat huet Der net d'Pro-pos u vum Kolleeg Wiseler, dee seet: „Ma gitt deene Jugendlechen d'Chance, einfach zertifiiéiert Schnell-tester ze maachen op verschiddenen ënnerschidd-leche Plazen, an den Apdikten an esou weider, fir datt déi Kanner och kënnë vun hirer Fräiheet profi-téieren.“

Merci.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Hansen. An ech ginn d'Wuert zréck un d'Regierung, d'Madamm Gesondheetsministesch Paulette Lenert.

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.**- Jo, merci. Ech ka mech net erënneren, vun enger Enquête geschwat ze hunn. Do musst Der mer de Verbatim wierklech sichen.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Jo, mir hunn en.

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.**- Dat ass natierlech eppes, wat mer suivéieren, selbst-verständlech, a mir hunn lech och schonn ëfters Erklärunge ginn. Dat sinn déi Fäll - ech hunn déi Zuelen elo net derbäi -, wivill Leit sech no enger Impfung nach ugestach hunn. Dat si Saachen, wou mer mat enger gewëssener Reegelméissegkeet rap-portéieren. Eng „Enquête“ an deem Sënn, wéi Dir dat nennt, hu mir net lafen. Wann ech dat esou sollt gesot hunn, da muss ech mech schlecht ausge-dréckt hunn.

Ech géif awer gären drop insistéieren, dass an der Tëschenzäit jo e ganz neie Moment ass. Mir waren zu deem Moment an der Observatioun heiheim, wat mer och souwisou lafend maachen. Dat dote sinn Informatiounen, déi mer schonn ëffentlech och erausginn hu vun de geimpfte Leit, wéi vill der effektiv nach eng Kéier a wéi engem Delai do krank gi sinn. Mee et ass e ganz neie Moment an deem Sënn, dass mer en europäesche Reglement hunn entre-temps, deen eng ganz kloer Definition gëtt. Do hu mir iwwerhaupt keng Latitude an deem europäesche Reglement, deen ass d'application directe. An do gëtt et mëttlerweil eng Definitioun fir déi dote Saachen. Dat ass eebe justement deen neie Moment.

An ech mengen, do hu mer e Verständnisproblem ënnereneen, well et ass wierklech do insistéiert ginn an den Här Wiseler huet et zéngmol gefrot: „Wat ass dann elo anescht?“ Mee genau dat ass anescht! Ab dem nächste Méinden ass en europäesche Reglement applikabel. An dat ass e Reglement - dat ass net eng Direktiv, déi mer müssen ëmsetzen -, deen ass d'application directe, mat deene Krittären, déi dra sinn.

An do ass e Konsens komm ronderëm déi dote Saach, wéini een als geheelt gëllt a wéini een als geimpft gëllt. Do ware vill Diskussiounen tëscht dem Europaparlament an de Länner. An et ass en Accord fonnt ginn a mir respektéieren deen Accord. Dozou gëtt et och nach Recommandatiounen vun der Kommissioun, un déi mer eis och ugeleent hu fir dat heite Gesetz. An deem Sënn ass et och effektiv müüseg, op eise reng nationalen Date vläicht weider Konklusiounen ze huelen, well mer d'Decisioun geholl hunn, eis deem europäesche Standard unzepassen.

Fir de Rescht kann ech lech awer gären an der nächster Chamberskommissioun nach eng Kéier deen Detail ginn. Et ass schued, dass Der dat net gefrot hutt. Mir souze jo ëmmer stonnelaang zesummen an deene leschten Deeg. Et huet kee mech drun erënnert. Wann Der mer eng Chance ginn hätt, hätt ech dat kënne froen. Ech kréien dat awer elo net aus dem Aarm gerëselt, muss ech éierlech soen.

A fir de Rescht, mat den Tester, géif ech gären och profitéieren - et war mer d'Zäit net gi virdrun -, fir all deene Gemenge Merci ze soen. Mir hu mëttlerweil ganz vill, ech mengen, iwwer 50 Gemengen, déi ugefrot hunn, fir Leit, Beamten ze zertifizéieren, do, wou gratis zertifiziéiert gëtt, och lokal, bei Schnelltester. Do ass eng grouss Offer en place. Och do kann ee gären eng Kéier de Bilan zéien. Mee dat ass jo complementaire zu engem Large-Scale-Testing. Dat ass eppes, wat lancéiert ginn ass. An do och e ganz grouesse Merci un déi Gemengen, déi sech do aktivéiert hunn. Do ass villen en place mëttlerweil. An ech ginn der-vun aus, dass mer doduerch awer eng geografesch Ofdeckung hu mat engem Accès, och fir Jonker, zu Schnelltester, déi gratis zertifiziéiert sinn, déi also net just op dat ze reduzéieren ass, wat elo iwwert de Large-Scale-Testing ugebueden ass.

Et kënnt derbäi - gutt, et ass net eent zu eent d'Propos, mee hei ass et effektiv Open End -, mir maache keng iewescht Limitt drop. Dat ass och e grouesse Virdeel fir déi Jonk iwwert de ganze Summer: Et kann een dat en cas de besoin maache goen. Déi Tester si jo och 72 Stonne gutt. D'Land ass och elo net esou grouss, et kritt ee sech deplacéiert. A wéi gesot, et ass eng grouss Offer entre-temps en place. Ech hunn net de genaue Chiffer, mee ech mengen, et sinn op alle Fall iwwer 50 Gemengen, déi hei schonn ugefrot hunn.

Wann Der erlaabt, da géif ech nach drop agoen, den Här Wiseler hat och no Zuele gefrot vun de Schnelltester, déi gemaach ginn. Dir wësst, dass mir déi Daten net hunn. Do hate mer och schonn Echangendriwwer. Dat ass jo eng fräiwëlleg Deklaratioun, déi d'Leit maachen, wa se positiv sinn. Dat sinn Daten, déi mir zentral elo net hunn. Ech ka just soen, dass dat, wat mer deklaréiert kréien, der iwwer 200 d'Woch sinn. Dat gesitt Der och an eisem Rapport hebdomadaire, wou dat ëmmer drasteet. Dat heescht, där Schnelltester ginn der ganz vill gemaach. A wann esou vill positiv Resultater deklaréiert ginn, da weist dat drop hin, dass dat och mat engem néidege Seriö gemaach gëtt vun de Leit.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci der Madamm Gesondheetsministesch. Dann hat den Här Claude Wiseler nach d'Wuert gefrot. Parole après ministre fir den Här Wiseler.

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Merci, Här President. Ech hunn d'Argumentatioun elo gutt nogelauschtert an ech si wierklech der Meinung, dat een duerch aus hätt kënne virun engem Mount schonn eng Lëtzebuerger Solutioun do maache fir déi Leit, déi geimpft wären, datt een och net hätt missen Tester operleeën. An anere Länner war deelweis dee Choix geholl ginn.

Mee et ass net dofir, wou ech mer d'Wuert gefrot hunn. Ech hu mer d'Wuert gefrot, well Der elo fir déi

Enquête net richtig wësst, ëm wat et geet. Ech hunn d'Zitat hei, wat Der gesot hutt. Dir hutt d'leschte Kéier gesot, et géifen nach Froen iwwert d'Reinfektiounen opbleiwen. „Wéi ass dat, wa Leit geimpft sinn a sech nach eng Kéier infizéiere kënnen? Mir hunn iwwert déi Froen eng Enquête lafen. [...] Mir waarde gär d'Resultater of. [...] Soubal mer déi Resultater hunn, spiere mir eis méi à l'aise, fir weider Schrëtt ze huelen an eeben och dee Certificat ausstellen.“ Dat ass textno d'Ausso, déi Der gemaach hutt. An dofir hu mir eis gefrot: Wat fir eng Enquête ass dat? Kënne mer se wannechgelift gesinn? Wat awer eng normal Fro ass.

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Ech ginn direkt d'Wuert zrëck un d'Madamm Gesondheetsministesch.

■ **Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.**- Merci, Dir hutt mer elo op d'Spréng gehollef. Effektiv hunn ech Referenz op d'Waringo-Enquête gemaach, wou jo och dat doten en Deel dervunner ass. Ech mengen, eng vun de Problematiken - an dat ass eng Fro, déi opgeworf ginn ass, ech mengen, déi ass villschichteg, déi Enquête, déi gemaach ginn ass -, ee sanitären Aspekt, wou mer eeben och international Experten derbäigeholl hunn, ass fir ze versteoen: Wéi kann et sinn, dass trotz Impfungen nach esou vill Leit sech infizéiert hunn? Dat ass een Aspekt dovunner, an et ass dovunner, wou ech deemools geschwat hunn.

An ech weess net, wéi de Saz geschachtelt war, mee ech ka mech awer genau erënneren, dass ech op déi Enquête Referenz gemaach hunn, wou ech gesot hunn: „Dat waarde mer natierlech of, well mer net nëmmen zum Administrative wäerten Opschloss kréien, mee och iwwert dee sanitären Aspekt.“ Dat war jo gewënscht, dass mer do solle verdéiwen. An dat war de Wonsch deemools vun der Chamber an ech hunn op déi Enquête verwisen.

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci fir déi Prezisiounen.

■ **Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.**- Dat anert, selbstverständlech sinn ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Ech wëll awer kuerz drop äntwerten. An dësem Kontext ass et awer elo net iwwert de Waringo-Rapport gaangen. Et ass ëm de Green Certificate gaangen an Är Positioun zum Green Certificate. Par ailleurs, wär et de Waringo-Rapport, da stellen ech fest, datt deen och nach net do ass an Dir awer elo d'Mesuren huet, déi ech zwar begriessen; mee et ass net ganz logesch, wat Der sot.

■ **Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.**- Jo, well de Reglement applikabel ass, Här Wiseler, den nächste Méinden! Et ass en europäesche Reglement. Ech mengen, ech kann och net méi wéi op ...

■ **M. Claude Wiseler (CSV).**- Ech sinn d'accord. Mee déi Enquête, déi Der hei annoncéiert hutt, war net déi. Dir hutt d'leschte Kéier eng total aner Argumentatioun gebraucht wéi déi, déi Der haut braucht.

■ **Mme Paulette Lenert, *Ministre de la Santé*.**- Ech weess, dass ech dat gemengt hunn domadder, voilà. Wat kann ech lech aneschtlers soen? Mir hu keng aner lafen an ech hunn déi gemengt. Ech ka mech ganz gutt un dee Passus do erënneren. Et ware vill Sujeten, déi do zur Debatt stoungen. A wéinst deem Sanitären hunn ech dorobber verwisen. Ech ka mech nach ganz gutt erënneren, wat ech gesot hunn. Voilà, dat ass jo, an ech hunn dat d'ailleurs deemools och gesot, dass dat een Aspekt vun där Enquête ass an dass mer do natierlech och nach Opschloss kréien derzou.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci. Dann nach Parole après ministre fir den Här Fernand Kartheiser.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Et ass zum Vote séparé, Här President. Soll ech elo schonn dozou eppes soen oder gëtt et vläicht nach aner Paroles après ministre?

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Ech sinn nach net bei der Ofstëmmung, leider, Här Kartheiser.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Mir sinn ongedëleg, Här President, da waarde mer nach.

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Ok, Här Kartheiser. Da ginn ech d'Wuert un den Här Michel Wolter, fir seng Proposition de loi zrëckzezéien, wann ech dat richtig verstanen hunn.

■ **M. Michel Wolter (CSV).**- Majo, da bräicht ech jo eigentlech elo net méi ze schwätzen.

(Hilarité)

Dans la mesure, wou Dir se elo schonn zrëckgezunn hutt, ...

(Hilarité)

... géif ech mech dann domadder eigentlech begnügen, fir lech zouzestëmmen, Här President.

Ech hunn eng Proposition de loi deposéiert. Déi ass haut ageschafft ginn an de Projet de loi - ech hunn

et a menger Ried gesot - zu 95 %. Et bleiwen nach e puer kleng Prozenter, iwwert déi mer an deenen nächste Wochen nach müssen diskutéieren. Dat hënnert eis net drun, fir dem Text dans son ensemble d'Zoustëmmung ze ginn. An ech sinn awer trotzdem frou, dass mer iwwert déi Proposition de loi am Kader vun där ganzer Diskussioun konnten diskutéieren, fir datt dat och an der Mémoire collective herno bleift.

An deem Sënn maachen ech dat, wat Dir schonn annoncéiert hutt: Ech zéien da meng Proposition de loi 7808 elo virum Vott zrëck, fir dass mer nëmme bräichten iwwert de Projet de loi ofzestëmmen.

(M. Michel Wolter demande le retrait de la proposition de loi n° 7808 du rôle des affaires.)

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Här Wolter. D'Diskussioun ass ofgeschloss.

Da kënne mer elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7836 kommen.

Et ass vun der Sensibilité politique ADR gefrot ginn, den Artikel 48 vum Chambersreglement geltend ze maachen a véier Votes séparés ze maachen. An dozou wëllt den Här Kartheiser nach kuerz eppes preziséieren.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo, villmools merci, Här President. Ech géif vläicht ufänke mat zwee Mercien. Dat Éischt ass, Dir wësst, datt eist Reglement seet, datt ee fir e Vote séparé fënnef Ënnerschrëfte brauch. Ech wëll dofir deenen Damme vun deene Lénken ausdrécklech Merci soen, datt se dat hei mat ënnerstëtzen, soudatt mer déi noutwendeg Zuel vun Ënnerschrëften hu fir de Vote séparé.

En zweete Merci geet un eise Generalsekretär, den Här Scheeck a seng Administration parlementaire, well mir haten eis an deenen Dokumenter bezunn op d'Numerotatioun vun den Artikelen, wéi se am Texte coordonné sinn. Mir stëmmen awer selbstverständlech elo equivalent iwwert déi Artikelen of, déi an dem Projet de loi vun haut stinn, soudatt ech elo just kuerz soen, ëm wat et geet.

Den éischte Vott geet ëm den Artikel 2. Do geet et ëm de CovidCheck. Den Här Engelen huet de Fong vun eisem Argumentaire entwéckelt, dofir widderhuelen ech deen hei net, ausser eebe fir ze soen, datt et do ëm déi Tatsaach geet, datt Privater aner Privater kënne kontrolléieren, woumat mir net d'accord sinn.

Den zweete Vott ass iwwert d'Rassemblement, och e Grondrecht. Och doriwwer hat den Här Engelen scho geschwat.

Deen drëtte Vott geet ëm déi Leit, déi doheem kënnen empfaange ginn, wou mir jo net dermat d'accord sinn, datt de Staat de Leit seet, wivill Leit se doheem kënnen empfänken.

An de véierte Vott betrëfft déi Reegelen am Sport, an der Kultur an an der Schoul, déi mir fir excessiv halen. Wéi gesot, den Här Engelen huet de Fong vun eiser Argumentatioun schonn entwéckelt, dofir wëll ech déi net nach eng Kéier hei widderhuelen.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Här Kartheiser.

Mir müssen dann elo e Vote séparé maachen iwwert déi richtig Artikelen aus dem Projet de loi 7836.

Als Éischt ass also gefrot ginn, e Vote séparé iwwert den Artikel 2 ze maachen. Mir müssen dann eenzel iwwert déi eenzel Artikelen ofstëmmen. Wien d'accord ass mat dem Artikel 2 vum Projet de loi, dee soll mat Jo stëmmen.

Vote séparé sur l'article 2 du projet de loi 7836

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen. De Vott fänkt un.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass den Artikel 2 mat 54 Jo-Stëmme bei 4 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Aly Kaes), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz) et Lydia Mutsch (par M. Georges Engel) ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Als nächst ass gefrot, fir den Accord zum Artikel 8 vum Projet de loi 7836 ze ginn. Wie mam Artikel 8 vum Projet de loi d'accord ass, soll mat Jo ofstëmmen.

Vote séparé sur l'article 8 du projet de loi 7836

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

An och hei maachen ech duerno den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass den Artikel 8 mat 56 Jo-Stëmmen a 4 Nee-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Aly Kaes), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz) et Lydia Mutsch (par M. Georges Engel) ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorschée), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Als nächst ass e Vote séparé iwwert den Artikel 6 gefrot. Wien d'accord ass mat dem Artikel 6 vum Projet de loi 7836, dee soll mat Jo stëmmen.

Vote séparé sur l'article 6 du projet de loi 7836

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen. De Vott fänkt un.

An och hei maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass den Artikel 6 mat 54 Jo-Stëmmen a 4 Nee-Stëmmen ugeholl.

Résultat définitif après redressement : l'article 6 du projet de loi 7836 est adopté par 54 voix pour, 5 voix contre et 1 abstention.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Aly Kaes), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz) et Lydia Mutsch (par M. Georges Engel) ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;
MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

Mme Myriam Cecchetti.

S'est abstenue : Mme Nathalie Oberweis.

De leschte Vote séparé ass de Vott iwwert den Artikel 7. Duerfir stellen ech dann och hei d'Fro: Wien d'accord ass mat dem Artikel 7 vum Projet de loi 7836, esou wéi en am Projet de loi virgesinn ass, dee soll mat Jo stëmmen.

Vote séparé sur l'article 7 du projet de loi 7836

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

An och hei maachen ech elo de Vott zou an den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass den Artikel 7 mat 56 Jo-Stëmme bei 4 Nee-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par

M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Aly Kaes), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz) et Lydia Mutsch (par M. Georges Engel) ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Mir kéimen dann elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7836. Den Text steet am Document parlementaire 7836¹³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7836 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt u mat fir d'éischt dem Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

An och hei maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet de loi mat 54 Jo-Stëmmen, 1 Nee-Stëmm a 5 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Aly Kaes), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz) et Lydia Mutsch (par M. Georges Engel) ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

A voté non : M. Roy Reding.

Se sont abstenus: MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser et Fred Keup ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Domadder si mer um Enn vun der Sitzung vun haut de Moien ukomm. Déi nächst Sitzunge si fir den 29. Juni, 30. Juni an 1. Juli virgesinn.

D'Sitzung ass opgeheween.

(La séance publique est levée à 13.04 heures.)

Sommaire des séances publiques n°s 59, 60 et 61

59 ^e séance	
Ouverture de la séance publique	p. 868
Dépôt d'une proposition de loi par M. Michel Wolter.....	p. 868
Heure d'actualité du groupe politique LSAP au sujet de la rentrée scolaire 2021-2022.....	p. 868-872
7815 - Projet de loi portant dérogation temporaire à l'article 33 de la loi modifiée du 19 décembre 2008 portant réforme de la formation professionnelle.....	p. 872-873
7816 - Projet de loi portant dérogation temporaire à l'article L. 111-3, paragraphe 4, du Code du travail	p. 873-874
7801 - Projet de loi portant modification de la loi du 19 décembre 2020 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2021	p. 874-875
7653 - Projet de loi portant création d'un Pacte Climat 2.0 avec les communes et portant modification de la loi modifiée du 15 décembre 2020 relative au climat	p. 875-879
60 ^e séance	
Ouverture de la séance publique	p. 879
Question élargie n° 101 de M. Serge Wilmes relative aux nouvelles formes de mobilité.....	p. 879-880
Question élargie n° 102 de Mme Nathalie Oberweis relative à une éventuelle mission militaire au Mozambique	p. 880-881
61 ^e séance	
Ouverture de la séance publique	p. 898
7836 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19 et	
7808 - Proposition de loi relative à la stratégie de dépistage du virus Covid-19 dans les structures pour personnes vulnérables et dans les réseaux d'aides et de soins	p. 898-911

CHAMBRE
DES DÉPUTÉS

d'Chamber live op
Chamber TV
och an der Rediffusioun
all Sëtzungsdag
vun 19:00 Auer un

d'Chamber online op
www.chd.lu

- L'actualité parlementaire sur www.chd.lu
- Retrouvez vos députés, tous les textes législatifs et documents parlementaires, les pétitions, les émissions « Chamber aktuell » et les vidéos des séances publiques sur www.chd.lu.
- La Chambre et les jeunes : si tu as entre 12 et 25 ans, consulte nos pages 'Junior' sur www.chd.lu, avec quiz, information et vidéo.
- L'actualité parlementaire vous intéresse ? Consultez le site de la Chambre www.chd.lu.
- Comment est créée la loi ? Toutes les explications en texte et en images sur www.chd.lu.
- De la première assemblée parlementaire de 1841 à la Chambre des Députés d'aujourd'hui : retrouvez l'histoire parlementaire sur les pages « organisation et fonctionnement » de la Chambre des Députés.